

west- vlaanderen werkt

2/1970

WER

driemaandelijke uitgave
westvlaamse economische raad
12e jaargang 1970

Editoriaal : De W.E.R. als beleidsorgaan	45
De gemeenten en de konsumptiemaatschappij. M. Van Audenhove	47
De toeristische vraag aan de Belgische kust. N. Vanhove en P. Boerjan	50
Bekaert 90 jaar. D. Sanders	57
Motorrijtuigen en radio- en T.V.-toestellen in West-Vlaanderen	62
Spektrum	64
West-Vlaanderen Werkt : Nieuwsjes	74

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

inhoud

Foto kaft : L. Van Rafelghem, Brugge.

Beschermkomitee. Ridder P. Van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, Voorzitter W.E.R.; De Heer H. Smissaert, Ere-voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heer P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer W.E.R.; De Heren J. Storme, L. Gillon, A. Loncke, H. De Fauw, A. Legein, Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee. De Heren L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine, Ph. Geysen, J. Pattyn, F. Van Damme, O. Vanneste.

Redaktiesekretaris. De Heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden. W.E.R., Dijver 7, 8000 Brugge.

Abonnement. 128 F (taks inbegrepen) — PR. 976.57, W.E.R., Dijver 7, 8000 Brugge.

Lay-out. Boudewijn Delaere.

Drukkerij. Groeninghe, Kortrijk.

WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

Dijver 7, 8000 Brugge
Telefoon : 050/381.31
Postrekening 976.57

WER

de WER als beleidsorgaan

Onze gemeentelijke en provinciale instellingen bestaan sinds zeer lang en hebben door de wetgever een uitvoerige, maar gelimiteerde opdracht meegekregen. Deze gevestigde organen (provincieraad en bestendige deputatie, gemeenteraad en schepencollege) ontvingen een wettelijke bevoegdheid die zij momenteel ook nog volledig uitoefenen, behoudens wanneer de techniciteit of de financiële weerslag van het vraagstuk een tussengemeentelijke oplossing vereisen. Daarenboven is in de jongste jaren het vraagstuk van de administratieve decentralisatie zeer aktueel geworden en is het duidelijk dat de Provincies in dit kader nieuwe taken zullen toebedacht worden.

Maar naast deze gevestigde beleids- en beslissingsinstanties werd iets nieuws gecreëerd door deze instanties zelf : de Westvlaamse Economische Raad, een para-provinciaal beleidsinstrument, zonder beslissingsmacht, maar met een zeer grote bevoegdheid en soepelheid op het gebied van de economische studie, het stimuleren van het economisch gebeuren en het coördineren van de inspanningen die door de overheid en de patronale en syndikale organisaties in de provinciale dimensie worden geleverd op het economisch vlak.

Dit beleidsorgaan heeft zijn eigen beheersinstanties, zijn studiebureau, zijn tijdschrift. Het heeft mettertijd en door zijn akties een eigen gezicht gekregen, een eigen persoonlijkheid, een betrekkelijk nauwkeurig omschreven werking. Bij onderhandelingen treedt het op namens het provinciaal geheel, waarbij sektoriële of gewestelijke verschillen in eigen schoot worden opgevangen ofwel, met de zedelijke steun van de andere sektoren of gewesten, naar buiten worden gebracht.

Bij deze promotie wordt op zeer diverse wijzen tewerk gegaan. Zeer dikwijls verstrekt de W.E.R. aan de overheid adviezen, langs gespecialiseerde studiekommissies, wat niet wegneemt dat een openbare motie dezelfde minister of overheidsinstantie eventueel dient aan te zetten de Westvlaamse belangen iets duidelijker te behartigen. Daarnaast wordt ook getracht Westvlaamse en niet-Westvlaamse bedrijfsleiders voor uitbreidingen of nieuwe vestigingen warm te maken. Ook het verstrekken van advies en bijstand aan bedrijven of economische sektoren wordt niet vergeten, zoals o.m. blijkt uit de talrijke bezoekers, de regelmatige akties van de v.z.w. Handel en Nijverheid voor de promotie van Westvlaamse produkten in het buitenland of door de organisatie van een Toeleveringsaktie, waardoor de technische samenwerking tussen grote en middelgrote bedrijven in de hand wordt gewerkt.

Waar meerdere van deze activiteiten een zekere geheimhouding kunnen vergen (voorlichting aan de gemeentelijke, provinciale of nationale overheid, bespreking met firma's), doet de W.E.R. daarnaast een grote inspanning om zijn eigen activiteiten en standpunten in een zo breed mogelijke kring bekend te maken. Daarbij speelt de voorlichting langs nota's voor de geschreven pers, gesprekken voor radio en televisie, de publikatie van 'West-Vlaanderen Werkt' en van diverse studies een zeer grote rol.

---

de W.E.R. als beleidsorgaan

Twee nieuwe opgaven blijken echter belangrijk te worden voor de volgende jaren, en daar wil de W.E.R. zich ook duidelijk voor inzetten. Er is eerst en vooral de vraag naar wat genoemd wordt : de inspraak van de streek. Tussen de provincie en de gemeente bestaan administratief slechts arrondissementen en kantons. In werkelijkheid kent een provincie zoals West-Vlaanderen ook sub-regios, die niet altijd duidelijk af te bakenen zijn, maar die toch reëel bestaan. Deze 'streken' moeten in de toekomst beter benaderd worden, niet alleen om hen streekgebonden informatie te verstrekken, maar vooral om een gesprek op gang te brengen, waardoor de suggesties van de streek beter geïntegreerd kunnen worden in de voorstellen van de W.E.R.

Een tweede vraag is deze van de geestelijke draagkracht van de bevolking. Bedoeld wordt dat de overheid — en haar afgeleide beleidsorganen — heel wat plannen kunnen maken, maar dat deze plannen door de bevolking gekend, aanvaard, maar vooral gedragen moeten worden. Daartoe zal het zeker nodig zijn beroep te doen niet alleen op de informatie-media, maar vooral op alle opvoedende instanties die de bevolking kunnen helpen de wijzigingen die zich in de provincie voordoen, te leren zien, op hun echte waarde te schatten en ze positief te beleven. Dit is een absolute vereiste wil men erin slagen West-Vlaanderen een nieuw maar aanvaardbaar gelaat te geven, met medeweten en -werken van iedereen.

Voor deze opdracht wil de W.E.R. zich in de toekomst, zoals in het verleden, inzetten teneinde te komen tot een democratische besluitvorming, gebaseerd op de wil van alle betrokken Westvlaamse burgers en instanties.

de gemeenten en de KONSUMPTIE maatschappij

VAN AUDENHOVE M., *Direkteur-Beheerder Gemeentekrediet van België*

Investerings in België en in het buitenland

De inhuldiging van de zetel van het Gemeentekrediet voor de provincie West-Vlaanderen, hier in dit historisch gebouw, geeft mij de gelegenheid te wijzen op de banden die tussen uw provincie en het Gemeentekrediet bestaan. De 240 steden en gemeenten van West-Vlaanderen evenals de provincie zelf zijn alle aandeelhouder van onze maatschappij. Zij bezitten samen 8.007 aandelen van 10.000 F; globaal dus wat meer dan 80 miljoen frank, dit is ruim 1/9e van het ganse maatschappelijk kapitaal dat 700 miljoen F bedraagt. Enkele Westvlaamse gemeenten waren reeds zeer vroeg aandeelhouder van het Gemeentekrediet. Onze maatschappij werd opgericht einde 1860, en gaf haar eerste lening uit in 1861. Bij die eerste lening waren 4 Westvlaamse gemeenten betrokken, nl.: Blankenberge, Koekelare, Ruiselede en Vladslo en zij werden automatisch aandeelhouder van de nieuw opgerichte naamloze vennootschap.

Het zou te ver voeren hier een volledig overzicht te geven van de investeringen die de steden en gemeenten, de interkommunale en gemeentelijke instellingen van deze provincie hebben gerealiseerd met de financiële medewerking van het Gemeentekrediet; nochtans lijkt het mij interessant te vermelden dat onze maatschappij tijdens de laatste 5 jaar aan de Westvlaamse lokale besturen voor circa 7,5 miljard frank leningen heeft toegestaan, waarvan ongeveer 4 miljard tijdens de laatste 2 jaren.

Dit cijfer van gemiddeld 2 miljard frank leningen per jaar in 1968 en 1969 betekent circa 12 % van de leningen door het Gemeentekrediet tijdens die beide jaren verstrekt; dit cijfer bewijst meteen dat de Westvlaamse lokale besturen zeer actief zijn; de 800 miljoen frank leningen die in 5 jaar door de lokale organismen voor economische expansie werden aangegaan getuigen hiervan.

* Toespraak gehouden te Brugge, op 22 mei 1970, ter gelegenheid van de inhuldiging van de zetel van het Gemeentekrediet van België voor de Provincie West-Vlaanderen.

Deze cijfers kunnen op eerste gezicht als belangrijk worden betiteld, ten minste op Belgisch niveau. Maar vergeleken met deze van andere landen blijken zij werkelijk ontoereikend te zijn.

De Belgische lokale besturen investeerden in 1969, 27 miljard F, d.i. ongeveer 2.810 frank per inwoner. Vergelijken met de buurlanden, liggen deze bedragen echter zeer laag. In 1968 — laatste jaar waarvoor wij over vergelijkende inlichtingen beschikken — beliepen de lokale investeringen per inwoner in België 2.680 frank; de Nederlandse gemeenten investeerden datzelfde jaar 6.873 frank per inwoner, de sociale woningbouw inbegrepen, en 4.549 frank zonder de huisvesting; dit is circa 1.900 frank per inwoner meer dan in België, en in Nederland is het inkomen per inwoner lager dan in ons land.

Ook de Duitse lokale besturen besteedden relatief veel meer aan hun uitrusting dan de onze: zij gaven voor dit doel 6.523 frank uit per hoofd. De investeringen van de Franse gemeenten daarentegen doorstaan de vergelijking met de Belgische: zij investeerden circa 2.500 frank per inwoner in 1968, tegenover 2.680 frank in België. Maar, mogen onze Zuiderburen als voorbeeld van investeringsinspanning worden geciteerd?

Onze Belgische gemeenten staan in voor 11,5 % van de totale investeringen, terwijl de Nederlandse 24 % van de nationale investeringen voor hun rekening nemen. In 1968 vertegenwoordigden de Belgische lokale investeringen 2,5 % van het B.N.P., de Nederlandse 6,1 %, volkshuisvesting inbegrepen en 4,5 % zonder sociale woningbouw.

Internationale vergelijkingen moeten altijd met een korrel zout genomen worden, maar de verschillen lijken toch zeer sterk. Een dergelijke toestand is zorgwekkend: wij besteden niet genoeg aan infrastructuuruitrusting om de huidige en zeker de toekomstige behoeften te voldoen.

Konsumptie versus investeringen

Deze toestand is kenschetsend voor de meeste Westerse landen, waar in het kader van de semi 'liberaal-kapitalistische' en 'collectivistische' economie de openbare investeringen onvoldoende zijn.

In de loop der laatste jaren, barste in haast alle westerse landen, een golf van contestatie los tegen de z.g. konsumptiemaatschappij. Deze contestatie krijgt zijn volle betekenis, als men nagaat dat de mensheid sinds eeuwen streeft naar het opbouwen van een of andere vorm van konsumptiemaatschappij en naar een van haar voorname uitdrukkingen: de welvaartstaat. Al de vooruitstrevende sociale en politieke bewegingen hebben zich sinds het ontstaan van de democratische stelsels ingespannen om economische en sociale toestanden te scheppen die de beste bevrediging der menselijke behoeften zouden in de hand werken. En nu we dergelijke toestanden hebben geschapen worden ze op de hevigste wijze aangevallen, voornamelijk door de jongsten.

Onze jonge contestanten zouden misschien nog heviger optreden, moesten zij niet kunnen hun deel hebben in de produkten van de verbruiksmatschappij. Trouwens hun reacties, inzonderheid deze van de studenten, beogen onder meer een betere bevrediging van hun eigen behoeften: hun huisvesting en voeding, betere vrijetijdsbesteding, een salaris dat hun toegang moet geven tot een hogere consumptie, enz. In feite verwijten zij aan onze Maatschappij, dat die behoeften die zij als de meest noodzakelijke aanzien, niet op voldoende wijze bevredigd worden. Afgezien van een tikje zelfzucht, die

onze jongeren in een zekere mate inspireert, zie ik nochtans in hun reacties, het verlangen naar een betere hiërarchie in de bevrediging van de behoeften. Zekere behoeften hebben, in hun opvatting, een meer nobel karakter dan andere. De behoeften naar betere huisvesting, naar betere ziekteverpleging, naar een hoger cultureel leven bv. staan op een hoger peil dan de behoefte naar verdovende middelen of pornografische literatuur. Ze vragen meer universiteiten en minder 'gadgets'. Wie geeft de contestant onder dit oogpunt niet gelijk?

We staan hier tegenover één van de grote tegenstellingen van onze Westerse wereld; wij leven in welvaartsstaten, waar praktisch geen armoede meer heerst, en waar de meeste individuele behoeften bevrediging vinden. Niet alleen de essentiële, noodzakelijke individuele behoeften worden voldaan, maar ook tal van marginale behoeften die dikwijls artificieel worden aangewakkerd.

Daarentegen worden een aantal essentiële, collectieve levensbehoeften onvolledig gedekt. De bevolking van onze welvaartsstaten leeft in een roes van consumptie, maar ziet er tegen op enige inspanning te doen om de overheid in de mogelijkheid te stellen het land op een degelijke wijze uit te rusten. Denken we maar aan de zuivering van het beoedelde water, van de vervuilde lucht. De Belgen verbruiken in één jaar voor meer dan 25 miljard F bier, alcohol en wijn; ik heb daar niets tegen op, maar vind het angstaanjagend voor de toekomst wanneer diezelfde Belgen slechts eenzelfde bedrag besteden voor de ganse lokale infrastructuur, d.i. alles wat de lokale en regionale besturen ondernemen. Onze lokale besturen hebben in 1969 circa 1 miljard F besteed aan sport- en speelterreinen en zwemkommen, een luttel bedrag als U weet dat in een zelfde tijdsspanne voor 750 miljoen F werden uitgegeven aan voetbaltoto's. In 1969 investeerden de lokale besturen slechts 550 miljoen F in cultuurcentra, musea, bibliotheken, terwijl men voor meer dan 1 miljard F uitgaf aan grammofonplaten.

In onze consumptiemaatschappij gebruiken we steeds meer aantrekkelijke weggooi-verpakking: de huisvuilverwijdering en de vernietiging van de afval past zich echter niet gelijkmatig aan.

Onze openbare besturen besteedden verleden jaar slechts ongeveer 1,5 miljard F voor de bouw en uitrusting van ziekenhuizen en rustoorden, terwijl onze dames meer dan 2 miljard F spendeerden voor hun nylonkousen...

In de laatste vijf jaar investeerden onze lokale besturen rond de 7 miljard F in ziekenhuizen. Wij weten allemaal dat dit onvoldoende is en dat terwijl de inwoners in één jaar voor het dubbele — 14 miljard frank — tabak in de lucht bliezen, en voor 10 miljard F toiletartikelen gebruikten. Wij gebruiken in één jaar 25 miljoen F spuitbussen — een gadget die een vijftiental jaar geleden nog niet bestond —, terwijl in de laatste vijf jaar onze gemeenten slechts 500 miljoen F investeerden voor huisvuilverwerking en geen voldoende aandacht kunnen besteden aan groenzones, aan ontspanningsruimten, aan zuivere lucht, aan onbeoedeld water; het ontbreekt bejaarden aan behoorlijke huisvesting, gehandicapten en zieken aan geschikte, modern-wetenschappelijke verzorging.

Meer dan 22 miljard F worden uitgegeven voor de aankoop van wagens en 30 miljard F voor hun onderhoud, maar de Staat kan niet volgen met de wegen.

Kortom, rekening gehouden met zijn productiekapaciteit besteedt België te weinig aan zijn openbare infrastructuur en dit zou de noodlottigste gevolgen kunnen hebben, niet alleen op sociaal en cultureel, maar ook op het algemeen economisch gebied. Bij een acceleratie van de

industriële ontwikkeling, zoals wij die thans kennen — en uw provincie is op dit gebied zeker als voorbeeld aan te halen — is een uitbreiding van de openbare infrastructuurwerken noodzakelijk. De privé-investeringen gebruiken inderdaad geleidelijk deze infrastructuur tot op een punt van verzadiging, waarop een nieuwe tranche collectieve uitrusting vereist is. Welnu, de openbare besturen mogen niet passief wachten tot dit punt van verzadiging bereikt is. Om de economische groei niet in het gedrang te brengen is vooruitzien, bijtijds plannen en soms wel wat verbeelding geboden.

Zo de openbare sector niet tijdig investeert, zal het privé-initiatief worden ontmoedigd en zal de expansie van het land of van de streek worden afgeremd. Welke industrieel zal zich willen vestigen in een streek waar geen voldoende bestrating, elektriciteitsvoorziening, waterbedeling, enz... bestaat, waar geen huisvesting is voorzien, waar de scholing van de arbeiders niet wordt verzorgd, waar niet de nodige hospitalen aanwezig zijn...?

Toekomstvoorzieningen

Het zal wellicht opvallen dat het hier een reeks taken betreft die de provincies, gemeenten of interkommunales zijn toegewezen. En meteen voelt men aan welke belangrijke kapitalen nodig zijn en tevens welke belangrijke taak het is voor het Gemeentekrediet — de financier van vernoemde openbare lichamen — om deze kapitalen te verzamelen.

In de toekomst zal deze taak zeker nog zwaarder worden. Inderdaad, op grond van de evolutie tijdens de jongste 10 jaren van de lokale investeringen enerzijds en van het Bruto Nationaal Produkt anderzijds, hebben wij berekend dat de gemiddelde jaarlijkse toename van de lokale investeringen 14 % bedroeg, het akkres van het B.N.P. 7 %.

Projekteren wij een zelfde evolutie over de vijf volgende jaren, dan komen we voor de investeringen van de lokale besturen tot uitermate hoge bedragen. Het Programmatiebureau voorziet voor de periode 1970-1975 een jaarlijkse aangroei van het B.N.P. met gemiddeld 8 %. Zo wij veronderstellen dat de toename van de lokale investeringen het dubbele zal bedragen, dan zouden de lokale investeringen dus jaarlijks aangroeien met 16 %. Hun bedrag dat voor 1969 op 27 miljard F werd geraamd, zou in 1975 aldus 65 miljard F belopen. Hiervan zou het Gemeentekrediet circa 42 miljard F moeten financieren. Voor de Westvlaamse lokale besturen zou dit betekenen dat zij in 1975 bij het Gemeentekrediet ongeveer 5 miljard F zouden lenen. Men mag dgl. prognose niet volledig letterlijk opnemen, maar de vermelde cijfers zijn toch vol betekenis.

En, dan mogen we nog niet beweren dat alle collectieve behoeften bevredigd zijn. Het Gemeentekrediet richt elk jaar een enquête in bij al de provincie- en gemeentebesturen om het bedrag te ramen van de ontwerpen van openbare werken die ter uitvoering klaar liggen. Welnu, deze ontwerpen overtreffen de verwezenlijkingen met ongeveer 60 %. Dit bewijst dat de financiële behoeften van onze lokale besturen veruit de mogelijkheden van bevrediging overtreffen.

De toestand is zeker niet onoplosbaar. De evolutie van de jongste tien jaren in België toonde op het gebied van de lokale investeringen een zekere verbetering aan. De financiële toestand van onze gemeenten stelt hun zeker in staat om een grotere investeringsinspanning te doen; de schuld die weegt op de Belgische lokale besturen beloopt 106 miljard F of 11.034 frank per inwoner; in Nederland 460 miljard F of 36.000 frank per inwoner. De

Foto : L. Van Rafelghem, Brugge.

jaarlijkse last van deze schuld beloopt in België circa 750 frank per inwoner, d.i. wat een Belg gemiddeld besteedt aan pasteigebak en koekjes; in Nederland bedraagt de schuldenlast van de gemeenten wellicht vier maal meer.

Bovendien mag worden beklemtoond dat de gemeentelijke investeringen tijdens sommige periodes derwijze gespreid werden dat zij fungeerden als steun en regulator van de economische kringloop. Deze lokale investeringen, die er vooreerst op gericht zijn de kollektieve behoeften te bevredigen, dragen er bijgevolg toe bij de economische groei op een optimaal peil te brengen en overdreven schommelingen van de economische cyclus tegen te gaan.

Dit neemt niet weg dat de Belgische bevolking meer ge-

hecht is aan onmiddellijke persoonlijke genoegens dan aan het algemeen welzijn van onze volksgemeenschap; indien echter niet wordt begrepen dat het noodzakelijk is te sparen om *nu* de nodige investeringen te doen voor de *komende generaties* zal ons land, vergeleken met de andere Europese landen, zijn infrastrukturele achterstand vergroten. Zo ons huidig investeringsritme niet wordt aangemoedigd zullen onze nakomelingen ten opzichte van naburige landen, hun konsumptievermogen, hun welvaart, zien dalen.

Dit maakt een der voornaamste vraagstukken uit die niet alleen voor onze regeringen gesteld wordt, maar voor ieder van ons en zeker voor onze nakomelingen. Het Gemeentekrediet van België speelt op het gebied van de opbouw der nationale infrastruktuur, een primordiale rol.

de toeristische vraag aan de BELGISCHE KUST

Dr. N. VANHOVE, *Adjunct-Direkteur W.E.R./W.E.S.*

Lic. P. BOERJAN, *Wetenschappelijk Medewerker W.E.S.*

De periode waarin men nauwelijks aandacht diende te besteden aan de aspecten van de vraagzijde is ook in de toeristische sektor totaal voorbij. Tengevolge van de kommerciële-technologische evolutie, met name de toenemende konkurreniete, de verbreding van de keuzemogelijkheden, de groeiende transportfaciliteiten, enz. komt in de verhouding produktie-afzet steeds meer de nadruk te liggen op de analyse van de marktmogelijkheden.

In deze optiek wordt hierna een overzicht geschetst van de evolutie van het verblijftoerisme aan de kust gedurende de periode 1956-1969, terwijl verder wordt onderzocht welke marktmogelijkheden voor de Belgische kust nog openliggen.

De algemene evolutie

De evolutie van de kusttoeristische vraag zal worden geanalyseerd aan de hand van de statistiek van het toerisme en het hotelwezen van het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Deze benaderingswijze vertoont ongetwijfeld enkele nadelen. Het officieel overnachtingscijfer houdt een ruime (circa 40 %) onderschatting in van de werkelijkheid om redenen van — ten onrechte — onvoldoende vertrouwen in de statistische geheimhouding, administratieve procedure enz. Nochtans kan men stellen dat het hier gaat om een systematische fout die de evolutie weinig vervormt. Afgezien van deze vaststelling blijft het meten van de toeristische bedrijvigheid door middel van het overnachtingscijfer een eenzijdige benadering van een complex geheel.

1 : Evolutie van het jaarlijks overnachtingscijfer aan de Belgische kust, 1956-1969.

Jaar	Belgen		Vreemdelingen		Totaal	
	Aantal (x 1.000)	Index (1956 = 100)	Aantal (x 1.000)	Index (1956 = 100)	Aantal (x 1.000)	Index (1956 = 100)
1956	7.406	100,—	1.149	100,—	8.555	100,—
1957	8.386	113,2	1.362	118,5	9.747	113,9
1958	8.349	112,7	1.389	120,8	9.738	113,8
1959	9.435	127,4	1.418	123,4	10.853	126,9
1960	9.479	128,—	1.691	147,2	11.171	130,6
1961	10.515	142,—	1.671	145,4	12.186	142,4
1962	10.807	145,9	1.821	158,5	12.628	147,6
1963	11.378	153,6	2.041	177,6	13.420	156,9
1964	12.046	162,7	2.335	203,2	14.381	168,1
1965	12.805	172,9	2.525	219,7	15.330	179,2
1966	13.170	177,8	2.569	223,5	15.739	184,—
1967	14.013	189,2	2.695	234,5	16.708	195,3
1968	14.066	189,9	2.475	215,4	16.541	193,3
1969	14.325	193,4	2.224	193,6	16.549	193,4
(a)						

(a) Raming op basis van de voorlopige cijfers voor 1969.
Bron : N.I.S.

Gegeven deze beperkingen, kan het overnachtingscijfer niettemin als een waardevolle indikator worden weerhouden voor de toeristische activiteit aan de Belgische kust.

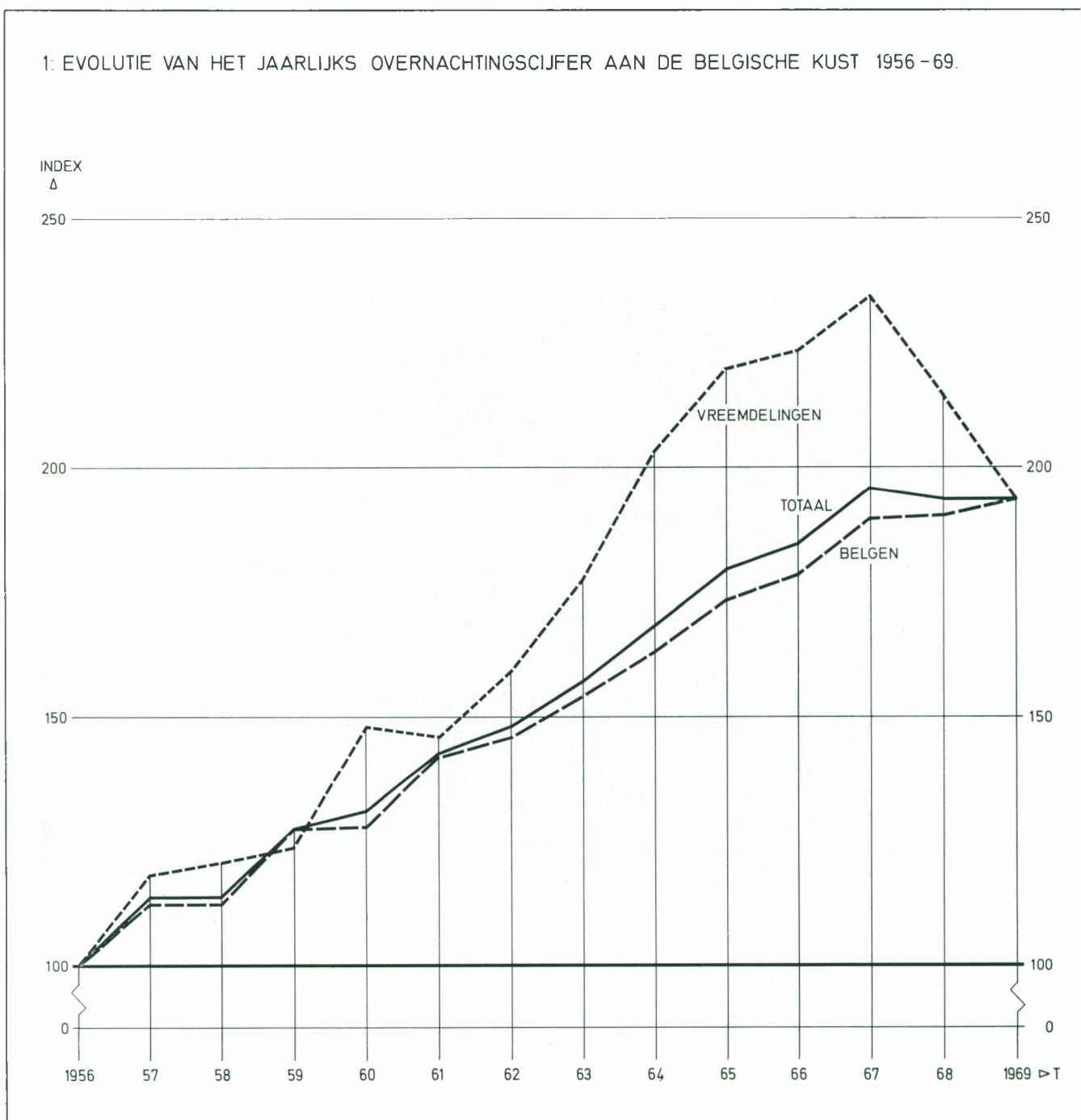
In België kan men vijf toeristische agglomeraten onderscheiden : de kuststreek, Maas en Ardennen, de Kempen, de kunsthistorische steden en de andere toeristische gemeenten. Hiervan is de kuststreek veruit de belangrijkste met een aandeel van 64,4 % in het Belgisch logeernachtingscijfer voor 1969. Dit aandeel voor de kust is in de periode 1956-69, 1958 buiten beschouwing gelaten, merkwaardig stabiel gebleven : minimaal 62,5 % (1956) en maximaal 66,9 % (1961 en 1965)¹.

Gedurende de periode 1956-1969, twee data die zowel uit statistisch als uit conjunctureel oogpunt vergelijkbaar zijn, constateert men quasi een verdubbeling van het aantal overnachtingen. Dit komt neer op een gemiddelde jaarlijkse stijging van 5,2 %. Ofschoon deze toename

¹ Gezien in 1958 de Wereldtentoonstelling te Brussel plaats had, viel het aandeel van de kust in het Belgisch overnachtingscijfer terug tot 55,6 %.

1: EVOLUTIE VAN HET JAARLIJKS OVERNACHTINGSCIJFER AAN DE BELGISCHE KUST 1956 - 69.

het jaarlijks groeiritme van het reëel nationaal inkomen (3,3 % voor de periode 1956-1967) overtreft, staan wij hier niet voor een buitengewoon groeifenomeen. In meerdere andere toeristische streken van Europa expandeert de toeristische bedrijvigheid beduidend sneller. De start ligt bij ons ook verder in het verleden.

Tussen 1956 en 1967 constateert men een praktisch onderbroken groei van het kustovernachtingscijfer, zij het niet steeds met dezelfde intensiteit. Alleen in 1958 viel het kustovernachtingscijfer beneden het peil van het vorig jaar. Het samenvallen van het dieptepunt van de economische recessie en de concurrentie door de Wereldtentoonstelling in dit jaar, levert hiervoor een aanmerkelijke verklaring. Na 1967 merkt men een absolute terugloop van het kustovernachtingscijfer. Op deze recente, minder gunstige evolutie wordt teruggekomen na het onderzoek van de belangrijkste deelmarkten.

De Belgische kust is in de eerste plaats aangewezen op de binnenlandse cliënteel. Op een totaal van 16.550.000 overnachtingen in 1969 kwamen er 14.325.000, hetzij 86,6 % voor rekening van Belgen. Het vreemdelingenverkeer beperkt zich in hoofdzaak tot de buurlanden Groot-Brittannië, Frankrijk, West-Duitsland, Nederland en het Groot-Hertogdom Luxemburg. Deze landen maken samen 12,7 % uit van het aantal overnachtingen. Grafiek 1 releveert het vrij stabiele groeiritme van de binnenlandse cliënteel. De ontwikkeling van de toeristische vraag uit de vreemde landen is daarentegen vrij onregelmatig, vooral omdat zij onderhevig is aan diverse externe factoren. Van 1956 tot 1965 lag het groeiritme van het vreemdelingenovernachtingscijfer aanzienlijk boven dit van de binnenlandse cliënteel, terwijl de volgende jaren werden gekenmerkt door een sterke absolute terugloop van het vreemdelingenverkeer tegenover een langzame aangroei van de binnenlandse cliënteel.

Foto : L. Van Rafelghem, Brugge.

De evolutie van de vraag per deelmarkt

De zoëven geschetste evolutie van het globaal overnachtingscijfer is de resultante van de uiteenlopende tendensen op de diverse nationale markten. Het is daarom interessant om de globale evolutie verder uit te splitsen per deelmarkt. Doch ook de omschrijvingen van deze nationale markten zijn op zichzelf nog weinig precies. Daarom is het wenselijk om de feitelijke herkomstgebieden in het kort toe te lichten.

België

Zoals hoger gesteld vormt de binnenlandse cliënteel veruit de belangrijkste en de meest stabiele klantengroep. Vooral na 1965 heeft deze stabiliteit ertoe bijgedragen om het kustovernachtingscijfer op peil te houden. Het belang van de Belgische kust als vakantie-oord voor de Belgische bevolking blijkt uit de vaststelling dat ieder jaar circa één belg op zeven zijn vakantie aan de Belgische kust doorbrengt¹.

Alhoewel geen concrete cijfers voorhanden zijn kan men aannemen dat de oriëntatiegraad van de Belgische vakantiegangers op de kust gedurende de laatste jaren is teruggelopen. In dit verband kan worden gewezen op de

negatieve inkomenselasticiteit van de oriëntatiegraad op onze binnenlandse toeristische gewesten ($-0,17$)¹. Deze negatieve factor wordt evenwel overgecompenseerd door de positieve inkomenselasticiteit van de bruto-intensiteit ($+0,95$)².

Konkreet gezien betekenen deze inkomenselasticiteiten dat, bij een toename van het inkomen met 1 % het relatief aandeel van de binnenlandse toeristische gewesten aan belang verliest (daling met 0,17 %), maar dat het absoluut aantal vakanties in onze binnenlandse toeristische gewesten toch aanzienlijk toeneemt doordat het nemen van vakantie in het algemeen stijgt met 0,95 %.

De binnenlandse markt is hoofdzakelijk gelokaliseerd in de agglomeratie-arrondissementen (Antwerpen, Brussel-Hoofdstad, Charleroi, Gent en Luik). Deze agglomeratie-arrondissementen totaliseerden samen 68,5 % van de binnenlandse markt in de periode april-september 1966, terwijl het aandeel in de Belgische bevolking slechts 58,4 % bedraagt. Deze vaststelling is niet verbaasd: het is een algemeen verschijnsel dat de vakantie-intensiteit het grootst is in de verstedelijkte centra. Tenslotte dient erop gewezen dat de volledige Belgische markt behoort tot het potentieel marktgebied van de Belgische kust.

¹ N. Vanhove : *Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking*, W.E.S., Brugge, 1969.

¹ Deze negatieve factor werkt minder sterk door voor de kust in vergelijking met de Ardennen en de Kempen.

² N. Vanhove, op. cit. p. 61.

Groot-Brittannië

De evolutie op de Britse markt kent sinds korte tijd een bijzonder ongunstig verloop voor de Belgische kust; zij is evenwel niet typisch voor de Belgische kust. Alhoewel het aantal buitenlandse vakanties van de Britten toenam van 2 miljoen in 1955 tot 5 miljoen in 1968, steeg het aantal Britse overnachtingen aan de Belgische kust gedurende de periode 1956-1969 nauwelijks met één vierde. Tot in 1964 was er nochtans een krachtige, zij het niet evenwichtige groei van het aantal Britse overnachtingen waar te nemen, terwijl het overnachtingscijfer in 1965 nog lichtjes toenam. In de eropvolgende periode werd dit overnachtingspeil nooit meer bereikt: na twee jaren van stagnatie viel het aantal Britse overnachtingen terug van 910.000 in 1967 tot circa 590.000 in 1969.

Deze negatieve evolutie is het resultaat van diverse, ongunstig inwerkende factoren:

stagnatie van het aantal Britse vakantiegangers in het buitenland ten gevolge van de algemeen-ekonomische en meer in het bijzonder van de monetaire malaise;

de toeristische politiek van de meeste Britse reisagentschappen;

de Spanje-mode bij de Britten.

Niettemin is het aandeel van de Britse vakantiegangers, dat minstens een enkele nacht in de B.L.E.U. (in hoofdzaak de kust) verblijft, in het jongste verleden stelselmatig teruggelopen:

1955 :	8,6 %	1966 :	8,1 %
1963 :	10,4 %	1967 :	7,7 %
1964 :	11,0 %	1968 :	7,2 %
1965 :	9,0 %		

Deze terugloop na 1964, die zorgen baart, is vooral gebeurd ten voordele van Spanje, waarvan het aandeel in het totaal van de buitenlandse vakantiebestemmingen van de Britten is toegenomen van 15,0 % in 1964 tot 27,3 % in 1968. De intense publicitaire aktie van Spanje in Groot-Brittannië en de promotie van de Britse reisagentschappen (ondermeer door het massaal inzetten van chartervluchten) ten gunste van Spanje hebben in aanzienlijke mate tot dit fenomeen bijgedragen. Deze vaststelling wordt gestaafd door het feit dat een typisch Zuiders land als Italië belangrijke verliezen leed op de Britse markt. Tenslotte dient erop gewezen dat ook onze buurlanden Frankrijk en West-Duitsland een aanzienlijke daling kenden van het aantal Britse vakantiegangers gedurende de laatste jaren, terwijl het aantal Britse toeristen in Nederland ongeveer stagneerde.

Gezien de hoge bestedingen en de ruime seizoensspreiding van de Britse cliënteel heeft de vastgestelde evolutie zeer nefaste gevolgen voor de Belgische kust en dan in het bijzonder voor de hotellerie.

Tenslotte wordt ingegaan op de diverse Britse herkomstgebieden. Evenals voor onze binnenlandse cliënteel beslaat de Britse markt ruime gedeelten van Groot-Brittannië. Deze vaststelling kan ongetwijfeld in verband worden gebracht met de specifieke geografische ligging van Groot-Brittannië. Niettemin zijn er belangrijke concentratiepunten te onderkennen in de 'conurbations'. Zo maakt Greater London circa een vierde van de Britse markt uit. In de tweede plaats zij gewezen op het groeiend belang van Zuidoost-Engeland. De overige belangrijke gebieden zijn in hoofdzaak de conurbation counties: Lancashire, Yorkshire, West-Riding, Northumberland, Warwickshire en Lanark.

Frankrijk

Het verloop van het aantal Franse overnachtingen aan de Belgische kust vertoont een zekere analogie met de Britten. Grafiek 2 toont tot 1965 een vrij aanzienlijke groei van het Frans overnachtingscijfer, namelijk van 408.000 in 1956 tot 795.000 in 1965. Alleen in het recessiejaar 1958 noteerde men een scherpe daling van het aantal Franse overnachtingen aan de Belgische kust.

Na 1965 werd het peil van dit jaar niet meer bereikt en in 1969 viel het overnachtingscijfer van de Fransen terug tot circa 570.000. Het conjunctureel verloop in 1967-68, de deviezenbeperkingen en de devaluatie (8 augustus 1969) zijn elementen die de vastgestelde tendens helpen verklaren.

In tegenstelling met de Belgische en de Britse markt vertoont de Franse markt een uitzonderlijk grote concentratiegraad. Het nabijgelegen département du Nord heeft een marktaandeel van 65 %. Alleen het arrondissement Rijsel, met 2,2 % van de Franse bevolking, maakt meer dan de helft van de Franse markt uit. Daarnaast valt vooral het département Seine, met een marktaandeel van 17 %, te vermelden. De wervingskracht van de Belgische kust in Frankrijk is grotendeels beperkt tot aan de lijn Le Havre-Parijs-Straatsburg.

West-Duitsland

In tegenstelling met de Britse en de Franse markt kende de Duitse markt een permanente toename en een hoog groeiritme tijdens de beschouwde periode.

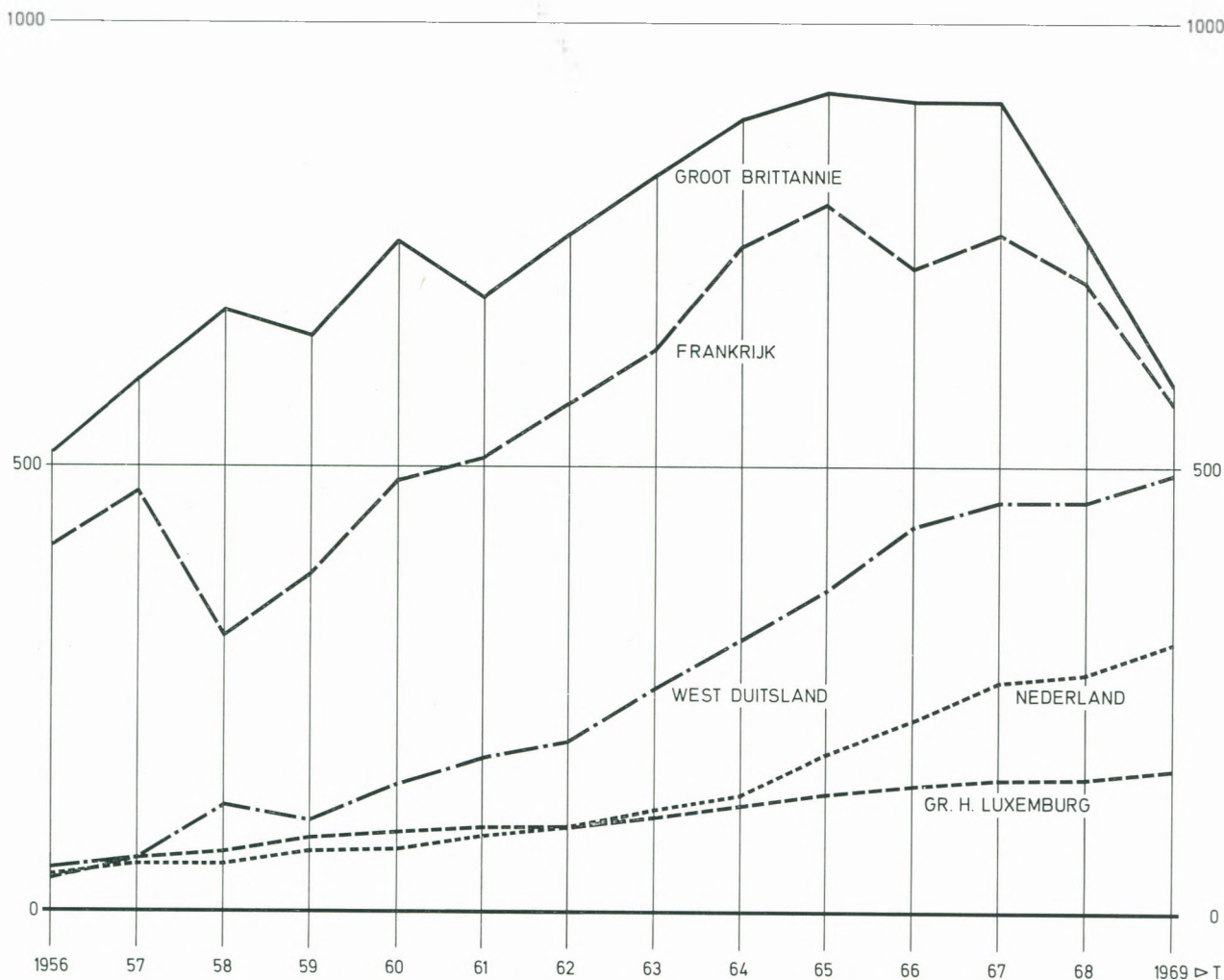
Sedert 1956 is het overnachtingscijfer van de Duitsers aan de kust circa vertienvoudigd. Ongetwijfeld is deze

2: EVOLUTIE VAN HET JAARLIJKS OVERNACHTINGSCIJFER AAN DE BELGISCHE KUST, PER DEELMARKT, 1956 - 69.

AANTAL OVERNACHTINGEN

(x 1000)

Δ

evoluitie te plaatsen tegen de achtergrond van de enorme toename van de vakantie-intensiteit en de oriëntatiegraad op het buitenland van de Duitse bevolking¹:

	netto-vakantie intensiteit	oriëntatiegraad op het buitenland
1956	26 %	20 %
1960	28 %	31 %
1964	39 %	43 %
1966	42 %	48 %
1967	39 %	47 %
1968	39 %	51 %

Deze factoren leveren evenwel geen voldoende verklaring. In dit verband dient zeker gewezen op de intense en efficiënte publicitaire acties die werden gevoerd door het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, Westtoerisme, de Interkommunale van de Westkust en sommige kustgemeenten.

Uit bovenstaande cijfers kan men verder nog afleiden dat de zeer geringe toename van het aantal Duitse overnachtingen in 1967 en 1968 blijkbaar is toe te schrijven aan de terugloop en stagnatie van de netto-vakantie-intensiteit en de oriëntatiegraad op het buitenland en dus niet het gevolg is van een marktverschuiving. Dit bewijst zeer duidelijk de sterke conjunctuurgevoeligheid van de toeristische sektor.

Alhoewel de Duitse markt minder sterk gelokaliseerd is dan de Franse markt, is zij toch duidelijk gekoncentreerd in het land Nordrhein-Westfalen (marktaandeel: 63 %) en dan in het bijzonder in de dichtst bij de Belgische kust gelegen Bezirke Aachen, Köln en Düsseldorf. Noch-

¹ *Urlaubreisen 1968. Reisintensität, Reisgewohnheiten der Westdeutschen Bevölkerung im Zeitvergleich 1954 bis 1968*, D.I.V.O.-Institut, Frankfurt am Main, Juli 1969, zie blz. 3 en 25.

tans dient aangegeven dat circa één vierde van de Duitse vraag gelokaliseerd is op een afstand van minstens 500 km van de Belgische kust.

Nederland

Samen met de Duitse markt is de Nederlandse klantengroep bijzonder gunstig geëvolueerd gedurende het jongste decennium. Gedurende de beschouwde periode vertoont het overnachtingscijfer der Nederlanders aan de Belgische kust een zeer hoog groeiritme (17 %). Gedurende de laatste jaren vormde de Nederlandse klantengroep veruit de meest expansieve markt voor de Belgische kust.

Het wervingsgebied van de Belgische kust in Nederland beperkt zich in hoofdzaak tot vier provincies, namelijk Noord-Brabant (27 %), Noord-Holland (22 %), Zuid-Holland (18 %) en Limburg (18 %). Deze provincies zijn op een relatief korte afstand van de Belgische kust gelegen. Gedurende de laatste jaren neemt het marktaandeel van de Hollandse provincies af ten voordele van Noord-Brabant en Limburg.

Groothertogdom-Luxemburg

Alhoewel het overnachtingscijfer van de Luxemburgers in 1956 ongeveer op hetzelfde niveau lag als de Nederlanders en de Duitsers, is het aangroeiritme sindsdien veel lager in vergelijking met deze landen. Deze evolutie is zeer begrijpelijk. Terwijl de Duitse en de Nederlandse markt nog ruime potentiële expansiemogelijkheden bieden, vertoont de kleinere Luxemburgse markt reeds een zeer hoge oriëntatiegraad op de Belgische kust, die nog slechts een zeer langzame aangroei van het overnachtingscijfer toelaat.

Wat brengt ons de toekomst ?

De ontwikkeling van het verblijftoerisme aan de Belgische kust tijdens de jongste jaren mag evenwel niet leiden tot een golf van pessimisme. Er waren externe factoren die een tijdelijke invloed uitoefenden en die zodoende als verzachtende omstandigheden kunnen worden ingeroepen. Zo kan men reeds dit jaar een terugkeer van de Britten en de Franse verwachten. Het zou evenwel verkeerd zijn bepaalde interne oorzaken van structurele aard te miskennen. Hierop werd reeds gewezen in het editoriaal van het vierde nummer van jaargang '69 van West-Vlaanderen Werk.

Wat de vooruitzichten op middellange en zelfs op langere termijn betreft, moeten wij enkele fundamentele punten voor ogen houden die vertrouwen moeten schenken, zowel aan de private als de publieke sektor. Het is een gemeenplaats geworden te stellen dat de vrije tijd zal toenemen. Moeilijker wordt reeds het antwoord op de vraag 'met hoeveel' en 'onder welke vorm' de arbeidsduurverkortings zich zal voltrekken. Wij willen op

deze ingewikkelde materie hier niet ingaan. Wel durven wij stellen dat ook in de komende 10 jaar de toename van de algemene produktiviteit tengevolge van de technologie, betere arbeidsorganisatie en management, in de eerste plaats zal leiden tot verhoging van het reëel inkomen en slechts in tweede instantie tot de verkorting van de arbeidsduur. De verhoudingen twee derden en een derde lijken ons in dit opzicht waarschijnlijk.

Dit betekent dat hiermede een van de basisvoorwaarden zal vervuld worden opdat een verlofperiode een effectieve vakantieperiode zou worden. Inderdaad de vakantie-intensiteit ligt op het huidig ogenblik nog niet bijzonder hoog. Voor België bedraagt de netto-vakantie-intensiteit of het aantal vakantiegangers per 100 inwoners, niet meer dan 35. Tegenover de ons omringende landen nemen wij een middenpositie in.

Men kan evenmin negeren dat de faktor 'afstand' nog steeds een zeer belangrijke rol speelt in de keuze van het vakantieoord. Welnu, binnen een straal van 300 km telt de Belgische kust een achterland van 67,5 mln inwoners. Dit achterland is niet enkel kwantitatief zeer groot, doch vertoont eveneens bepaalde interessante kwalitatieve kenmerken. Dit achterland behoort tot de rijkste gewesten van West-Europa. De waarde van dit toeristisch potentieel wint nog aan belang bij de vaststelling dat de vakantie-intensiteit beduidend hoger ligt in de stedelijke concentraties in vergelijking met de overige gebieden. In deze straal van 300 km zijn als belangrijkste stedelijke concentraties te vermelden: de stedendriehoek Brussel-Antwerpen-Gent, Randstad Holland, het Maasgebied, de stedenconcentratie van Noordrhein-Westfalen, het oude steenkoolbekken en de zone Rijsel-Kortrijk, Groot-Londen en de agglomeratie Parijs.

Het cijfer 300 km is evenwel niet als een limiet te aanzien. Het wervingsveld dient zeker iets ruimer gezien; op het Europese kontinent kan het streefcijfer vooralsnog op 400 à 500 km worden gesteld.

Binnen dit gebied zijn de marktpotenties zeer groot. Laten wij een ogenblik de oriëntatiegraad van het Groot-Heertogdom Luxemburg als richting-aanwijzer nemen. Indien de bevolking uit de andere deelgebieden even intens de kust zou aandoen als deze van Luxemburg, dan zou het aantal vakantiegangers in de volgende mate toenemen:

Département du Nord	2,7 maal
Département Seine	16,0 »
Londen-Middlesex	7,3 »
South-East-England	17,0 »
Bezirk Aachen	6,6 »
Bezirk Köln	10,0 »
Bezirk Düsseldorf	21,0 »
Bezirk Arnsberg	38,0 »
Provincie Limburg	5,5 »
Provincie Noord-Brabant	6,0 »
Provincie Noord-Holland	8,0 »
Provincie Zuid-Holland	14,0 »

Uiteraard gaat het hier om een grove benadering en bijzondere omstandigheden dienen in rekening gebracht zoals de nauwe banden tussen het Groothertogdom Luxemburg en België, enerzijds, en de concurrentie van de Franse Noordzeebadplaatsen ten aanzien van Parijs en de Nederlandse Noordzeebadplaatsen ten aanzien van de Randstad Holland.

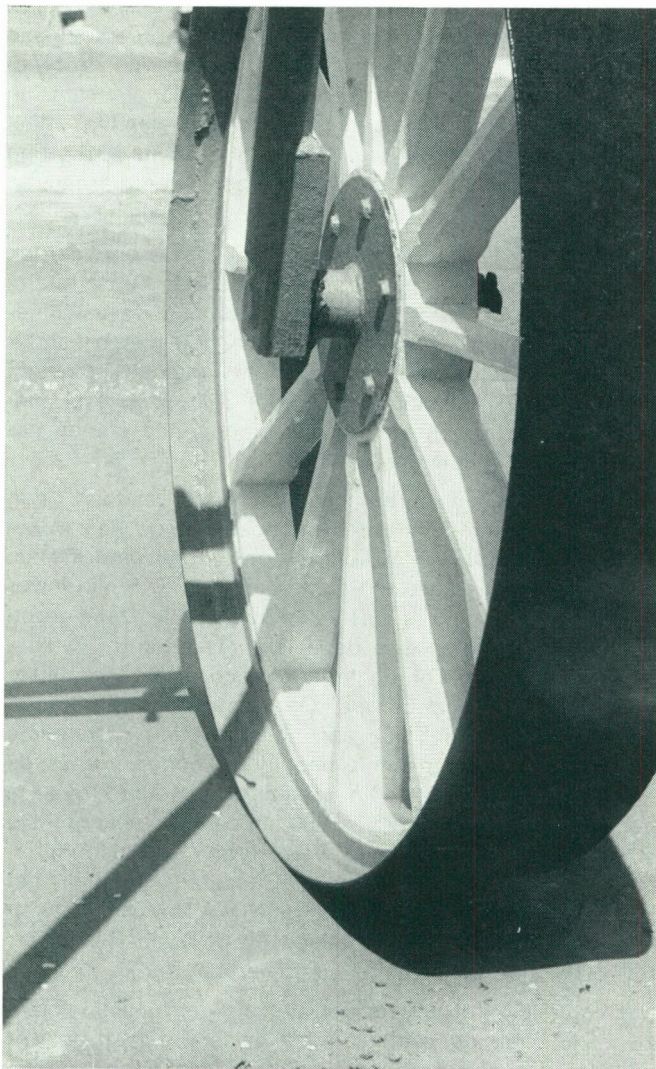

Foto : L. Van Rafelghem, Brugge.

Niettemin zijn de verschillen dermate groot dat men niet kan ontkennen dat toeristisch West-Vlaanderen, binnen een straal van 300 à 400 km, over ruime en veelal pas aangesneden marktgebieden beschikt. In dit verband denken wij o.m. aan Parijs en Noordoost-Frankrijk. De jongste bijzondere inspanningen van Westtoerisme op deze laatste markt zijn terzake bemoedigend.

Tenslotte heeft de Belgische kust een produkt aan te bieden dat bij een groot gedeelte van de binnenlandse en de buitenlandse toeristen inslaat. Vooral wanneer men inhaakt op het gezin, gezondheid en psychische rust, blijven de kansen zeer gaaf. Dit betekent dat de Kust ook als dusdanig moet worden uitgedragen. Daarboven moet het aanbod hieraan voldoen.

Inzake het aanbod worden er zeker vrij grote problemen gesteld, waarvoor de oplossing een *conditio sine qua non* is om de gunstige perspectieven te realiseren. Wij willen niet alle problemen aan de orde stellen.

Enkele fundamentele problemen dienen echter op middellange en zo mogelijk op korte termijn opgelost. Hierbij denken wij aan de dualiteit tussen verblijfstoerisme en eendagstoerisme in de niet-stedelijke badplaatsen tijdens het hoogseizoen; het herwaarderen van het kamperingstoerisme door een grondige aanpassing ervan; het beschermen van het natuurlijk rekreatief apparaat en last but not least de creatie van geïntegreerde sportcomplexen of polyvalente toeristische recreatieparken, hoe men het ook wil noemen.

Deze geïntegreerde sportcomplexen, waarvan open en gesloten zwembad, ligweiden, tenniscourts, indoor-sport, speelhoekjes voor kleuters en groenaanplanting de hoekstenen moeten vormen, naast vele andere elementen, zouden op verschillende vlakken een oplossing brengen. Hierbij denken wij aan :

- a) de uitbreiding van de opnamecapaciteit aan de kust;
- b) de verlenging van het toeristisch seizoen;
- c) rekreatiemogelijkheid tijdens de dagen, waarbij de klimatologische omstandigheden enigszins tegenvallen.

Deze geïntegreerde sportcomplexen beantwoorden tenslotte tenvolle aan de vakantiemotivering van de doorsnee toerist aan de kust en aan de uitgesproken verzuchtingen van de kusttoerist om aan actieve sport te doen. Aldus opgevat zouden de geïntegreerde sportcomplexen elk lid van het gezin voldoening schenken. Dit laatste is van het allergrootste belang omdat nu eenmaal alle klantengroepen, de Britten uitgezonderd, de kust aandoen in familiaal verband. Wij moeten alles in het werk stellen om deze karakteristiek te bewaren. Het bindt de bevolking op korte en middellange afstand aan de kust en biedt mede weerstand aan de afvloeiingstendens naar de zuiderse gebieden tengevolge van de groeiende koopkracht van de bevolking.

Gezien echter de kust op het vlak van de vakantie een nationale en internationale funktie vervult, kan men niet verwachten dat de financiering van de publieke infrastructuur die hiervoor nodig is uitsluitend komt van de kustgemeenten. Het Rijk heeft terzake een belangrijke taak te vervullen. De eerste studieresultaten terzake wijzen uit dat een gezamenlijke oppervlakte van circa 500 ha noodzakelijk is. Hierin is het gewestelijk park De Keignaert niet begrepen.

De aanleg van de geïntegreerde sportcomplexen, waarbij niet wordt gedacht aan de realisaties in elke gemeente, zou een verrijking en tevens een verbreding van de eigenlijke kustzone betekenen.

@90

BEKAERT 90 jaar

D. SANDERS, redaktiesekretaris.

Resultaten van een wereldbedrijf

Bekaert viert dit jaar haar eerste levensjaar, maar tevens haar 90^e werkjaar. Dit is geen paradox, maar een werkelijkheid. De firma Bekaert uit Zwevegem bestaat 90-jaar, als feitelijke vereniging eerst, als p.v.b.a. - familiebedrijf nadien. Op 25 april 1969 werd de n.v. Bekaert gesticht. De motivering van deze juridische aanpassing lag duidelijk in de lijn van de verwachtingen. Zij werd als volgt gemotiveerd bij de omvorming :

' 1. In België wordt net als in de omliggende landen gesproken over de hervorming van de ondernemingen en wordt een wijziging van het vennootschapsrecht overwogen. De komende wetgeving streeft er ongetwijfeld naar dat grote ondernemingen de vorm van een kapitaalvennootschap zouden aannemen; de kleinere daarentegen deze van een personenvennootschap.

' 2. In het raam van de Europese Gemeenschap wordt — moeizaam — gedokterd aan een Europees vennootschapsrecht dat noodzakelijkerwijze rekening zal moeten houden met de nationale wetgevingen die op hun beurt naar elkaar toe zullen moeten convergeren. De vennootschap van Europees recht die eensdaags tot stand zal komen, zal ongetwijfeld eveneens een kapitaalvennootschap zijn. Hoogstwaarschijnlijk zullen slechts kapitaalvennootschappen in aanmerking komen om dit Europees statuut te verwerven. Bekaert met haar industriële implantaties en verkoopkantoren in alle landen van de Euromarkt moet hiermee rekening houden.

' 3. Bekaert heeft de jongste jaren een niet te onderschatten expansie gekend zoals trouwens bewezen wordt door de oprichting van een nieuwe onderneming in de Verenigde Staten, waartoe onlangs werd besloten. Als internationale of multinationale onderneming in volle groei lijkt het aangevoelen dat Bekaert in haar verschijningsvorm kapitaalvennootschap zou worden.

' 4. De naamloze vennootschap kan een beroep doen op financieringsbronnen waartoe de personenvennootschap geen toegang heeft : uitgifte van obligatieleningen en uitgifte van aandelen. De noodzakelijkheid deze bronnen aan te spreken dringt zich voorsnog niet op voor Bekaert en niets wijst er op dat dit in de eerstkomende jaren wel het geval zou zijn. Rekening houdend met voornoemde argumenten zou het niettemin verwaand blijken deze laatste reden a-priori uit te sluiten.

' Geen enkele van de vier aangehaalde argumenten is op zichzelf doorslaggevend, temeer daar voor geen enkele de dringendheid kan worden ingeroepen.

' Een degelijk beleid veronderstelt echter een visie op langere termijn en eerder dan de gebeurtenissen af te wachten heeft Bekaert besloten in alle rust en kalmte zich op de toekomst voor te bereiden.

' Bekaert blijft een familiale onderneming, maar bewust van haar verantwoordelijkheid in en t.o.v. de gemeenschap wil zij dat haar beleid en resultaten voortaan door een breder publiek gekend en geapprecieerd zouden worden '.

De bedrijfsresultaten van de éénjarige n.v., met toch reeds 90 jaar ervaring, waren voor 1969 merkwaardig : de geconsolideerde omzet van de internationale Bekaert-groep bedroeg in 1969 9,1 miljard Belgische frank; dit is een stijging van 15,9 % in vergelijking met de verkoop van het voorafgaande jaar (7,8 miljard frank);

de geconsolideerde winst bedroeg 527 miljoen frank, wat een toename van 36,5 % inhoudt vergeleken met de in 1968 geboekte winst van 386 miljoen frank. Dit resultaat vertegenwoordigt 5,8 % van de omzet tegen 4,9 % het vorige jaar;

de cash flow (of gekreëerde beschikbare middelen) is van het ene boekjaar op het andere van 864 miljoen gestegen tot 1,1 miljoen frank, terwijl in de loop van het jaar voor meer dan 1 miljard werd geïnvesteerd tegenover 573 miljoen in 1968. Het aantal personeelsleden van de internationale groep steeg van 10.711 tot 12.540, waarvan 10.488 in België, tegenover 8.856 in 1968.

Bekaert, één van de belangrijkste wereldgroepen in de sector draadtrekkerijen, is de voornaamste onafhankelijke producent over de wereld met een productie van meer dan 700.000 ton (620.000 ton in 1968); de onderneming heeft een aandeel van 16 tot 18 % in gewicht in de staaldraadprodukten van de Gemeenschappelijke Markt en 7 % van de markt die gevormd wordt door West-Europa, de Verenigde Staten en Japan.

Het multi-nationaal karakter van de Bekaert-groep komt tot uiting in de aardrijkskundige spreiding van de omzet : 52 % van dit cijfer gaat uit van produkten die bestemd zijn voor de landen van de Gemeenschappelijke Markt, 7 % worden afgezet in de overige Europese landen, terwijl Noord-Amerika en de rest van de wereld respectievelijk voor 25 en 16 % in de totale omzet tussenkomen.

De groep is vooral werkzaam in de sektor staaldraad en afgewerkte staaldraadprodukten, maar een gedeelte van de activiteiten behelzen eveneens de fabricage van matrassen en zetels, de fabricage van naalden, alsook assemblage- en engineeringactiviteiten.

Foto : Archief Bekaert.

De geschiedenis begint in 1880

De stichting van de draadtrekkerijen Bekaert begint bij de beslissing in 1880 van een 25-jarige jongeman, die in een houten loods op het achterhof van een rustoord 'pinnekensdraad' wilde gaan fabriceren. Leon-Leander Bekaert hielp reeds sinds zijn 13e jaar thuis in een kleine ijzerwinkel; de loods bedroeg 280 m² (35 x 8 m); het nieuw bedrijf startte op een plaats, ver van de vindplaatsen van kolen en van ertsen.

Het eerste stenen gebouw werd reeds opgericht in 1886 en het had een oppervlakte van 400 m². Momenteel heeft de n.v. Bekaert te Zwevegem alleen reeds een bebouwde oppervlakte van 501.000 m²; dit betekent meteen ongeveer 14 % van de bebouwde oppervlakte van de gemeente¹. Deze bouwwoede is duidelijk te situeren na de

¹ Totale oppervlakte van de gemeente, min de landbouwgronden en de bossen en vijvers.

tweede wereldoorlog, waar na het herstel van de geleden schade, de oppervlakte als volgt bleef stijgen :

---

eind 1945 :	51.000 m ²
eind 1950 :	67.000 m ²
mei 1955 :	180.000 m ²
eind 1960 :	300.000 m ²
eind 1965 :	400.000 m ²
begin 1970 :	501.100 m ²

Deze groei van de gebouwen te zwevegem is niet de enige uiting van het dynamisch karakter van de firma Bekaert. Ook buiten Zwevegem breidde Bekaert zich uit, tot een multi-nationale groep enerzijds en, binnen de nationale grenzen, tot een firma met meerdere nieuwe vestigingen, een enorme toename van het personeelsaantal, en een zeer ruime produktengamma.

Internationale activiteit

Wat de activiteiten betreft op internationaal vlak van de Bekaert-groep, lijkt een loutere 'steekkaart' van de spreiding van de diverse takken reeds zeer verhelderend, voor sommigen zelfs opzienbarend.

vestigingen

BEKAERT

in de wereld

België

N.V. Bekaert S.A. te Zwevegem
Aalter
Ingelmunster
Lanklaar
Sint-Pieters-Woluwe

De Bekaert-Groep bezit hetzij de totaliteit, hetzij de meerderheid, hetzij een minderheid van de aandelen in andere vennootschappen of neemt deel aan het beheer van ondernemingen zoals onder meer in :

België

N.V. Bekaert Engineering te Zwevegem
Bekaert Stanwick te Zwevegem
N.V. Beka. te Drogenbos
Lot
N.V. La Société Anonyme Belge Simmons te Brussel
N.V. Manufacture Belge d'Aiguilles te Eupen
N.V. European Oversea Trading Company (Eteco) te Zwevegem (Verkoopkantoren)
N.V. Cockerill-Ougrée-Providence, Afdeling Draadtrekkerijen te Hemiksem
Fontaine-L'Evêque
N.V. Werkhuizen Huwaert te Hamme.

Denemarken

Bekaert A/S, Roskilde (Verkoopkantoor).

Frankrijk

S.A. Tréfileries de Bourgbourg te Bourgbourg (Nord)
S.A. Beka-France te Le Coteau (Loire)
S.A.R.L. Bekaert France te Parijs (Verkoopkantoor)
S.A. Laminiers, Tréfileries, Câbleries de Lens te Lens (Pas-de-Calais)

Nederland

N.V. Algemene Waren- en Winkelhuisuitrusting te Zevenaar
N.V. Bekaert Nederland te Den Haag (Verkoopkantoor)
N.V. Waals te Dordrecht.

Duitse Bondsrepubliek

Bekaert Deutschland G.m.b.H. te Bad Homburg (Verkoopkantoor)

Italië

Léon Bekaert s.p.a. te Treviglio
Isola del Cantone
Milaan (Verkoopkantoor)

Groot-Brittannië

Léon Bekaert (U.K.) Ltd. te Londen (Verkoopkantoor)
Tinsley Wire Industries Ltd. te Sheffield

Spanje

S.A. Industrias del Ubierna te Vittalonquejar (Burgos)
S.A. Riviere, Barcelona.

Noord-Amerika

Bekaert Steel Wire Corporation te
New York (N.Y.)
(Verkoopkantoor)
Chicago (Ill.) (Verkoopkantoor)
Rome (Ga.)

Centraal-Amerika

S.A. Trefica te Tegucigalpa (Honduras)

Zuid-Amerika

S.A. Inchalam te Talcahuano (Chili)
S.A. Vicson te Barquisimeto (Venezuela)
S.A. Tamet te Buenos Aires (Argentinië)
S.A. Prolansa te Callao (Peru)

Afrika

S.A. Société d'Ameublement et de Dérivés Textiles 'Saderit' te Lubumbashi (Democratische Republiek Kongo)

Azië

Bridgestone Bekaert Steel Cord Company Ltd. te Tokio (Japan)

Harerzijds verleent de n.v. Bekaert Engineering technische bijstand in :

Tsjecho-Slovakije, Brazilië en Bolivië.

Zoals blijkt uit bovenstaande gegevens, beschikt de Bekaert-groep over eigen verkoopkantoren in Zwevegem, Brussel, Bad Homburg, Chicago, Den Haag, Londen, Milaan, New York, Parijs en Roskilde. Waar dit niet het geval is gebeurt de verkoop door bemiddeling van agenten, waarvan er een honderdtal in nagenoeg evenveel landen over de vijf continenten verspreid zijn.

De n.v. Eteco, die zich met de overzee-export van alle Bekaert-produkten inlaat, is de grootste exclusieve draadexporteur ter wereld.

Groeiende personeelsbezetting

Deze toenemende wereldactiviteit had een grote weer-slag op de personeelsbezetting. In totaal stelde de groep in 1969, zoals reeds geciteerd, 12.540 personen tewerk, waarvan 10.488 in België en méér dan 6.000 in West-Vlaanderen (Zwevegem en sinds 1965 ook Ingel-munster).

In grote lijnen ziet de evolutie binnen West-Vlaanderen eruit als volgt :

	Totaal aantal werknemers	waarvan arbeiders
1880	13	*
1940	850	*
1950	1.700	1.243
1955	2.300	2.075
1968	5.700	4.718
1.1.1970	6.200	5.132

* Cijfer niet gepubliceerd.

De klemtoon ligt duidelijk op de tewerkstelling van arbeiders.

Vanaf 1900 kwamen de eerste bedienden in het bedrijf. Deze groep is in West-Vlaanderen aangegroeid tot 1.068 op 1 januari 1970. Met de bedienden van Woluwe, Brussel en Aalter samen loopt de bezetting op tot 1.089. Bij deze bedienden vallen zes groepen te onderscheiden :

ingenieurs	143
brigadiers	200
meestergasten	59
vrouwelijk personeel	134
technische bedienden	225
administratieve bedienden	328
Totaal	1.089

Inzake leeftijd werd voor de arbeiders een leeftijdspyramide opgemaakt, die voor West-Vlaanderen het volgend beeld geeft :

	Aantal arbeiders	%
61-65 jaar	198	4
51-60 jaar	442	9
41-50 jaar	1.125	21
31-40 jaar	1.472	29
21-30 jaar	1.480	29
t/m 20 jaar	415	8
Totaal	5.132	

Bij de bedienden ligt de klemtoon sterk verschillend volgens de aard van de functies.

De industriële en commerciële uitbreiding die de n.v. Bekaert de laatste jaren heeft doorgemaakt, heeft bij de bedienden en het kaderpersoneel duidelijk geleid tot een technische en commerciële niveauperhoging. Vooral het navorsingswerk, met zijn laboratoria voor metaalkundige, fysische en chemische proeven, waar een breed onderzoeksprogramma wordt opgesteld, heeft de aanwerving tot gevolg gehad van een staf van ingenieurs en doc-tors in de toegepaste wetenschappen.

Een rijke produktengamma

Deze laboratoria zijn voor buitenstaanders de duidelijkste aanduiding dat bij het produkt naar vernieuwing wordt gestreefd. Begonnen als fabriek van prikkeldraad, beschikt de n.v. Bekaert nu over een grote diversiteit van draadprodukten, waarin de spiralen voor matrassen — ook reeds lang gekend door onze bevolking — slechts een soort tweede aanloop betekenen. Sindsdien kwamen er bij : kabeldraden (o.m. voor mijnkabels en vóorgespannen beton); draad voor vaste kaarden; draad voor naalden en spelden; industrieverendraad; haarfijn draad (tot 0,03 mm); draad voor voorgevormde nieten; steelcord voor rubberbewapening. De laatste jaren kwamen daar nog bij : het winkelmateriaal (zelfbedieningswagentjes, enz.), de kippenbatterijen en ook industriële containers. Ook voor de bouwnijverheid werd een ganse gamma produkten uitgewerkt.

Ook een sociaal « imago »

Voor West-Vlaanderen en voor België betekent de n.v. Bekaert nog veel meer dan economische groei en sterkte of ruime tewerkstelling.

Plaatselijk heeft de firma Bekaert een onuitwisbare stempel gedrukt op het ganse gemeentelijk beleid inzake infrastructuur, sport, cultuur en dit o.m. door het feit dat eerst de heer Leon-Leander Bekaert, later de heer Leon A. Bekaert en nu ook baron Antoon Bekaert tot het burgemeesterschap werden geroepen.

Nationaal blijft de naam van wijlen de heer Leon A. Bekaert in de herinnering als Regent van de Nationale Bank, Voorzitter van het Belgisch Verbond der Metaalverwerkende nijverheid en van het Verbond der Belgische Nijverheid.

Deze — en ook enkele internationale opdrachten — waren uiteraard niet alleen aan zijn werkkracht en zijn doorzettingsvermogen te wijten, maar aan de concrete realisaties die hem vanuit zijn bedrijf waren voorafgegaan. Medezeggenschap avant-la-lettre in het bedrijf, een breed-uitgebouwde sociale voorziening, een levensschool voor zijn jonge arbeiders waren initiatieven, die hier niet in detail kunnen worden uitgewerkt. Zij zijn echter nog altijd tekenend voor de eigen sociale geest van het bedrijf en zij verklaren mede de opgang van de firma Bekaert, nu n.v. Bekaert, tot een wereld-wijd bedrijf, met een oog voor de toekomst, maar waar de 'mens' op de eerste plaats komt; een bedrijf dat er is voor de mens en voor de streek.

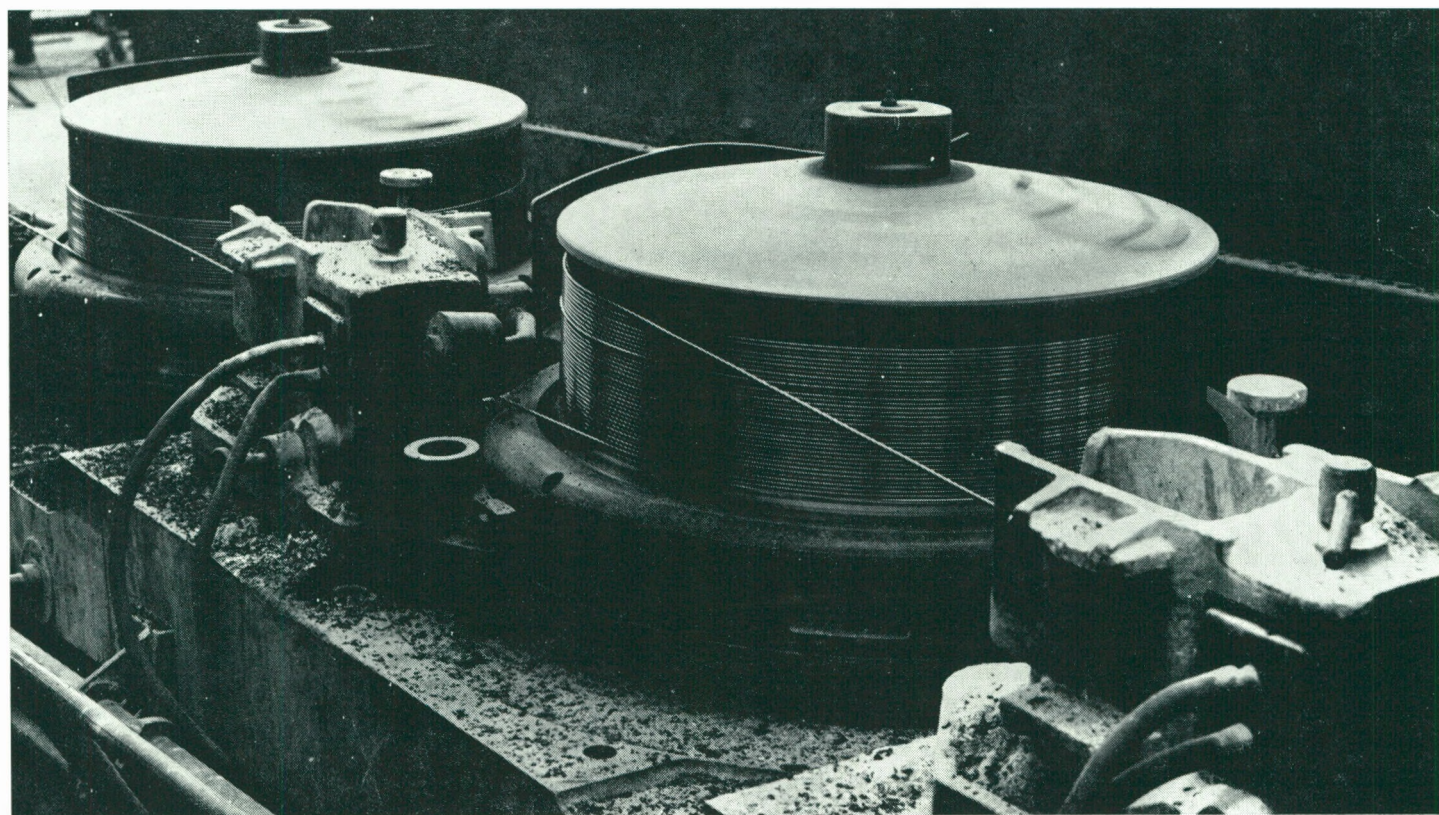
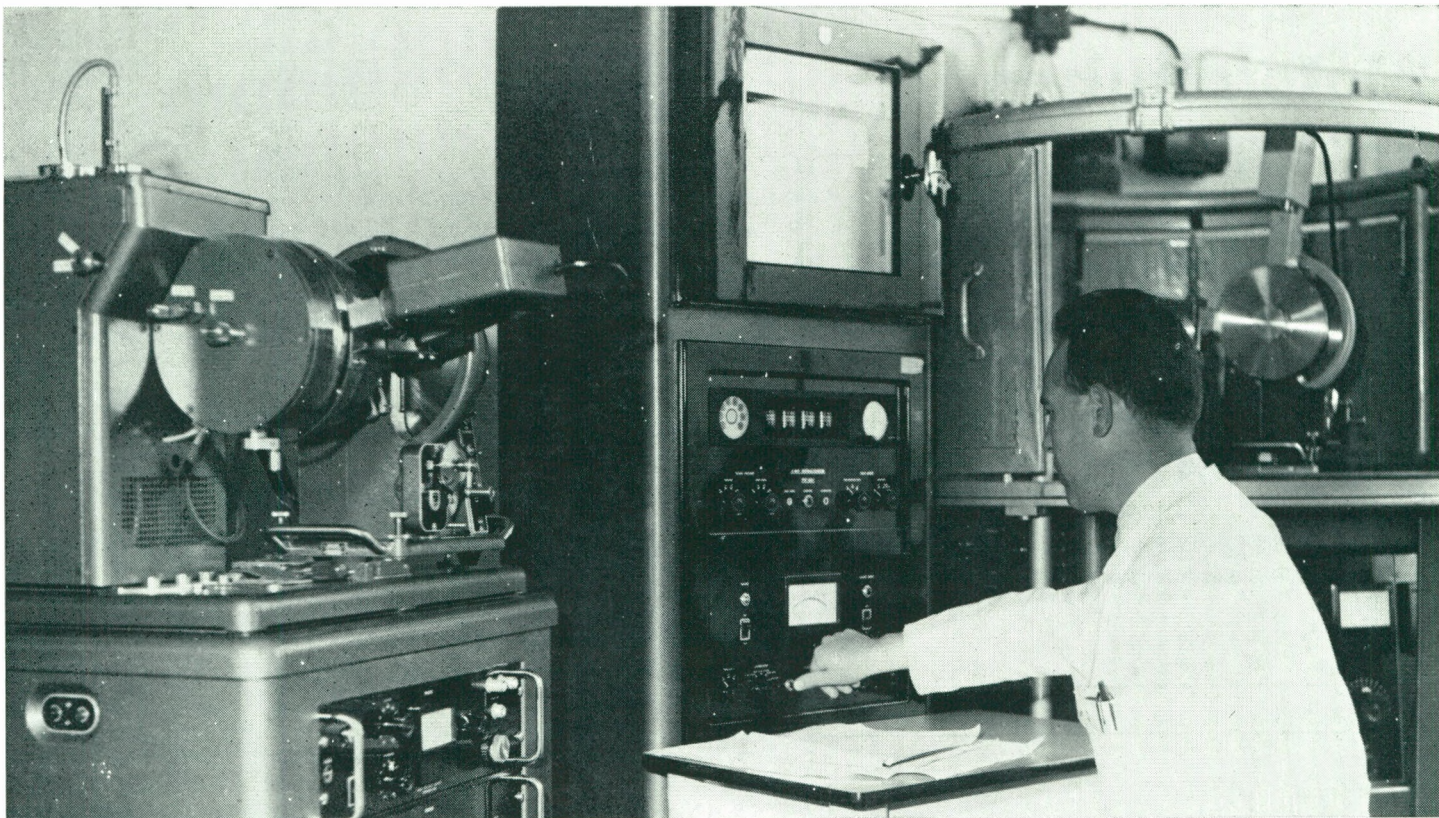

Foto : Archief Bekaert.

Motorrijtuigen en radio- en T.V.-toestellen in West-Vlaanderen

1. Personenwagens (1-8-1968)
2. Vrachtwagens (1-8-1968)
3. Huisradio's (31-12-1969)
4. Draagbare radio's (31-12-1969)
5. T.V.-toestellen (31-12-1969)
6. Radio- en T.V.-toestellen (31-12-1969)

Bron : N.I.S.

Gemeenten	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Aartrijke	732	74	240	398	220	620
Assebroek	2.598	187	658	1.399	864	2.782
Beernem	888	73	340	543	281	894
Blankenberge	1.730	162	521	1.086	778	1.980
Brugge	9.273	1.747	2.858	4.555	3.038	8.289
Damme	186	12	51	92	58	172
Dudzele	353	44	132	148	89	384
Heist	1.396	122	451	980	683	1.741
Hertsberge	234	19	78	109	67	145
Hoeke	35	—	19	15	13	29
Houtave	96	8	30	19	17	79
Jabbeke	609	61	180	327	186	520
Knokke	3.074	267	810	1.557	1.206	2.909
Koolkerke	283	11	54	184	121	245
Lapscheure	87	18	31	32	18	83
Lissewege	306	21	129	231	132	350
Loppem	598	40	136	315	163	473
Meetkerke	90	4	27	38	18	67
Moerkerke	491	48	187	255	149	404
Nieuwmunster	61	8	22	22	12	55
Oedelem	876	89	279	481	254	748
Oostkamp	1.523	126	518	838	514	1.395
Oostkerke	147	8	44	58	22	115
Ramskapelle	84	5	24	60	30	74
Ruddervoorde	952	148	253	525	316	783
Sijsele	608	64	209	311	160	578
St.-Andries	3.106	273	744	1.513	843	2.719
St.-Joris	246	20	109	176	85	278
St.-Kruis	2.484	146	533	1.189	724	2.131
St.-Michiels	2.522	181	479	1.203	699	2.151
Snellegem	224	20	85	115	72	172
Stalhille	132	12	41	67	29	122
Torhout	2.675	339	715	1.492	873	2.368
Uitkerke	477	139	207	345	231	610
Varsenare	469	42	96	203	117	349
Veldegem	677	90	201	409	219	626
Waardamme	221	29	62	162	86	191
Wenduine	359	38	96	240	152	334
Westkapelle	484	58	127	267	176	442
Zedelgem	1.037	170	190	585	328	822
Zerkegem	255	20	94	175	80	228
Zuienkerke	192	18	49	92	35	156
Arr. Brugge	42.870	4.961	12.109	22.811	14.158	39.613

Gemeenten	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Beerst	224	28	56	105	66	201
Bovekerke	171	17	55	156	74	152
Diksmuide	1.331	187	352	728	417	1.045
Handzame	549	61	181	277	153	491
Houthulst	531	73	165	392	271	403
Keiem	215	14	77	114	51	161
Klerken	328	60	96	208	140	251
Koekelare	1.192	120	308	784	485	948
Kortemark	1.094	151	273	599	338	876
Lampernisse	46	5	13	19	10	38
Leke	260	30	70	140	91	190
Lo	257	33	74	139	72	176
Merkem	471	31	196	219	137	332
Nieuwkapelle	104	6	49	44	28	59
Noordschote	91	14	21	37	34	56
Oostkerke	55	6	18	33	21	53
Oudekapelle	44	10	12	17	9	30
Pollinkhove	164	8	57	67	43	114
Reninge	258	34	87	100	50	168
St.-Jacobs-Kapelle	27	—	9	12	6	20
Stuivekenskerke	42	—	12	17	13	27
Vladslo	316	16	93	166	88	245
Werken	275	23	59	139	69	194
Woumen	540	54	162	327	190	396
Zarren	471	76	123	238	160	388

Arr. Diksmuide 9.056 1.057 2.618 5.077 3.016 7.014

Deselare	433	35	141	213	394	144
Bikschote	130	14	48	73	91	36
Boezinge	358	72	99	187	318	119
Brielen	198	19	51	90	169	50
Dikkebus	210	23	81	109	168	66
Dranouter	148	13	56	84	104	59
Elverdinge	288	45	93	173	260	92
Geluveld	304	27	84	212	231	137
Geluwe	967	85	292	567	967	379
Hollebeke	126	14	34	88	109	48
Ieper	3.303	447	868	2.189	3.109	1.283
Kemmel	256	35	89	118	205	95
Krombeke	156	20	63	65	132	34
Langemark	853	117	248	438	777	271
Loker	119	10	44	66	98	49
Mesen	194	12	53	167	168	107
Nieuwkerke	341	20	123	192	296	123
Oostvleteren	236	32	93	116	195	80
Passendale	605	133	146	336	463	186
Poelkapelle	373	31	91	180	310	118
Poperinge	2.179	258	744	1.308	2.038	772
Proven	223	23	95	158	194	81
Reningelst	353	32	118	200	309	102
Roesbrugge	242	38	101	175	214	90
St.-Jan	211	11	45	106	162	78
Vlamertinge	627	139	209	374	619	202
Voormezele	198	15	70	109	160	81
Watou	388	36	203	235	358	129
Wervik	1.946	196	570	1.532	2.094	1.105
Westouter	234	12	84	126	189	78
Westvleteren	223	19	85	102	205	46
Wijtschate	413	39	136	232	367	124
Woesten	248	35	83	165	224	73
Wulvergem	65	6	25	35	49	23
Zandvoorde	108	21	30	47	100	43
Zillebeke	344	35	96	192	271	124
Zonnebeke	656	85	183	387	575	240
Zuidschote	70	5	24	47	55	23

Arr. Ieper 18.326 2.209 5.696 11.193 16.747 6.864

Aalbeke	473	50	165	281	165	433
Anzegem	804	98	295	451	214	678
Avelgem	938	128	340	601	380	886

Gemeenten						
Arrondissement	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Bavikhove	464	60	103	241	154	415
Bellegem	618	64	129	338	225	539
Beveren	867	53	175	460	310	680
Bissegem	1.037	157	214	547	378	948
Bossuit	89	2	39	55	36	72
Deerlijk	1.950	258	473	971	580	1.666
Desselgem	863	122	192	417	249	722
Gijzelbrechtegem	40	3	22	33	14	55
Gullegem	1.326	190	348	591	431	1.213
Harelbeke	3.018	457	600	2.059	1.375	3.014
Heestert	413	44	150	201	124	340
Helkijn	152	12	54	111	73	164
Heule	1.799	268	403	873	669	1.523
Hulste	575	72	145	322	201	494
Ingooigem	376	34	124	179	95	347
Kaster	120	6	47	77	50	105
Kerkhove	158	20	61	99	55	133
Kooigem	136	12	47	86	67	115
Kortrijk	9.539	1.243	2.151	4.559	3.192	7.431
Kuurne	2.357	280	439	1.116	764	1.991
Lauwe	1.256	160	354	756	476	1.415
Lendeledede	909	89	255	431	261	788
Marke	1.018	125	212	497	351	866
Menen	3.891	445	994	2.691	1.997	3.975
Moen	420	31	113	314	201	389
Moorsele	841	60	237	445	330	833
Otegem	383	22	133	194	105	312
Outrijve	160	7	72	141	86	156
Rekkem	771	58	203	546	395	781
Rollegem	425	49	134	291	180	394
St.-Denijs	437	29	153	273	155	416
St.-Eloois-Vijve	506	74	88	287	198	412
Spiere	157	17	64	111	70	113
Tiegem	334	40	149	186	81	281
Vichte	663	84	143	320	174	507
Waarmaarde	107	9	52	68	44	98
Waregem	3.233	414	696	1.692	1.052	2.734
Wevelgem	2.403	262	590	1.379	973	2.295
Zwevegem	2.014	191	540	1.186	754	1.831
Arr. Kortrijk	48.040	5.799	11.898	26.476	17.684	42.560

Bekegem	160	23	52	131	59	156
Bredene	1.473	225	418	979	579	1.761
Eernegem	1.011	139	324	624	350	1.003
Ettelgem	196	56	66	147	36	178
Gistel	1.070	142	352	600	355	1.093
Ichtegem	1.125	165	294	694	405	903
Klemskerke	756	88	231	418	272	685
Leffinge	290	27	112	145	87	300
Lombardsijde	238	29	83	188	112	264
Mannekensvere	70	7	18	23	13	57
Middelkerke	1.006	102	274	503	381	919
Moere	205	25	76	111	67	177
Oostende	9.219	918	3.020	5.470	4.286	10.374
Oudenburg	608	127	195	432	243	570
Roksem	199	28	54	136	75	183
Schore	65	8	14	29	15	41
St.-Pieters-Kapelle	33	3	10	10	7	33
Slijpe	195	12	64	86	59	166
Snaaskerke	191	24	51	97	57	175
Stene	1.580	184	382	980	617	1.785
Vlissegem	279	20	90	127	83	198
Westende	580	75	141	308	198	522
Westkerke	232	34	80	167	103	236
Wilskerke	75	11	21	32	24	75
Zande	66	6	29	23	13	39
Zandvoorde	337	23	76	198	129	349
Zevokote	106	4	40	65	22	90
Arr. Oostende	21.365	2.505	6.567	12.723	8.697	22.332

Gemeenten						
Arrondissement	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Ardoosle	1.271	194	386	595	320	1.178
Dadizele	493	52	112	341	251	438
Gits	711	105	189	312	192	557
Hoooglede	919	110	238	457	257	753
Ingelmunster	1.852	263	479	910	596	1.759
Izegem	4.243	762	1.001	2.244	1.396	4.216
Kachtem	418	51	114	217	136	353
Ledegem	738	88	180	418	257	696
Lichtervelde	1.393	261	385	688	445	1.152
Moorslede	1.274	177	340	574	395	1.064
Oekene	207	18	67	82	70	187
Oostnieuwkerke	634	78	164	260	183	533
Roeselare	7.279	1.075	1.926	3.697	2.620	6.413
Rollegem-Kapelle	237	21	67	103	73	210
Rumbeke	1.839	234	379	904	653	1.561
St.-Eloois-Winkel	666	97	135	296	180	572
Staden	1.019	144	298	543	292	844
Westrozebeke	410	76	114	197	102	318
Arr. Roeselare	25.603	3.806	6.574	12.838	8.387	22.804
Aarsele	565	80	168	247	134	504
Dentergem	476	107	170	194	126	391
Egem	287	34	87	93	52	217
Kanegem	180	13	79	87	49	159
Koolskamp	426	61	117	171	114	343
Markegem	159	25	42	53	43	105
Meulebeke	1.893	274	544	837	578	1.725
Oeselgem	235	30	69	84	61	171
Ooigem	484	46	85	193	153	392
Oostrozebeke	1.254	193	316	521	379	919
Pittem	879	144	224	360	182	766
Ruiselede	909	101	307	511	265	783
Schuijferskapelle	214	23	48	84	58	150
St.-Baafs-Vijve	406	46	101	172	130	347
Tielt	2.448	329	691	1.197	676	2.371
Wakken	451	63	119	210	159	370
Wielsbeke	561	77	121	258	180	438
Wingene	1.440	194	400	661	330	1.141
Zwevezele	1.048	146	279	532	276	910
Arr. Tielt	14.315	1.986	3.967	6.465	3.945	12.202

Adinkerke	453	49	156	256	163	472
Alveringem	304	46	119	165	101	271
Avekapelle	69	3	26	28	17	65
Beveren	177	22	64	104	57	151
Booitshoeke	22	—	13	8	4	11
Bulskamp	119	9	51	72	24	100
Eggewaartskapelle	54	2	15	22	12	34
Gijverinkhove	64	9	26	41	23	60
Hoogstade	82	10	30	48	17	66
Houtem	195	14	64	91	61	164
Izenberge	104	17	34	59	36	63
Koksijde	1.628	107	309	778	615	1.236
Leisele	206	17	77	82	47	153
Moeren (De)	44	—	4	16	6	31
Nieuwpoort	1.274	154	385	843	443	1.211
Oeren	16	—	5	2	1	10
Oostduinkerke	741	54	220	401	259	619
Panne (De)	1.370	100	347	834	532	1.331
Pervijze	190	36	60	93	43	181
Ramskapelle	138	12	34	71	32	100
Sint-Joris	40	3	18	33	25	50
Sint-Rijkers	28	2	10	13	4	26
Stavele	156	9	62	63	41	128
Steenkerke	91	1	27	32	17	75
Veurne	1.353	237	455	824	377	1.217
Vinkem	73	10	30	42	17	60
Wulpen	126	2	37	55	29	94
Wulveringem	93	3	28	50	24	94
Zoutenaie	6	—	1	3	—	4
Arr. Veurne	9.216	928	2.707	5.129	3.027	8.077

Landbouw

AANSLEPENDE WINTER VERSTOORDE DE PLANNING

L. Bockstaele

Het voorjaar 1970 zal vele jaren in het geheugen blijven van de landbouwers. De velden die tijdens de meimaand normaal groen getooid zijn, hadden dit jaar nog een kaal uitzicht. De aanhoudende regenvlagen in maart en april beletten de boeren de lentebewerkingen aan te vangen. De lentebezaaiingen konden in het beste geval slechts einde april aanvangen en op vele plaatsen werden ze zelfs tot mei verschoven. De achterstand in de gewone werkzaamheden bedroeg op vele bedrijven 5 tot 6 weken. Het droog weer dat hierop volgde was daarbij op vele plaatsen en meer bepaald op de zware gronden bijzonder hinderlijk voor de ontwikkeling van de jonge gewassen. Vooral het vlas, de zomergranen en de suikerbieten ondervonden hiervan last. Ofschoon veel afhangt van de weersomstandigheden tijdens de eerstvolgende weken, zijn de vooruitzichten voor de meeste akkerbouwgewassen bepaald ongunstig.

Voor de vollegrondsgroenten zijn de perspectieven beter. Alleen de doperwtten voor de conserverindustrie en de vroege wortelen moesten later worden gezaaid. Daar mag worden verwacht dat ook de oogst van beide gewassen naar een latere datum zal verschoven worden, kan dit bij de produktieplanning in de conserverfabrieken heelwat moeilijkheden berokkenen.

De stamslabonen, de schorseneren en de andere groenten ondervonden weinig last van het laat voorjaar. De afzetvooruitzichten zijn ook goed. Vanwege de buitenlandse afnemers blijft een levendige vraag bestaan. De export is evenwel eenzijdig geïntendeerd naar Frankrijk. Een spreiding van onze groentenuitvoer ware voor de toekomst niet zonder belang. De kontaktdag georganiseerd door tussenkomst van de W.E.R. en de N.D.A.L.T.P., het Ministerie van Landbouw, het Verbond van de Koöperatieve Tuinbouwveilingen en het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten met het doel de export naar Groot-Brittannië op gang te brengen, vormt een lofwaardige poging in die richting. Een verruiming van de export is niet alleen van belang voor de vollegrondsgroenten maar ook voor de serreprodukten. De lage slaprijzen welke tijdelijk werden genoteerd, ingevolge het bijzonder welslagen van de openlucht-sla-teelt in Zuid-Frankrijk, is een duidelijke illustratie van deze noodzaak.

De oprichting van installaties voor de bereiding van diepvriesgroenten vormt anderzijds een positief element met het oog op de afzet van onze vollegrondsgroenteproduktie.

In de veesektor is het vrij kalm. Het mager mestvee moest tegen hoge prijzen worden aangekocht. De uitbreiding van de varkensstapel houdt aan. De verkoopprijzen van de mestvarkens en van de biggen liepen enigszins terug. Voor de eieren werden zeer lage prijzen genoteerd.

2^e Plan van de Westhoek

DE RICHTING IS NU DUIDELIJK UITGESTIPPELD

W.E.S.

Op woensdag 9 juli 1969 werd door Prof. Dr. A.J. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie een werkgroep geïnstalleerd met als opdracht een tweede ontwikkelingsplan voor de Westhoek uit te werken. Deze werkgroep vervulde in zekere mate de rol van het vroeger opgerichte Adviserende Regionaal Komitee voor de Westhoek dat in 1962-63 de basis heeft gelegd voor het eerste ontwikkelingsplan voor de Westhoek.

De nieuwe werkgroep Westhoek werd opgericht teneinde de resultaten van dit eerste plan aan te vullen en nieuwe objectieven voorop te stellen.

De werkgroep omvatte een permanente kern van vertegenwoordigers van het kabinet van Minister Vlerick, van de Bestendige Deputatie van de provincie West-Vlaanderen, van de betrokken gemeentebesturen, van de W.E.R. en de W.I.E.R.

Na een 4-tal bijeenkomsten werd de definitieve tekst door Prof. Dr. A. J. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie, aangenomen. Dit 'Tweede ontwikkelingsplan voor de Westhoek' werd door de heer Minister voorgelegd aan het Ministerieel Komitee voor Economische en Sociale Koördinatie, dat in zitting van 6 mei 1970 zijn goedkeuring eraan heeft gehecht.

Probleemstelling

In navolging van wat bereikt was voor de Zuiderkempen en Borinage-Centrum werd in 1962 door het Ministerieel Komitee voor Economische en Sociale Koördinatie besloten ook voor de Westhoek een ontwikkelingsplan op te stellen.

De Westhoek omvat grosso modo de arrondissementen Diksmuide en Ieper en het agrarisch gedeelte van de arrondissementen Veurne en Oostende. De achterstand van dit gebied t.o.v. de rest van het land, of zelfs van West-Vlaanderen, is opvallend.

Dit blijkt uit tal van gegevens die men kan terugvinden in de ministeriële nota die aan het M.C.E.S.C. werd voorgelegd m.b.t. het tweede ontwikkelingsplan voor de Westhoek. Wij geven er hier enkele van weer :

- welvaartsindices : wanneer men de index 100 als rijksgemiddelde neemt dan bedraagt dit cijfer voor het arrondissement Diksmuide 66 en voor het arrondissement Ieper 77. In de rangorde van de Belgische arrondissementen staat Diksmuide hiermee op de laatste en Ieper op de 34^e plaats;
- bevolking : ondanks een hoog natuurlijk akkres groeide, in de periode 1947-1968 de bevolking slechts aan met 2,6 % tegenover 13,1 % voor West-Vlaanderen en 13,2 % voor het Rijk; de reden hiervoor was een negatief migratiesaldo veroorzaakt door een grote uitwijking, vooral van jongeren;

- tekort aan tewerkstelling : slechts 2/3 van de aanwezige beroepsbevolking vindt ter plaatse werkgelegenheid. Gevolgen : emigratie, lange-afstandspendel en hoge werkloosheid. De werkgelegenheid voor mannen verminderde tussen 1947 en 1961 met 10 %. Na 1961 is de situatie slechts in geringe mate verbeterd.
- arbeidsmigratie : 17,7 % van de arbeiders en bedienden pendelen gedurende minstens 1 uur (enkel traject) naar hun werkplaats. 7,9 % keren niet dagelijks naar huis terug. Voor het Rijk bedragen deze cijfers respectievelijk 12,8 % en 2,7 %. Daarbij komt nog dat een groot gedeelte van die pendelaars grensarbeiders zijn die naar raming 15 à 20 % minder verdienen dan hun kollega's die in eigen land zijn tewerkgesteld. Er zijn ook nog $\pm$ 300 seizoenarbeiders.

Zoals blijkt uit deze gegevens is de Westhoek overduidelijk een probleemgebied. Er moet echter niet alleen rekening worden gehouden met de huidige problematiek. Er is ook nog het feit dat de beroepsbevolking bestendig zal toenemen onder invloed van de natuurlijke aangroei, de afvloeiing uit de landbouw en een aantal minder belangrijke componenten van de arbeidsmarkt.

Samengenomen betekent dit dat er tegen 1980 $\pm$ 25.600 additionele arbeidsplaatsen moeten geschapen worden; voor 1975 wordt dit aantal op 14.000 geraamd.

Voorstellen

Het is duidelijk dat het tewerkstellingsobjectief alleen via de industrialisering van de Westhoek kan worden bereikt. De inspanningen moeten gericht worden op de verdere uitbouw van een aantal groeikernen voorzien van goed uitgeruste industrieterreinen. Als kernen werden uitgekozen de gemeenten Diksmuide, Ieper, Menen, Poperinge en Veurne.

De voorgestelde maatregelen zijn dan ook vooral gericht op de verdere uitbouw van de infrastructuur van de vijf industriezones van nationaal belang in de 5 hogerge-noemde kernen : totaal budget 210 miljoen F¹. Daarnaast worden ook nog 2 industriezones van regionaal belang uitgerust, met name Gistel en Houthulst (52 miljoen F). Verder zullen een aantal toegangswegen tot voornoemde industrieterreinen verbeterd of aangelegd worden (72 miljoen F).

De werkgroep heeft ook de nodige aandacht besteed aan de watervoorziening. Reeds op 3-12-69 was door het M.C.E.S.C. de eerste fase van de bouw van het waterleidingsnet tussen het toekomstige spaarbekken 'De Blankaart' en een drietal industrieterreinen van nationaal belang goedgekeurd geworden. Nu werd de tweede fase van deze bouw opgenomen in het tweede ontwikkelingsplan (82 miljoen F). Onder meer wordt hier de verbinding tussen de Blankaart en Diksmuide voorzien.

Er zal ook een waterzuiveringsstation gebouwd worden bij elk van de 5 industrieterreinen van nationaal belang. Men heeft verder het inzicht een aantal doorgangsbouwen op te trekken en ter beschikking te stellen van investeerders die op deze wijze zeer vlug van start kunnen gaan.

¹ Op te merken valt dat aan de industrieterreinen van Poperinge en Stene-Zandvoorde ingevolge recente beslissingen van het Ministerieel Komitee voor Economische en Sociale Koördinatie belangrijke bedragen voor infrastructuurwerken werden toegewezen. Om die reden komen voornoemde terreinen niet of slechts voor een miniem bedrag voor in het 2^e ontwikkelingsplan voor de Westhoek.

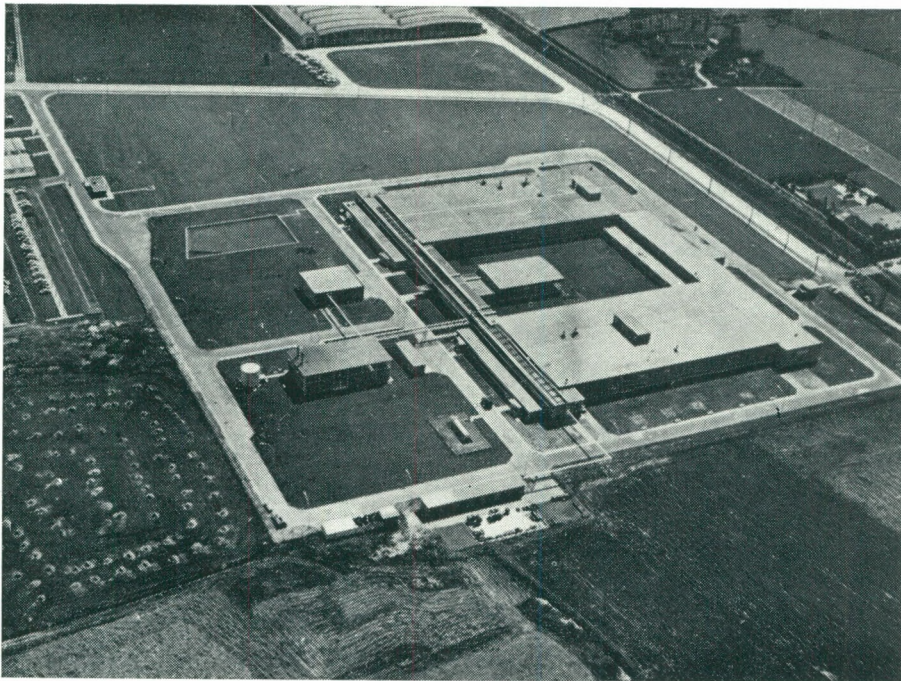
---

de **mble** fabrieken te Roeselare

(bebouwde oppervlakte : 16.000 m² - personeelsbezetting : 1200 personen... slechts één der vijf moderne fabrieken van mble in België)

zijn een der grootste productie-eenheden van Europa geworden wat betreft de fabricage van condensatoren en potentiometers.

---

mble | NV

TWEE STATIONSSTRAAT 80
BRUSSEL 7

TE ROESELARE : WIJNENDALESTRAAT 160 - TEL. (051) 230.51

---

*ELECTRONISCHE ONDERDELEN • TELECOMMUNICATIES • FYSIKA EN ASTRONAUTIEK • LUCHTVAART-
UITRUSTING • AUTOMATISCHE TELEFONIE • PHILIPS LASAFDELING*

Adviezen

Naast deze maatregelen heeft de werkgroep Westhoek ook nog een aantal voorstellen gedaan die met aandrang aan de regering worden aanbevolen. Vooreerst betreffende de woningbouw. De heer Breyne, Minister van het Gezin en de Huisvesting, heeft een programma inzake volkswoningbeleid opgemaakt voor de Westhoek (periode 1970-72). Op basis van de berekeningen van het W.E.S. stelt de werkgroep een aanvullend programma voor van 450 woningen.

De werkgroep vraagt met aandrang een versneld bouwprogramma voor 3 autosnelwegen die van zeer groot belang geacht worden voor de ontsluiting van de Westhoek :

- de A68 (vooral het gedeelte Jabbeke-Veurne) : zeer belangrijk voor het noordelijk gedeelte van de Westhoek;
- de A9 die de Route de Wallonie via de E5 zal verbinden met Oostduinkerke (Kortrijk-Westkust) : vooral belangrijk voor Ieper en Poperinge;
- de autosnelweg Brussel-Westkust.

Voor de verbinding tussen de industriekernen Poperinge en Ieper is het noodzakelijk de rijksweg nr 9 te moderniseren en verder verdient de verbinding Armentières-Ieper-Oostende zeker de aandacht. Ook de uitbouw van de toeristische en recreatieve infrastructuur wordt door de Werkgroep beschouwd als een vitaal sluitstuk in de ontwikkelingsinspanningen. Wat de toeristische infrastructuur betreft, wordt aangedrongen opdat het tijdschema, vooropgezet voor de uitbouw van de jachthaven te Nieuwpoort, stipt zou geëerbiedigd worden. Het inrichten van enkele toeristische routes voor automobilisten wordt ten zeerste wenselijk geacht (Heuvelland-route, Bachten-de-Kupe-route, Route 14-18).

Inzake de recreatieve infrastructuur stelt de werkgroep de aanleg voor van enkele recreatieparken : de Vallei van de Palingbeek, de Verdrongen Weiden e.a., de verbetering van de medische infrastructuur (vooral te Diksmuide) en van de socio-kulturele infrastructuur wordt met klem vooropgezet.

De werkgroep trekt er ook de aandacht op dat het noodzakelijk is de vestigingsmogelijkheden in de Westhoek beter kenbaar te maken aan potentiële investeerders van buiten de Westhoek, o.m. via brochures en allerhande publicitaire promotie.

De werkgroep is de mening toegedaan dat een programma van allerhande materiële voorzieningen moet aangevuld worden met een aktie van mentale begeleiding. Achtergebleven gewesten of gebieden waar rekonversie zich opdringt worden dikwijls gekenmerkt door een negatieve houding vanwege de ingezetenen ten overstaan van iedere vernieuwing. Van buiten opgelegde oplossingen worden niet aanvaard en zijn daarom meestal gedoemd tot mislukking. De aktie moet gevoerd worden met medewerking van de mensen van de streek zelf.

Verder wordt aan de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, gevraagd dat de tussenkomst bij de opleiding van personeel hetzelfde peil zou bereiken als in de mijngebieden.

Tenslotte stelt de werkgroep voor de lokale overheidsdiensten te verstevigen, ondermeer door fusies van gemeenten en door aanpassing van het openbaar vervoer (spoorverbindingen, buurtspoorwegen).

Vlasrubriek

VLASVEZELBEREIDING VECHT VOOR EIGEN RENDABELE PLAATS

A. Delbeke

De vlasvezelbereiding heeft in 1969 niet meegenoten van de gunstige gevolgen van de algemene uitzonderlijke conjunctuur. De goede gang van zaken van vlas-spinnerijen en -weverijen heeft zich niet doorgezet tot bij de vezelbereiding. Produktieoverschotten van vorige kampagnes drukten nog steeds de prijzen. Alhoewel de prijsevolutie bij de uitvoer nu hoopgevend is, kan zeker niet gezegd worden dat wij reeds staan voor een economisch rendabele bedrijfsexploitatie.

Het Westers vlasareaal kende in 1969 een kleine toename en bereikte aldus 65.164 hectaren, uitzaai die niet in verhouding is tot de totale produktiekapaciteit van de vezelbereiding.

De vraagverschuiving in de kwaliteit van de vezel ten voordele van de korte vezel, kent een stagnatie alhoewel over een periode van tien jaar gezien, de lagere kwaliteiten beter in vraag kwamen dan de hogere; wat ook het laag niveau van de prijsvorming verklaart.

Naar het einde toe van 1969 werd een lichte verbetering in de omzet en in de prijsvorming waargenomen en deze verbetering zet zich verder door. Het verminderen van de opgeslagen voorraden en het minder actief optreden van buitenlandse concurrenten, werken de sanering van onze vezelmarkt in de hand. Voor bepaalde kwaliteiten kan ten aanzien van het dieptepunt van 1969 een prijsverbetering van tien tot honderd waargenomen worden.

De vezelproduktie is fel geslonken en de verminderde import van strovlas wijst op een verdere teruggang van de voortbrengst tijdens de eerstvolgende maanden.

Over de omvang van de uitzaai 1970 zijn nog geen betrouwbare gegevens bekend, de schattingen geven een gevoelige vermindering in de Beneluxlanden en een lichte teruggang in Frankrijk. Inachtgenomen de laattijdige uitzaai, wordt een eerder lage vezelopbrengst verwacht.

Nu de vezelproduktie sterk verminderd is en een opruiming der produktieoverschotten zich duidelijk aftekent, moeten de behoeften voldoende koopkracht ontwikkelen om de marktwaarde van het lang vezellint aan te trekken op een voor de vezelbereider en strovlasproducent winstgevend peil.

Aan de hand van de vooruitzichten bij de spin- en weverij op nationaal terrein, is optimisme gerechtvaardigd. De perspectieven van de buitenlandse verwerkers van vlasvezels zijn minder gunstig. De inspanningen om vlasvezels met syntetische grondstoffen te verwerken in menggaren, kunnen ons een verrassing brengen in gunstige zin.

De evolutie van het vlasverbruik is het groot probleem, met daarnaast voor onze vlasserijen de waargenomen verschuivingen van waterroot naar dauwroot met voor beide vezelprocédés de afwijkende verhouding bij de afzet tussen gezwingeld vlas en korte vezels ten aanzien van de produktie.

E.O.G.F.L.

**STRUKTUURVERBETERING VAN DE
WESTVLAAMSE LANDBOUW**

W.E.S.

Het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (E.O.G.F.L.) besliste in 1969 bijstand toe te kennen aan drie projecten in West-Vlaanderen, nl. voor de uitbreiding en aanpassing van de installaties van een zuivelfabriek te Vlamertinge, voor de aanpassing van de uitrusting van een melkfabriek te Moorslede, en voor de bouw van een slachthuis en een vleesveiling te Beerem. Deze projecten werden reeds ingediend in het jaar 1968.

In 1969 werden opnieuw door het Ministerie van Landbouw meerdere aanvragen uit West-Vlaanderen voorgesteld aan het E.O.G.F.L. voor subsidiëring in het kader van de structuurverbetering. De Europese integratie brengt immers mee dat verbeteringen aan de produktie en commercialisatiestructuur zich opdringen.

Om de hiervoor nodige investeringen te stimuleren bestaat de mogelijkheid tot het bekomen van een toelage van de E.E.G., via het E.O.G.F.L., van maximum 25 % van het investeringsbedrag.

Tot voor een paar jaren werd van deze mogelijkheid onvoldoende gebruik gemaakt, niet alleen in West-Vlaanderen maar in gans België. De aanvragen kwamen vooral uit Duitsland, Nederland en Italië.

Steeds meer landbouwers, koöperatieven en bedrijven die landbouwprodukten verwerken zijn echter het buitengewoon belang van deze subsidies gaan inzien. Het aantal aanvragen wordt dan ook voortdurend groter. Daartoe wordt een dossier ingediend bij het Ministerie van Landbouw, waar onderzocht wordt of het projekt in aanmerking komt voor een steunaanvraag. Na goedkeuring door het Ministerie wordt het dossier overgemaakt aan de Ambassadeur van België bij de Europese Gemeenschappen, die het overmaakt aan de Dienst E.O.G.F.L.

In 1969 verstrekke de Westvlaamse Economische Raad advies bij het opstellen van de meeste aanvragen uit West-Vlaanderen. De W.E.R. stond daarbij in voor de volledige samenstelling van één dossier en verzorgde de macro-ekonomische verantwoording van een tiental andere aanvragen.

Onder deze aanvragen kwamen projekten voor ter verbetering van de structuur van de koöperatieve groentenaafzet, de groentenverwerking, de zuivelverwerking en de koöperatie bij de varkenskweek.

Ook in 1970 werden door de W.E.R. reeds twee aanvragen volledig opgesteld en werden voor meerdere projekten macro-ekonomische nota's geschreven.

Deze nieuwste projekten behelzen de oprichting van groentenverwerkende bedrijven, koöperatieve uitbating van varkens- en leghennenbedrijven, een vleesverwerkend bedrijf, structuurverbetering van kleine landbouwbedrijven en sanering van het stroomgebied van een beek.

Zeebrugge

**BEZINNING EN VOLKSOPVOEDING
OP DE BRUGSE HAVENDAGEN**

E. Lepeer

In de loop van de maanden april en mei werden te Brugge de Internationale Havendagen op touw gezet. Parades en stoeten, voordrachten, tentoonstellingen, recepties en besprekingen volgden mekaar op en zetten havens en scheepvaart in het zonnetje. De hoogvliegers waren een colloquium waar experten in maritieme transportproblemen van vele landen van gedachten wisselden en de belangwekkende maritieme tentoonstelling die in het beursgebouw werd gehouden en die door maquettes, modellen, foto's en ander aanschouwelijk materieel een duidelijk beeld gaf van wat de meeste Westeuropese havens te bieden hebben aan faciliteiten. Ook de scheepvaart en scheepsbouw namen deel aan deze manifestatie, die zich in een ruime publieke belangstelling mocht verheugen.

Men krijgt de indruk dat de Bruggelingen in het bijzonder en de Westvlamingen in het algemeen door bedoelde Havendagen een stuk meer port-minded zijn geworden. Aan de inrichters om na te gaan of een dergelijk initiatief niet bijvoorbeeld om de vijf jaar moet worden herhaald. Als kunststad en marinebasis zou Brugge van de gelegenheid kunnen gebruik maken om de nu in essentie ekonomisch gerichte Havendagen te koppelen aan bestaande of nieuwe activiteiten: een grote internationale tentoonstelling over Zee en Schip in de Kunst, samenvallend met Benelux-marinedagen, festival van marinekapellen, wedstrijden voor en demonstraties door modelbouwers, jamboree voor zeepadvaarders, roeiwedstrijden enz. Het komt er alleen op aan alle beschikbare bronnen aan te boren en zodoende de zee- en haven-gedachte in de ruimste kring te propageren.

In de havens van Brugge en Zeebrugge zelf wordt onverminderd voortgewerkt. Voortgaande op de statistieken der eerste vier maanden ziet het er naar uit dat 1970 ongeveer een spiegelbeeld wordt van zijn onmiddellijke voorganger. Was de gezamenlijke tonnenmaat der binnengelopen zeeschepen iets beneden die van de overeenstemmende periode van 1969, dan was het goederenverkeer daarentegen licht gestegen.

Belangrijke vermeerderingen werden genoteerd in de sectoren chemische produkten, bouwmaterialen, carferry- en containergoederen bij de invoer en containergoederen, kooks, chemische- en petroleumprodukten bij de export. In de periode januari - april werd er echter minder ruwe petroleum ingevoerd voor rekening van Texaco, terwijl ook de springstoffenhandel iets verminderde.

Zeer hoopvol voor de verdere uitbouw van de haven is de stand der werken rond het westerschiereiland. Met man en macht wordt er gezwogen aan de aanlegpost voor het autoveer. De indijking van de oostkant vordert met rasse schreden en tegen einde van het jaar zullen Texaco- en Sinclairtankers er afmeren. De westelijke kade komt dan vrij voor interkontinentaal containerverkeer. In januari 1971 start de wollijn met de aanvoer van deze textielgrondstof uit Australië. Op de maritieme

een vrouw
is vertroetelen
mannenwerk!

Uw vrouw (nog meer) vertroetelen met zacht water!

Want in elke druppel zacht water steekt een schoonheidskuur!

Idioot? Misschien klinkt het wel zo. Maar het zal U overtuigen als U weet dat een Bruner waterontharder de beste en meest kostenbesparende belegging in Uw huishouden is.

MET ZACHT WATER :

- 100 % minder kalk op leidingen en toestellen
- 75 % minder zeep
- 38 % minder sleet op linnen
- 25 % beter aroma in koffie en thee
- 100 % meer hygiëne, tevredenheid & levenslust.

met **BRUNER** : een oceaan helder, zacht water in Uw bereik. Zonder chemische behandeling, zonder kleur noch geur - gewoon zacht, klaar water.

Er is een Bruner voor elke familie en in Uw buurt woont vast ook een Bruner-installateur.

Wij hebben luxe-folders voor U klaarliggen en onze technische afdeling onderzoekt gratis de hardheid van uw leidingswater.

Zonder verbintenis sturen aan N.V. NOORDERMETAAL - Duinkerkestraat 4 - 8480 Veurne

BON

1. **DOKUMENTATIE OVER :**

☐ koelkasten	☐ elektr. fornuis	☐ badkamer
☐ diepvriezer	☐ wasautomaat	☐ waterontharders
☐ gasfornuis	☐ vaatwasautomaat	☐ aanbouwkeuken
		☐ centrale verwarming

2. **UW VERTEGENWOORDIGER :**

NAAM : .....

BEROEP : .....

ADRES : .....

(teneinde deze brochure niet te schenden, kan U deze bon kopiëren op een gele briefkaart)

nv noordermetaal
4 duinkerkestraat 8480 veurne

tentoonstelling kon men trouwens een pracht van een maquette bewonderen waar de N.M.B.S. in speelgoedformaat toonde wat nu beetje bij beetje wordt opgebouwd in die omgeving.

Townsend verving op de lijn Dover-Zeebrugge de Free Enterprise III door de nieuwbouw Free Enterprise IV: een grotere boot die voor de zoveelste keer de capaciteit van deze dienst opdrijft.

Expansiewetten

HET ARRONDISEMENT KORTRIJK GING MET DE MEESTE VOORDELEN LOPEN

Door het kabinet van de Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie werd medegedeeld dat, van 1 juli 1968 tot 30 april 1970 216 dossiers betreffende steunverlening van de Staat aan nieuwe investeringen in de provincie West-Vlaanderen, op basis van de wetten op de economische expansie, definitief in gunstige zin afgehandeld werden.

Deze beslissingen hebben betrekking op ca. 6,6 mld F nieuwe investeringen, die het mogelijk moeten maken binnen korte tijd hun realisatie, ongeveer 9.768 bijkomende werkgelegenheden tot stand te brengen.

Voor de financiering van deze investeringen werden door de banken en andere financiële instellingen 3,3 mld F kredieten toegekend, waarvoor een rentetoeelage en/of staatswaarborg verleend werden.

De kapitaalpremies, die in het kader van de wet van 14 juli 1966 toegestaan werden wanneer de financiering hoofdzakelijk met eigen vermogen gebeurt, bedragen 153 miljoen F.

De totale lasten voor de Schatkist van de tijdens deze periode vastgelegde staatshulp belopen 563 miljoen F. Per bijkomende nieuwe arbeidsplaats maakt dit gemiddeld een bedrag van 58.000 F uit.

Gekumuleerd sinds het ontstaan van de huidige expansiewetten (d.w.z. 1959) tot 1 juli 1968, zien de resultaten er als volgt uit:

Geplande investeringen :	10 mld F
Kredieten met staatshulp :	5,3 mld F
Kostprijs voor de staat (vanaf 1962) :	352 mln F
Te creëren arbeidsplaatsen	26.451

De aandacht wordt er bijgevolg op gevestigd dat, onder de huidige regering, nieuwe investeringen van staatssteun genoten voor een bedrag gelijk aan 2/3 van het bedrag dat steunverlening kreeg tijdens de periode 1959 tot 1 juli 1968.

Bij de verstrekte mededeling waren twee tabellen gevoegd die — uitzonderlijk — per arrondissement aangeven hoe deze expansiehulp aan West-Vlaanderen eruit zag van 1-7-68 tot 30-4-70 en van 1-1-70 tot 30-4-70.

1. Toepassing expansiewetgeving van 1-7-1968 tot 30-4-1970

Arrondissement	Aantal dossiers	Investeringen (mln F)	Aan te werven personeel	Toege-kende kredieten met staats-hulp (mln F)	Kapitaal-premies (mln F)	Kostprijs voor de Staat (mln F)
Brugge	30	1.678	4.099	883	1,3	116,6
Diksmuide	13	171	202	107	0,3	18,6
Ieper	26	535	879	247	20,0	66,5
Kortrijk	60	1.812	2.012	782	36,5	129,1
Oostende	11	709	241	351	59,3	90,5
Roeselare	35	752	1.285	375	6,3	42,2
Tielt	30	768	782	383	27,1	77,3
Veurne	11	194	268	130	1,8	22,6
Totaal	216	6.619	9.768	3.258	152,6	563,4

2. Toepassing expansiewetgeving van 1-1-1970 tot 30-4-1970

Arrondissement	Aantal dossiers	Investeringen (mln F)	Aan te werven personeel	Toege-kende kredieten met staats-hulp (mln F)	Kapitaal-premies (mln F)	Kostprijs voor de Staat (mln F)
Brugge	8	191,1	509	89	0,5	9,9
Diksmuide	2	13,1	—	12	—	1,9
Ieper	5	157,9	300	6	20,0	23,0
Kortrijk	11	222,2	297	75	14,4	21,7
Oostende	—	—	—	—	—	—
Roeselare	8	94,3	183	54	—	4,8
Tielt	4	109,3	74	51	—	5,3
Veurne	2	16,5	—	17	—	1,9
Totaal	40	804,4	1.363	304	34,9	68,5

WEST-VLAANDEREN BLIJFT REKRUTERINGSGBIED VOOR AMBTENAREN

W.E.S.

Het zopas door het Ministerie voor het Openbaar Ambt vrijgegeven overzicht van het rijksperoneel per arrondissement, medio 1969, werd door het Studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad ontleed. Deze telling betreft alleen de personeelsleden van de ministeries, met uitsluiting van de rechterlijke orde, het leger, het officieel en gesubsidieerd onderwijs, de plaatselijke besturen en de wetgevende macht. Daarenboven behelst de telling per arrondissement de personeelsleden van de diensten voor openbaar nut, met name de speciale overheidsfondsen en regies, de parastatalen, de A.S.L.K. en

Zeebrugge Shipping & Bunkering Company N.V.

ZEEBRUGGE - MOLE

Koninklijk Vice-Consulaat van Noorwegen

OLIE- & KOOLBUNKERING

LADEN

LOSSEN

STUWEN

METEN

TELLEN

INTERNATIONALE VERZENDINGEN

TOLDEKLARANTEN

SCHEEPVAARTAGENTEN EN -MAKELAARS TE ZEEBRUGGE, BRUGGE, OOSTENDE

aanverwante instellingen en de bedrijfsraden. De arrondissementale uitsplitsing slaat aldus op 200.000 van de 600.000 rijksambtenaren.

Hieruit blijkt dat er in West-Vlaanderen ruim 17.140 overheidspersoneelsleden van de ministeries en de parastatale instellingen wonen, wat 8,5 % van de totale amtenaren en beambten voor het Rijk betekent. West-Vlaanderen biedt daartegenover slechts werk in de provincie aan 14.782 personen, dit is 7,3 % van de totale overheidswerkstelling voor het Rijk. Op het totaal van 17.140 overheidspersoneelsleden zijn er 11.225 die, binnen West-Vlaanderen, wonen en werken in hetzelfde arrondissement.

Deze gegevens wijzen er op dat West-Vlaanderen nog altijd een groot aantal pendelende overheidspersoneelsleden levert, met name 3.557 personen of 20 % van de in West-Vlaanderen wonende overheidspersoneelsleden.

Het overheidspersoneel woont hoofdzakelijk in de arrondissementen Brugge (5.132), Oostende (3.977) en Kortrijk (3.188).

Daar waar het arrondissement Oostende meer werkplaatsen biedt dan er personeelsleden woonachtig zijn, is de situatie net andersom voor het arrondissement Brugge. Het arrondissement Brugge biedt 4.248 werkplaatsen doch telt 5.132 ambtenaren en beambten.

Daarnaast zal ook de nieuwe Doorniksteenweg en de industrieweg langs het kanaal Kortrijk-Bossuit aangelegd zijn. De E3 zelf zal berijdbaar worden tot 1,6 km van de Franse grens en de aansluitingen op de ringlaan te Kortrijk worden voltooid. Daardoor zal de ringlaan rond Kortrijk en de E3 tot de Franse grens operationeel geworden zijn. De verdere afwerking zal eerst in of na de winter 1971 geschieden.

Wat de uitrusting van de E3 in het Kortrijkse betreft, daar is in het bestemmingsplan voorzien in een douane-complex aan de Franse grens; in de omgeving Pecq-Geluwe een container-station (spoor en weg); te Marke een parking met benzinstations en verfrissingsmogelijkheid voor doorgaand verkeer en te Kortrijk, naast de Hallen, een Motel, rechtstreeks aangesloten op de E3. Te Kortrijk komt de onderhoudsdienst van de E3 en van de ringlaan Zuid.

Voor de E3-vakken gelegen tussen Kortrijk en Gent zijn er heel wat aanbestedingen in het vooruitzicht, o.m. 17 bovenbruggen, waaronder de zeer belangrijke brug over het kanaal Kortrijk-Bossuit, die op 10 juli wordt aanbesteed. De rijwegverharding van Kortrijk naar Zevegem wordt eerst volgende winter aanbesteed; zij sluit aan op het vak Zevegem-Zwijnaarde, dat reeds deze zomer in aanbesteding gaat.

Globaal gezien wordt de E3 in West-Vlaanderen dus operationeel: van de Franse grens tot en met Kortrijk in de herfst 1970; van Kortrijk tot Zevegem (grens Oost-Vlaanderen): eind 1970-begin 1971.

E3 in West-Vlaanderen

EEN BEZOEK OVERWAARD

W.E.S.

Een persbezoek aan de E3-werf in het Kortrijkse is een ideaal middel om er zich rekenschap van te geven hoe snel bepaalde gedeelten vooruitgaan en waar de knelpunten liggen.

In september 1970 wordt — zo nodig op één rijstrook — de Ringlaan Oost rond Kortrijk in gebruik genomen vanaf de rijksweg Kortrijk-Gent tot aan de Beekstraat (in de omgeving van de Steenweg naar Oudenaarde). Daar wordt een voorlopige verbinding aangebracht met de E3, die er in de richting Rijsel berijdbaar zal zijn tot aan de expressweg Pecq-Geluwe. Deze expressweg wordt op hetzelfde ogenblik open gesteld op zijn volledige lengte.

Daarmee wordt de doortocht door Kortrijk voor heel wat verkeer vermeden; komende uit Gent zal men vóór Kortrijk de nieuwe ringlaan en de E3 kunnen nemen tot aan de Express-weg Geluwe-Pecq, waar dan opnieuw naar de bestaande banen wordt georiënteerd.

Vóór de winter zullen alle vermelde vakken op minstens twee rijvakken berijdbaar zijn.

PSYCHO

Psychologisch Adviesbureau

Steenweg op Torhout 136
8200 ST.-ANDRIES-BRUGGE
Tel. 050/187.11

Neem vrijblijvend inlichtingen betreffende

REKRUTERING

SELEKTIE

v a n

Meestergasten

Bedienden

Vertegenwoordigers

Kaderpersoneel

TEN DIENSTE VAN UW BEDRIJF !!!

Textiel

DE ORDERBOEKJES BLIJVEN NIET VOL

A. Dequae

De textielnijverheid in haar geheel kende in de eerste maanden van 1970 nog een zeer hoge aktivitetsgraad. Dit was ook het geval voor de Westvlaamse specialiteiten.

Maar het is een uitlopen van de hoogconjunctuur die met rasse schreden naar een vermindering van activiteit gaat. De binnenlandse en ook de buitenlandse (en deze zijn belangrijker voor de Westvlaamse textiel) bestellingen liggen lager dan de lopende produktie, zodat het orderbestand snel wordt afgebouwd; de verzekerde activiteit loopt snel terug, zoals blijkt uit onderstaande tabel waarin vooral de Westvlaamse specialiteiten voorkomen.

Verzekerde activiteit

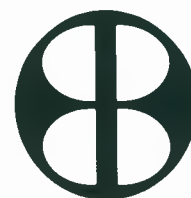
	maart '69	maart '70	Toppunt of beste maand
Vlasspinnerij	5,3	6,1	6,6 jan. 1970
Vlasweverij	2,7	2,5	3,7 juli 1969
Tapijten synt. vezels	1,8	1,9	2,2 oktober 1969
Tapijten katoen	2,9	1,8	2,9 maart 1969
Epinglé kunstm. vezels	3,—	2,2	3,3 juli 1969
Fluweel kunstm. vezels	3,2	4,5	5,7 juli 1969
Fluweel en épinglé uit syntetische vezels	3,3	3,5	4,6 juli 1969
Fluweel katoen	5,3	3,9	6,8 juli 1969
Platte meubelstof alle vezels	2,3	2,2	2,5 juni 1969
Katoengarens	4,9	4,8	6,- april 1969
Weefsels van katoen	3,2	2,6	3,8 juli 1969

Voor alle sectoren (behalve vlasspinnerij) is het maximale orderbestand meestal reeds met juli 1969 voorbij. De afvloeiing ervan is in vele sectoren zo sterk dat de verzekerde activiteit in maart 1970 reeds ligt onder deze van de overeenkomstige maand 1969. De enige uitzonderingen zijn de vlasspinnerij, tapijten uit syntetische vezels, fluweel uit kunstmatige vezels en épinglé en fluweel uit syntetische vezels. Dit wijst nogmaals op de verdere verschuiving ten gunste van de man-made vezels. In de tapijtsector wordt dit nog versterkt door het feit dat tijdens het eerste kwartaal volgens de fraktionair-beschikbare gegevens de geweven tapijten een achteruitgang kennen terwijl de produktie van tufted tapijten (bijna totaal uit man-made) verder toeneemt.

Opvallend is ook dat het nogmaals duidelijk wordt dat de textiel een der meest conjunctuurgevoelige sectoren is. Terwijl de totale uitvoer van ons land nog oploopt voor het 1e trimester van 117.253 tot 136.490 miljoen F, loopt deze van de textielprodukten reeds met 1,70 % terug (van 15.475 tot 15.208 miljoen F).

Al deze gegevens wijzen erop dat niettegenstaande een nog hoge, meer uitlopende activiteit, ons een zwaar 2e semester 1970 te wachten staat, tenzij na het verlot een veralgemeende herneming zou inzetten.

BANK van BRUSSEL

HET
VOLLEDIG
DIENSTBETOON

west- vlaanderen werkt

nieuwsjes

W.I.E.R. bouwt zevende industriezone van nationaal belang in West-Vlaanderen uit

---

Bij een recente regeringsbeslissing werden aan de industrieterreinen Stene-Zandvoorde (Oostende) het statuut van nationaal belang verleend, waardoor de nog uit te voeren infrastructuurwerken ten belope van ongeveer 50 miljoen frank, volledig ten laste van de Staat worden gelegd.

In dit verband kan worden aangestipt dat de gronden op de gemeente Stene praktisch volledig zijn aangekocht, terwijl de aankoop te Zandvoorde aanving. Momenteel wordt door de tussengemeentelijke vennootschap W.I.E.R. de beste ontsluiting van deze industrieterreinen bestudeerd.

De aanleg van de industrieterreinen te Stene en te Zandvoorde wordt gemotiveerd door de onvoldoende industriële ontwikkeling van dit gebied, dat nochtans duidelijk op een verkeersknooppunt ligt en over een voldoende reserve aan geschoolde arbeidskrachten beschikt. Daardoor kent het Oostendse nog ruim 8,8 % werklozen, of circa 1.300 volledig werklozen in 1969. Dit verhoudingscijfer is het hoogste van alle Vlaamse arrondissementen.

Daarnaast bestaat er nog een pendel van ongeveer 9.400 personen, waarvan 1/3^e lange-afstandspendel. Slechts 48 % van de bezoldigden vinden werk in de eigen industriële en semi-industriële sektor, tegenover bv. 74,8 % voor West-Vlaanderen. Aan deze toestand kan slechts onvoldoende verbetering gebracht worden door het toerisme, dat uiteraard een sterke seizoengebondenheid kent.

Om aan deze toestand te verhelpen worden twee goed-ingeplante industrieterreinen ontworpen. Dit van Stene ligt aan weerszijden van de autosnelweg Brussel-Oostende; het terrein van Zandvoorde paalt aan het Kanaal Oostende-Plassendale.

Door deze regeringsbeslissing is de s.v. W.I.E.R. aan de uitbouw toe van zijn zevende industriezone van nationaal belang.

De zones Menen, Diksmuide, Ieper en Veurne verkregen sinds langere tijd dit statuut. Op 9 juli viel dan de beslissing voor Poperinge en op 15 oktober voor Tielt.

Op deze wijze wordt de interkommunale vennootschap W.I.E.R. in staat gesteld effectief te werken aan de opbouw van de ontwikkelingsgebieden Westhoek en Tielt in de Provincie West-Vlaanderen.

Vuilverwerking in het Oostendse

Op 12 mei 1970 ging te Oostende, onder voorzitterschap van de heer Pattyn, directeur W.I.T.A.B., een konsultatievergadering door, waarbij door vertegenwoordigers van de Westvlaamse Intercommunale voor Technisch Advies en Bijstand, toelichting werd gegeven over de studie inzake de vuilverwijdering en -verwerking aan een vijftiental gemeenten van de sektor Oostende, waarvoor een verbrandingsinstallatie voorzien wordt.

De heer Van Mossevelde van het Ministerie van Volksgezondheid handelde over de bedrijfseconomische en financiële aspecten van een verbrandingsinstallatie.

Uit de gedachtenwisseling kwam duidelijk tot uiting dat deze gemeenten gewonnen zijn voor een bovengemeentelijke oplossing van de vuilverwerking in afspraak met de W.I.T.A.B.

Samenvoeging van gemeenten

De lijst van samengevoegde gemeenten, afgedrukt in 'West-Vlaanderen Werkt', 1-1970 (blz. 36-37), kan als volgt worden aangevuld :

Nieuwe gemeente	Oude gemeente	K.B.	B.S.
19. Westende	Lombardsijde Westende	12.3.70	18.4.70
20. Boezinge	Boezinge Zuidschote plus grenskorrektes met Brielen en St.-Jan	12.3.70	18.4.70
21. Ieper	Brielen Ieper St.-Jan plus gedeelten van Vlamertinge en Boezinge	23.3.70	7.4.70
22. Nieuwpoort	Nieuwpoort Ramskapelle St.-Jan	31.4.70	1.5.70
23. Blankenberge	Blankenberge Uitkerke	27.5.70	19.6.70
24. Veurne	Avekapelle Booitshoeke Bulskamp Eggewaartskapelle Steenkerke Veurne Zoutenaai	5.6.70	19.6.70
25. Knokke-Heist	Heist Knokke Ramskapelle Westkapelle	5.6.70	19.6.70
26. Geluvelde	Geluvelde Zandvoorde	16.6.70	19.6.70
27. Koekelare	Bovekerke Koekelare Zande	22.4.70	20.6.70
28. Spermalie	Mannekensvere Schore Slijpe St.-Pieters-Kapelle	28.4.70	20.6.70
29. Moerkerke	Hoeke Lapscheure Moerkerke	27.5.70	20.6.70
30. Proven	Krombeke Proven	5.6.70	20.6.70
31. Brugge	Assebroek Brugge Dudzele Koolkerke Lissewege Sint-Andries Sint-Kruis Sint-Michiels	5.6.70	20.6.70
32. Zillebeke	Hollebeke Voormezele Zillebeke	16.6.70	20.6.70

Gezien de kabinetsraad nog diverse samenvoegingen heeft aangekondigd, die nog niet officieel bekrachtigd werden, zal de kaart slechts later aangevuld en gepubliceerd worden.

W.E.R. vraagt afwerking deeltrajecten van Westvlaams autosnelwegennet

In een brief aan de betrokken minister, deelt de Beheerraad van de West-Vlaamse Economische Raad (W.E.R.) zijn bekommernis mee het programma inzake autosnelwegen in West-Vlaanderen voldoende snel te zien uitvoeren.

De Raad van Beheer meent dat daarbij dient te worden overgegaan tot een gelijktijdige uitvoering van bepaalde deeltrajecten van diverse autosnelwegen, liever dan deze snelwegen één na één af te werken.

Aldus verdienen, om verkeers-technische redenen, de volgende wegtrajecten een prioritaire afwerking: Veurne - Jabbeke (A 68), Blauwe Toren (Brugge) - Loppem - Roeselare (A 71) en E3 - Menen - Ieper (A9).

Tenslotte steunt de Raad van Beheer ook de onlangs geuite idee om een tussengemeentelijke vereniging op te richten om de uitvoering van deze autosnelwegen op zich te nemen.

Westvlaamse proeftuin

Krachtens een beslissing van de algemene vergadering werd de vereniging zonder winstoogmerk 'Westvlaamse Proeftuin' in ontbinding gesteld. De activiteiten van de Proeftuin werden geïntegreerd in het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten. De werking van de Westvlaamse Proeftuin zal breder en dieper worden uitgebouwd.

**BEDRIJFS-
VLOEREN**

Stelcon® NV

PLATEN - TEGELS
STAALANKERPLATEN - KEERMUREN

Marnixlaan 30 1050-Brussel Tel. 02/13 10 76

WAT BETEKENT DEZE ?

Zij is het symbool van een dynamische bank die weet wat bankservice is !

Een bank met honderde agentschappen in België en een uitgebreid net van filialen en correspondenten over de gehele wereld.

GENERALE BANKMAATSCHAPPIJ

Administratieve Zetels
in West-Vlaanderen :

**BRUGGE, Vlamingstraat 58
KORTRIJK, Waterpoort 1**

De W.E.R. en het Dossier Alusuisse

De Westvlaamse Economische Raad, bijeengekomen in zitting op 30 april jl., heeft een bespreking gewijd aan het dossier Alusuisse. De Raad betreurt dat de onderhandelingen met het Zwitsers bedrijf niet geleid hebben tot de vestiging van een belangrijke onderneming te Zeebrugge. Vooral het kapitaal-intensief karakter en de hoge haventrafieken maakten van de onderneming een interessante aanwinst voor Zeebrugge en via haar neveneffecten voor geheel West-Vlaanderen. Ook de kansen van storing op het leefmilieu waren gering.

Wat betreft de taak van de W.E.R. in deze aangelegenheid wordt verklaard dat de W.E.R. een coördinerende taak van alle gedeconcentreerde staatsdiensten en van de haven- en stedelijke instanties heeft op zich genomen en dit tot algemene tevredenheid van het Zwitsers bedrijf. Alusuisse heeft trouwens in een schrijven nadien de W.E.R. bedankt voor zijn inspanningen om het dossier Zeebrugge tot een goed eind te brengen. De W.E.R. ontkent ten stelligste dat gedurende de onderhandelingen drukkingen op hem zijn uitgeoefend geworden om de vestiging Alusuisse te Zeebrugge te verhinderen.

De W.E.R. houdt eraan ter dezer gelegenheid te herhalen dat het ontbreken van kapitaalintensieve bedrijven — op één uitzondering na — in West-Vlaanderen een handicap is, vooral wegens de ondersteuning die dergelijke investeringen vormen voor de gehele regionale economie.

Aanleg van woonzones door Leiedal

In de woonzone Tramstatie te *Rollegem* werd Leiedal reeds vorig jaar eigenares van 8,3 ha.

Deze gronden, volledig bestemd voor sociale woningbouw, werden thans aangekocht door de gewestelijke bouwmaatschappij Eigen Haard is Goud Waard.

In de woonzone Stedestraat te *Zwevegem* gaat de verkoop van gronden en woningen door. Er werden opnieuw 7 percelen verkocht, wat het totaal op 29 brengt.

De bouw van 26 woningen door de bouwmaatschappij Onze Volkswoning vordert snel. Aansluitend laat Leiedal eveneens 8 woningen optrekken.

De grondverwerving wordt verder gezet in de woonzones te *Bellegem*, *Moorsele* en *Gullegem*.

Textieldagen 1970

Op 1, 2 en 3 mei gingen de textieldagen 1970 te Kortrijk door, onder het thema 'Westvlaamse textiel in de woning'.

Tijdens de academische zitting werd het verslag De Bandt (E.E.G.) door oud-minister A. Dequae en door de heer J. Vandorpe aangevochten.

De heer A. Dequae vestigde daarbij de aandacht op een nieuw verslag De Bandt, inzake de industrialisatie van de ontwikkelingslanden, en dit in opdracht van de internationale organisatie U.N.C.T.A.D. Dit verslag, dat ook op de textiel was gekoncentreerd, bepleit opnieuw de opvatting, als zou de textielnijverheid, wegens de hoge groep beschikbare arbeidskrachten en de lage lonen, het meest aangewezen zijn voor de ontwikkelingslanden. De spreker ontzenuwt deze beweringen, die onjuist zijn, evenals de stelling, als zou de textieltechniek op middellange termijn geen revolutionaire ontwikkeling meer kunnen ondergaan.

Vierde Toeleveringsbeurs te Gent

Van 12 tot 17 september 1970 gaat in de Machinehall van de Jaarbeurs van Vlaanderen te Gent de 4e Toeleveringsbeurs door, georganiseerd door de E.R.O.V. en de W.E.R., in samenwerking met de I.J.V.

Deze technische beurs is bedoeld om, in een tijd van volgeboekte orderboekjes en toenemende krapte op de arbeidsmarkt, de uitbesteders en toeleveranciers opnieuw bijeen te brengen, in het kader van een groeiende nood aan *industriële ko-productie*.

Belangstellenden kunnen hun aanvraag tot deelneming insturen bij het Bestendig Sekretariaat Toelevering, Dijver 7, Brugge (8000).

Aanleg van industriezones door Leiedal

In de industriezone te *Heule-Kuurne* werd overgegaan tot een van de laatste grondverwingen, namelijk een kleine oppervlakte van 1.540 m².

Voor de laatste fase van de uitrusting, de modernisering van de bestaande Izegemstraat en Vierlindenstraat komen de ontwerpen klaar. Het werk zal in 1971 worden uitgevoerd.

De toegankelijkheid tot de industriezone vanuit Kortrijk werd verbeterd door het inschakelen van de lijnbusdienst van de Buurtspoorwegen.

Door de verkoop van twee percelen werd het aantal gevestigden op 55 gebracht. De firma Leenknecht kocht een perceel aan van 3.773 m² voor de vestiging van een ijs-roombedrijf.

Op de hoek van de Ringlaan en de rijksweg Kortrijk-Brugge werd een perceel van 52.536 m² aangekocht door de firma Bouw en Immobiliën Maes voor de oprichting van een shopping-center.

In de industriezone te *Gullegem-Moorsele* werden de werken uitgevoerd tot verbreding van de uitmonding van de Drieslaan op de weg Gullegem-Moorsele.

In de industriezone *Harelbeke-Stasegem* en *Harelbeke-E3* werden aanbestedingen uitgeschreven voor het slopen van verscheidene woningen en hofsteden.

In laatstgenoemde zone werd op 14 april de eerste fase van uitrusting aanbesteed. De werken moeten nog dit jaar voltooid worden.

Jaarvergadering te Kortrijk

Op de jaarvergadering van de Kamer voor Handel en Nijverheid van Kortrijk op 8 juni, sprak de heer A. Dequae, oud-minister over 'Kortrijkse problemen 1970'. Hij wees erop hoe de Kortrijkse economische activiteit behoefte heeft aan een verder-gaande diversifikatie buiten de textiel, en op de gunstige economische omstandigheden om zijn eigen interne groei-kracht te kunnen realiseren. Verder vroeg hij dat de nieuwe wet op de economische expansie niet ontwrichtend zou werken op groeipolen met een eigen dynamisme zoals Kortrijk. Belangrijk zijn voor Kortrijk in de nabije toekomst nog: de schaalvergroting van de bedrijven, de uitbouw van de infrastructuur en de nauwere samenwerking tussen de lokale besturen.

De heer L. Tindemans, Minister van Kommunautaire Betrekkingen gaf een overzicht van de evolutie in de ideeën inzake regionalisering en de concrete toestand terzake in ons land.

Nieuwe car-ferry op lijn Zeebrugge-Dover

Op de lijn Zeebrugge-Dover werd door de maatschappij Townsend een car-ferry in dienst genomen. Het betreft hier de 'Free Enterprise V', gebouwd op de scheepswerven te Schiedam in Holland. Het nieuwe schip dat iets groter is van laadruimte dan het zusterschip 'Free Enterprise IV', kwam begin van de maand juni voor de eerste maal vanuit Dover naar Zeebrugge. Deze nieuwe eenheid zal samen met het zusterschip 'Free Enterprise IV' de goederen- en passagierstrafiek tussen Zeebrugge en Dover onderhouden.

Beschermde werkplaatsen

Tijdens een persbezoek aan enkele beschermde werkplaatsen in West-Vlaanderen gaf de heer H. De Fauw, bestendig afgevaardigde, een toelichting in verband met de inspanningen van de provincie West-Vlaanderen inzake gehandicaptenzorg.

De provinciale overheid steunt financieel de bouw of de uitbreiding van beschermde werkplaatsen, terwijl er jaarlijks een beperkte toelage wordt gegeven aan alle West-vlaamse gehandicapten, per uur dat zij in de werkplaats arbeiden.

Het probleem van de oprichting en de financiering door de provincie van verblijfstehuizen voor alleenstaande zware gehandicapten ligt momenteel nog ter studie, maar krijgt eerlang een oplossing.

Tenslotte bleek hoe zowel de W.I.E.R. als Leieral erin slaagden gronden en gebouwen voor beschermde werkplaatsen ter beschikking te stellen op hun industrieterreinen.

N.V. LITHOBETON

V a a r t d i j k 1 0 1

S N A A S K E R K E

Tel. 059/280.81

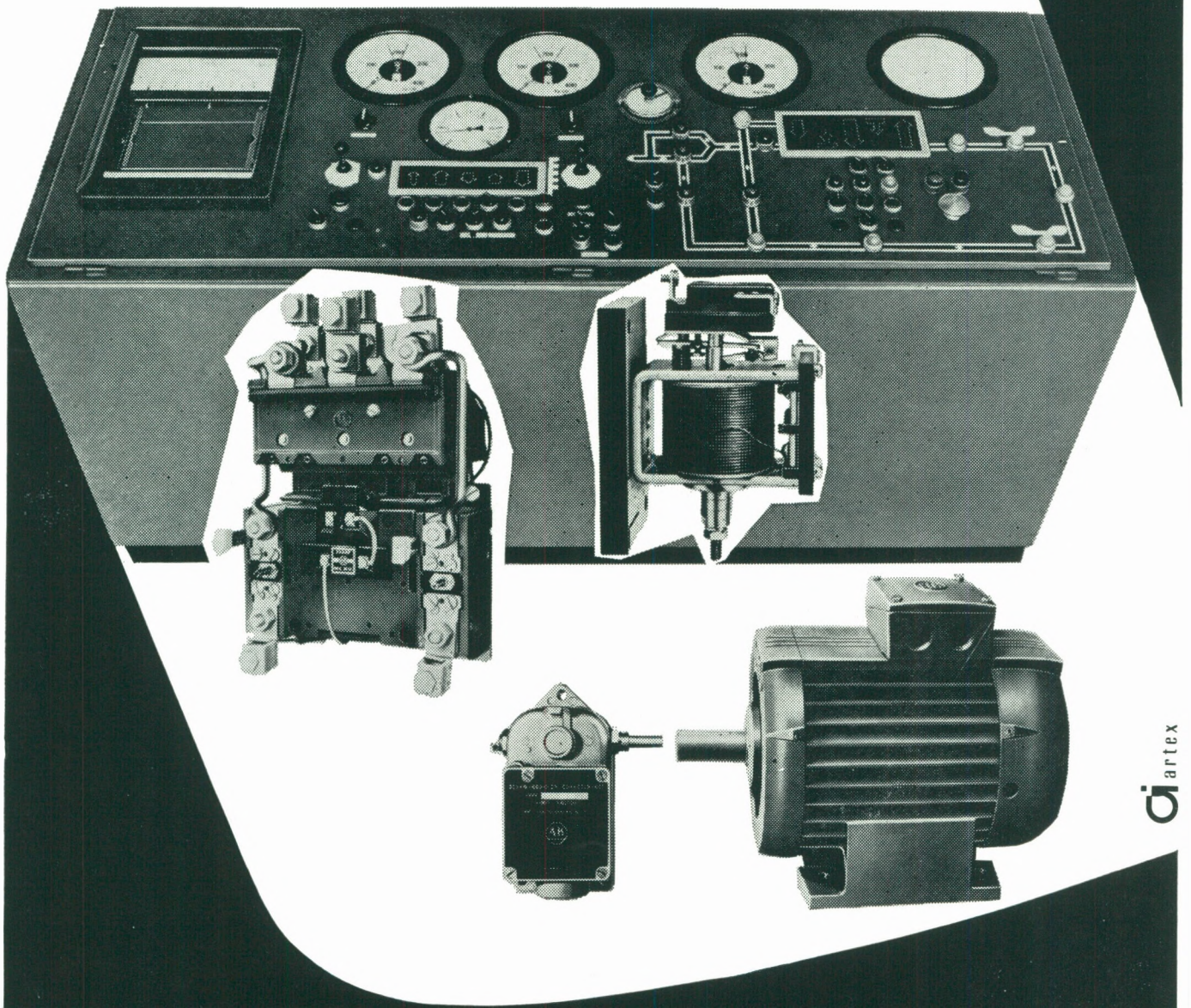

Palen voor verlichting
Palen voor drijfkrachtvervoer
Buizen in gewapend of ongewapend beton
Producten voor wegenis
Prefab-garages Kesting
Damplanken en heipalen

ELECTRO-INDUSTRIËLE APPARATUUR

etn vandecappelle n.v.

studie, samenstelling en oplossing van uw
moeilijkste automatie problemen in fabricage,
montage, e. a. bedrijfstakken.
degelijk materiaal waarborgt hoge bedrijfszekerheid.

di artex

RUMBEKESTEENWEG 279 ROESLARE - TEL. 051/230.81 (3 l.)

De W.I.T.A.B. en de vuilverwerking

Door de W.I.T.A.B. en Leiedal werden, op vraag van de provincie, de konkrete toepassingsmogelijkheden inzake vuilophaling en -verwerking in West-Vlaanderen onderzocht. Het grondgebied werd ingedeeld in 14 sectoren, waarbinnen de vuilophaling en de -verwerking de meest bevredigende oplossing kan vinden. Daarbij waren vooral criteria van geo-ekonomische aard bepalend, gezien de kosten per ton voor de ophaling en de verwerking minimaal moeten gehouden worden.

Telkens werd een voorstel gedaan inzake methode van verwerking en er werd een voorkeur van inplanting uitgesproken.

Dit voorstel inzake sektorafbakening en voorkeur inzake methode werd daarop aan een ruime konsultatie overgelegd voor de totale sektor. Dergelijke konsultatievergaderingen met inspraak van de gemeentebesturen uit gans de sektor, grepen in 1969 reeds plaats te Izegem, Roeselare, Tielt, Kortrijk, Waregem, Menen en Blankenberge en onlangs ook te Oostende.

Met Izegem en Roeselare werden besprekingen gevoerd over een plaats van inplanting, omdat voor de sectoren Roeselare en Izegem door de W.I.T.A.B. reeds een principieel akkoord van de heer Minister van Volksgezondheid omtrent de gebiedsomschrijving en de toe te passen methode werd bekomen.

Voor de andere sectoren en ook voor de sectoren Brugge, Ieper, Poperinge, Torhout en Veurne waar dergelijke vergaderingen nog zullen doorgaan in de nabije toekomst, is de juiste inplanting nog afhankelijk van de resultaten van de voorafgaande besprekingen.

Een van de eerstvolgende dagen zullen de resultaten van de hoger opgenoemde besprekingen aan de provinciale technische commissie worden overgelegd voor de definitieve afbakening van de sectoren.

De Bestendige Deputatie zal derhalve in de e.k. weken in bezit gesteld worden van de studie.

In het Kortrijkse werd een nieuwe interkommunale vereniging I.M.O.G. belast met de uitvoering van het projekt.

Voor de sektor Knokke weze vermeld dat nog alleen gewacht wordt op het akkoord van de bevoegde Minister om met de werken te starten. Tenslotte is er inzake financiering een nieuw provinciaal reglement te onderlijnen, waarbij de provincie 20 % betoelaagt voor werken, waar de Staat reeds 60 % in tussenkomt. Op deze wijze wil de provincie West-Vlaanderen de initiatiefnemende gemeentebesturen aanmoedigen om hun taak terzake ernstig op te nemen.

Voordrachten

De heren J. Pattyn, directeur Westvlaamse Interkommunale verenigingen en Ch. Vermeersch werkten eind mei mee aan het T.V.-programma 'Panorama', dat aan het probleem van de vuilverwerking werd gewijd.

De heer A. Colpaert, sekretaris, sprak te Kimmel over de doelstellingen en de werking van de W.I.H. Dit gebeurde op een voorlichtingsvergadering voor sekretarissen van de K.W.B.

Hij sprak ook op 10-5-70 te Langemark over de realisatie van de W.I.H. in de Hoeyaertstraat te Langemark.

In de loop van de maand mei gaf hij vier lezingen voor B.R.T.-West-Vlaanderen over 'Huisvestingsbeleid en Ruimtelijke Ordening'.

Bedrijfsuitbreiding te Roeselare

De n.v. Roularta ging onlangs over tot een kapitaalsuitbreiding tot 25 mln F. Deze kapitaalsverhoging bracht een evenwicht tussen de middelen en de noden van het bedrijf, dat zich sinds 1954 specialiceert in advertentiebladen met grote oplage.

Technisch wordt het drukken van de keten van advertentiebladen, door de n.v. Roularta gerealiseerd, nu ook vergemakkelijkt door de zopas ingehuldigde ultra-moderne hoogdrukrotatiepers. Deze rotatiepers heeft een capaciteit van 48 bladzijden groot formaat en een maximumsnelheid van 25.000 exemplaren per uur, vierkleurendruk op 16 bladzijden inbegrepen.

Voordrachten

Dr. O. Vanneste, Directeur W.E.R.-W.E.S., sprak op : 21 maart 1970 te St.-Michiels : 'Zeebrugge in expansie', Hoger Technisch Instituut.

23 maart 1970 te Gent : 'De Belgische havenproblematiek', Seminarie voor Produktiviteit, Studie en Onderzoek.

9 april 1970 te Overijse : 'De organen voor regionaal-ekonomische expansie in België', A.C.V.

26 april 1970 te Antwerpen : 'Zeebrugge, diepzee- en industriehaven', O.L.S.E.

7 mei 1970 te Zeebrugge : 'Zeebrugge, diepzee- en industriehaven', B.S.P. Antwerpen.

19 mei 1970 te Roeselare : 'De ekonomie van het midden van West-Vlaanderen', Opening N.M.K.N.-zetel.

Dr. N. Vanhove, Adjunkt-Direkteur W.E.R.-W.E.S. sprak op :

6 april 1970 te St.-Kruis : 'De ekonomische betekenis van de diepzeehaven Zeebrugge', Davidsfonds.

17 april 1970 te Brugge : 'The economic evaluation of port-investments', Zevende Week van Brugge, Europa-College.

20 april 1970 te Brugge : 'De betekenis van de diepzeehaven Zeebrugge', Genootschap van de H.H. Cosmas en Damianus.

28 april 1970 te Breda : 'Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking' en 'De structuur van de Belgische Kust', Nederlands Wetenschappelijk Instituut voor Toerisme.

25 mei 1970 te Aalst : 'De sociaal-ekonomische gevolgen van de verkorting van de arbeidstijd', Produktiviteitskomitee Denderstreek.

2 juni 1970 te Brussel : 'Le rôle d'un organisme de bien-être dans l'expansion économique régionale', Seminarie voor Ruandese Onderprefekten.

10 juni 1970 te Brugge : 'De ekonomische problematiek van West-Vlaanderen', Hoofdbestuur A.C.W.

11 juni 1970 te Oostkamp : 'De ekonomische expansie in West-Vlaanderen', Kaderpersoneel Siemens.

De Heer J. Hemschoote, Wetenschappelijk Medewerker W.E.S. sprak op :

18 april 1970 te Ieper : 'Het Iepers Kwartier : sociaal en ekonomisch overzicht', Kaderkursus Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde.

VOOR EEN EXTRA SERVICE OP IEDER OGENBLIK VAN DE DAG

Automaten voor :

Verse koffie
Chocolademelk
Limonaden
Chocolade
Patisserie
Sandwichen
Sigaretten

Gebruik de verkoopsautomaat

De specialist :

D. V. C.

**DELPUTTE
VENDING COMPANY**

Kortrijksteenweg 287

8620 BISSEGEM

Tel. (056) 110.53

Jarenlange ervaring

Inwijding nieuwe bedrijfsgebouwen

Te St.-Michiels werden in beperkte kring de nieuwe burelen ingewijd van Clark Automotive Europe. Daardoor beschikt deze — voor België — jonge firma over ruim 11.000 m² bebouwde oppervlakte.

De nieuwe n.v. werd opgericht in oktober 1968; zij vervaardigt zware koppelingsorganen voor de eigen Clark-fabrieken in Europa, voor een reeks licentie-houders van Clark-bulldozers en ander zwaar materieel en voor de konstruktoren van alle zwaar vervoermaterieel.

De firma trekt haar gietijzeren stukken van toeleveranciers, maar doet alle laboratoriumproeven en aanvullende bewerkingen zelf.

De tewerkstelling bedraagt momenteel 260 personen, waarvan 175 arbeiders. Er wordt gestreefd naar een tewerkstelling die ruim 400 personen dient te bedragen. Gezocht wordt vooral een gekwalificeerd personeel, dat met het oog op het uit te voeren precisiewerk een verdere bedrijfsopleiding ontvangt.

Kustproblemen ter voorbereiding van het toeristisch zomerseizoen

---

Zoals ieder jaar kwamen de burgemeesters van de kustgemeenten onder het voorzitterschap van de heer Gouverneur onlangs op 13 mei II. bijeen in het Provinciaal Hof te Brugge om hun specifieke problemen ter voorbereiding van het toeristisch zomerseizoen te bespreken.

Naast tal van speciale aangelegenheden, werd door Dr. Gryson, Gezondheidsinspecteur, een verslag uitgebracht over de activiteit van de reddings- en bewakingsdiensten. Hieruit blijkt het zeer gering aantal verdrinkingsgevallen, die zich aan de kust tijdens het seizoen 1969 hebben voorgedaan, nl. vier in de onbewaakte zone en één in de bewaakte zone.

Het aantal speciale tussenkomsten op baders in gevaar in al de kustgemeenten bedroeg 43 in de onbewaakte zone en 61 in de bewaakte zone.

Verder weerlegde Dr. Gryson de alarmerende en ongezonde berichten die werden verspreid in verband met het Noordzeewater, die hij als onjuist bestempelde wijl men geen onderscheid weet te maken tussen een algemene bevuilding van het zeewater enerzijds en het ziekteverwekkend karakter anderzijds.

Door meerdere burgemeesters werd de aandacht gevraagd voor het reinhouden van strand en duinen en toeristische centra.

Verder werd aangedrongen op een degelijke voorlichting van de toeristen, vóór het seizoen, nopens de gevaren bij het baden in zee. In verband hiermede werd door de zorgen van de V.Z.W. Westtoerisme voor de kustgemeenten een éénvormige informatiebericht voor de toeristen in vier talen uitgegeven.

In zijn slotwoord dankte de heer Gouverneur de burgemeesters van de kustgemeenten voor hun belangstelling en positieve bijdrage.

Hoog bezoek te Zedelgem

De topfiguren van de Sperry Rand Organisation, waarvan ook de n.v. Clayson deel uitmaakt, waren op 13 mei te gast te Zedelgem. Meerdere presidenten en direktoren van het Concern maakten er kennis met het bedrijf.

Belangrijke investeringen in West-Vlaanderen

In het laatste kwartaal 1969 en het eerste kwartaal 1970 werden door het M.C.E.S.C. volgende beslissingen genomen inzake rentetoelagen of staatswaarborg op de hieronder vermelde bedragen :

	Geïnvesteerde bedragen in mln F
n.v. Siemens, Oostkamp	200
Claeys Flandria, Zedelgem	22
Muyle Zwartjes, St.-Andries	39
Wed. Verheye en Kinderen, Diksmuide	22
Filature de l'Arsenal, Ieper	20
Delhayé en Zonen en p.v.b.a. Fadelzo, St.-Jan	20
Eurospan, Gullegem	35
Internat. Textile Development, Kuurne	26
p.v.b.a. Monetex, Lendeledé	21
n.v. Bekaert, Zwevegem	420
L.V.D. Company, Gullegem	31
Lannoy en Zonen, Kuurne	26
Dejans-Hermans (Solidor), Lauwe	40
U.C.B. Ftal, Zandvoorde	150
n.v. Bekaert, Ingelmunster	92
n.v. Roularta, Roeselare	27
Spano, Oostrozebeke	42
Balta, St.-Baaf-Vijve	49
n.v. La Vesdre Escaut, Veurne	20
Sucrierie de Warneton, Veurne	83
De Roo, Langemark	48
Outboard Marine, Brugge	96
Precisia Televisie, Brugge	37
Desclée de Brouwer, Brugge	30
Picañol, Ieper	150
Valère de Vos en Sofinol, Waregem	34
J. Van Haverbeke, Lichtervelde	50
Unilin, Ooigem	47
C.B.R.T., Brugge	63
p.v.b.a. Verheye, Diksmuide	21
n.v. Ertos, Brugge	35

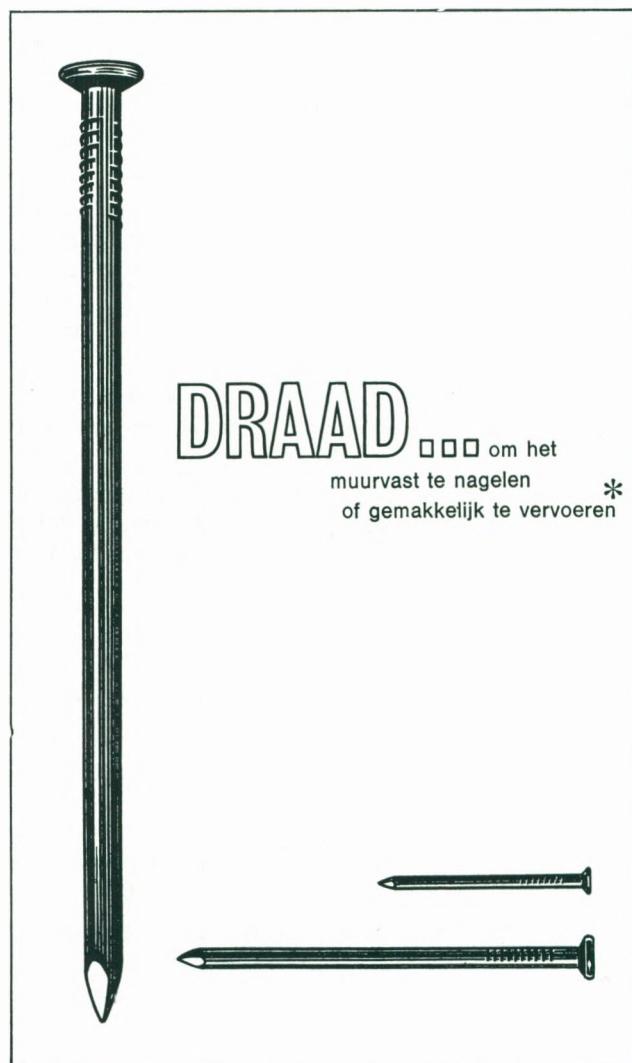
Bovendien kwamen nog een vijftigtal kleinere projecten voor rentetoelagen of staatswaarborg in aanmerking.

Fibrospan naar Oostende

Na ernstige onderhandelingen met diverse overheidsinstanties en kredietinstellingen is het project Fibrospan een zekerheid geworden. Het Ministerieel Komitee voor Sociaal en Economische Koördinatie heeft onlangs zijn definitieve goedkeuring gehecht aan dit dossier. Dit voor het Oostendse uiterst belangrijk project omvat een investeringsbedrag van meer dan 200 miljoen fr. en zal een 100-tal nieuwe arbeidsplaatsen tot stand brengen. Men verwacht dat het bedrijf in 1972 definitief van start zal kunnen gaan.

In het nieuwe bedrijf zal een massale productie van houtspaanderplaten op gang worden gebracht. De meest efficiënte machines en technologie zullen hierbij worden ingezet.

Het uitgekozen industrieterrein bevindt zich langs het kanaal Oostende-Brugge. Het is duidelijk dat de uitstekende verkeersligging (waterweg, spoorweg en autosnelweg in de onmiddellijke buurt) en de zowel ruime als degelijke arbeidsmarkt van Oostende en omliggende een doorslaggevende rol hebben gespeeld in de uiteindelijke vestigingsbeslissing.

Bekaert maakt draad. In iedere grote hoeveelheid, voor onbeperkte toepassingen. Draad voor spijkers en spijkertjes...voor radarapparatuur en roomkloppers, voor containers en ZB-wagens in supermarkets. Haarfijn draad (en nog fijner draad) voor medische doeleinden of zwaar verzinkt voor kilometers lange af-rasteringen. Draad voor algemeen gebruik en uiterst gespecialiseerde toepassingen. Bekaert maakt het... **Het andere woord voor draad is BEKAERT**

* De Divisie Ursus Containers van Bekaert is gespecialiseerd op alle displaymaterialen voor shopping-centres en supermarkets. Haar leveringsprogramma omvat zowel ZB-wagens als metalen wandstellingen, draadrekken, gondola's en draadmanden.

BEKAERT-VERKOOPKANTOREN IN EUROPA: ZWEEGEM - BRUSSEL - DEN HAAG - FRANKFURT - MILANO - PARIS

Grondaankopen door de W.I.E.R.

Door de W.I.E.R. werden van 1 januari tot 15 mei 1970 ruim 77,5 ha grond aangekocht. Dit brengt de totale grondverwerving op 15 mei 1970 op ongeveer 601,1 ha. De aankopen gingen door op de volgende industrieterreinen (het totaal ha grondbezit per 15.5.1970 wordt tussen haakjes vermeld) :

Brugge - Blauwe Toren (63,8), Pathoeke Noord (15,1), Zeveneke (6,3) en Zeebrugge (0,4), Dadizele (1,5), Ieper-Sint-Jan-Boezinge (56,1), Meulebeke II (3,2), Oostduinkerke (8,1), Roeselare De Pilders (24,0), St.-Andries-Waggelwater (37,4), Stene I (17,8), Veurne II (7,9).

Verder zullen resterende gedeelten aangekocht worden van gronden gelegen tussen Outboard-Marine te Brugge en de Herdersbrug te Dudzele. Deze gronden sluiten aan op een strook van 380 m breedte, voorzien voor opspuiting van specie, die voortkomt uit de uitdiepings- en verbredingswerken aan het Boudewijnkanaal.

Enkele kleinere aankopen of onteigeningen worden ook beslist te Roeselare-Oost, te Veurne-Steenkerke en te Dadizele.

De W.I.H. kocht in dezelfde periode 16,1 ha bouwgrond in de gemeenten Eernegem, Elverdinge, Geluwe, Ieper, Boezinge, Dranouter, Langemark, Oostkamp, Waregem, Wingene, Zonnebeke en Lissewege.

Rekreatiezone De Gavermeersen

Op een perskonferentie in het stadhuis te Harelbeke werd door het stadsbestuur en Leiedal het projekt rekreatiezone Gavermeersen toegelicht.

Aanleiding was de goedkeuring door de Gemeenteraad van Harelbeke van het aanlegplan dat de bestemming van de Gavermeersen als rekreatiezone vastlegt.

Het goedgekeurd aanlegplan realiseert een onderdeel van de in het Gewestplan opgenomen voorzieningen.

Het plan heeft zijn voortzetting op grondgebied van de aangrenzende gemeente Deerlijk.

Naast de rekreatiezone van in totaal 100 ha die rond de vijver, voor de E3-werken uitgegraven, wordt aangelegd, krijgt een aangrenzend gebied van 60 ha een landbouwbestemming.

Thans worden alle initiatieven door Leiedal gecoördineerd. De ganse streek zal uiteindelijk dienen samen te werken aan de realisatie van een dergelijke omvangrijke projekt, terwijl ook de Provincie en de verscheidene Ministeriële Departementen om medewerking zullen gevraagd worden.

De rekreatiezone Gavermeersen, waarvan reeds een eerste structuurstudie werd gemaakt, zal door omvang en uitrusting tot een der belangrijkste van het land behoren.

Algemene Vergadering van Leiedal

De jaarlijkse Algemene Vergadering van Leiedal ging door op 26 mei in Alta Ripa te Oudrijve.

Naast de goedkeuring van aktiviteitsverslag en financieel verslag over het voorbije jaar, nam de vergadering kennis van het werkprogramma en de begroting 1970.

De toetreding werd aanvaard van de gemeente Anzegem als 33^e gemeente-aandeelhouder.

Werking Provinciale Jeugdraad

Onder het voorzitterschap van de Heer J. Storme, Lid van de Bestendige Deputatie, vergaderde de werkgroep van de Provinciale Jeugdraad, belast met het onderzoek van het probleem van de tewerkstelling van de studenten tijdens het seizoen aan de kust.

Deze Kommissie heeft steeds gestreefd om het schriftelijk kontrakt verplichtend te maken. Een wettelijke regeling is thans in het vooruitzicht gesteld.

Vastgesteld werd dat de bijzondere controles aan de kust begonnen in 1968, in 1969 veel strenger werden doorgevoerd door de Sociale Inspektie van de Departementen van Tewerkstelling en Arbeid en Sociale Voorzorg. De resultaten hiervan waren zeer gunstig. Slechts bij ongeveer 10 % van de in 1969 gecontroleerde werkgevers dienden pro-justitia opgesteld; dit betekent een merkelijke verbetering sedert 1968. Ongeveer 30 % van de gecontroleerde werknemers werden geïdentificeerd als studenten.

Door de werkgroep werd advies uitgebracht over de verdeling van een speciaal krediet van 100.000 fr. ten voordele van de bewegingen en diensten, die zich speciaal inzetten voor de seizoenarbeid. Anderzijds hebben ook de jeugdbewegingen reeds een programma uitgewerkt voor het komende seizoen dat hoofdzakelijk is afgestemd op de begeleiding van de jongeren.

De laatste maanden heeft een andere werkgroep in de schoot van de Provinciale Jeugdraad een onderzoek gewijd aan de kampeer- en bivakmogelijkheden in West-Vlaanderen; zij zal eerlang aan de Bestendige Deputatie voorstellen doen tot subsidiëring bij de oprichting, de uitbreiding, de modernisering en de uitrusting van de bivakhuizen en kampeerterreinen.

Drukke bouwactiviteit te Heist

Op de terreinen van de Westvlaamse Intercommunale voor Huisvestingsbeleid (W.I.H.), gelegen in het Bijzonder Plan van Aanleg, genoemd 'Vuurtoeren', kwamen de wegenwerken einde mei klaar. Zij werden op 16 februari 1970 aangevangen.

De binnenaferwerking van de 31 woningen, die door het slecht weder van de voorbije winter eerder traag konden opschieten, komt klaar tegen einde juni, zodat de woningen begin juli betrokken kunnen worden.

De bouwwerf werd op 8 maart 1969 officieel geopend door de heer G. Breyne, Minister van het Gezin en de Huisvesting. In deze parkwijk heeft de W.I.H. een speelse, nu en dan trapsgewijze inplanting verwezenlijkt van huizen, met platte daken en vooruitspringende garages. Voor het ganse complex wordt een gemeenschappelijke T.V.-antenne voorzien.

De tuinen van de huizen zullen doorlopen in een gemeentelijk park, dat door de zorgen van de gemeente Heist wordt aangelegd.

Eens deze eerste fase afgesloten, zijn er nog 22 percelen bouwgrond vrij in de verkaveling 'Vuurtoeren', zodat ook aan de behoeften inzake woningbouw van latere kopers te Heist kan worden voldaan.

Deze parkwijk in opbouw genoot reeds heel wat belangstelling, onder meer van de werkgroep Interkommunales van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

Aan gang zijnde werken

De W.I.H. heeft een eigen bouwwerf te Heist en te Zedelgem.

De werf te Heist, die ongeveer af is, is ontworpen door architect Mas uit Oudenaarde, en de werken worden uitgevoerd onder toezicht van architect Cattoor uit Heist.

Te Zedelgem is de ruwbouw van de 55 woningen, door de W.I.H. gebouwd, reeds af. De ontwerper is hier architect Vanassche uit Sint-Michiels.

Op 1 januari 1970 waren infrastructuurwerken bezig op de volgende verkavelingen van de W.I.H. :

Aartrijke (Kom Zuid-West 2,0 ha), Heist (Vuurtoren 4,0 ha), Veurne (Zannekinlaan 1,5 ha), Geluwe (Uitbreiding Noord-West 2e faze 3,8 ha), Roeselare (Uitbreiding Beekkwartier 6,0 ha), Ichtegem (Moerdijkstraat-Sint-Bertinuslaan 1e faze 2,2 ha), Brugge (Ter Panne 4,5 ha) en Oostkamp (Gruuthuysse 6,0 ha).

Voor de W.I.E.R. zijn de volgende werken bezig of ongeveer voltooid :

Diksmuide : ophogingswerken en bouwen van een pompstation met elektro-mechanische uitrusting.

Ontwerper : p.v.b.a. Altec te Roeselare.

Ieper : drinkwaterleidingsnet.

Ontwerper : stedelijke regie Ieper

Izegem-Kachtem : wegen- en rioolwerken.
Ontwerper : p.v.b.a. Altec te Roeselare.

Stene : wegen- en rioolwerken.
Ontwerper : Ir G. Verschave te Sint-Andries.

Veurne I : faze II wegen- en rioolwerken aan de wegen 3 en 4, bouwen van een pompstation met electromechanische uitrusting en aanleggen van riolering in de rijksindustrieweg en afvoerleiding naar de Proostdijkstraat.

Ontwerper : p.v.b.a. Altec te Roeselare.

Oprichting van een nieuwe firma te Wielsbeke

Sedert 1962 vervaardigt de firma Isolava, te Wielsbeke, panelen in gips bestemd voor het plaatsen van geprefabriceerde binnenwanden voor nieuwbouw of verbouwing van woongelegenheden.

Deze panelen werden voorheen verkocht aan aannemers of werden geplaatst door onderaannemers van de firma.

Ten einde de vervaardigde producten zoveel mogelijk zelf te plaatsen, werd door de firma Isolava in april 1969 overgegaan tot de oprichting van een nevenmaatschappij, namelijk de firma Isomur. Momenteel telt de firma 15 personeelsleden die werkzaam zijn over het ganse land. Deze firma neemt, wat de personeelsbezetting aangaat, voortdurend uitbreiding.

VÓÓR U INVESTEERT

r a a d p l e e g

de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid
Aankoop, oprichting of modernisering van nijverheids- en handelsgebouwen - Aankoop van materieel - Duurzame uitbreiding van het bedrijfskapitaal.

Kredieten op lange en halflange termijn, subsidiair op korte termijn.

REGIONALE ZETELS

ZITDAGEN

ANTWERPEN	: Frankrijklei 166 - Tel. 03/33.42.35	—
BRUGGE	: St.-Janstraat 11 - Tel. 050/351.33	—
GENT	: Geeraard de Duivelstraat 3 - Tel. 09/25.51.95	Kortrijk
HASSELT	: Ridderstraat 48 - Tel. 011/279.51	—
ROESELARE	: Consciencestraat 14 - Tel. 051/258.37	—
ST.-NIKLAAS-WAAS	: Prins Albertstraat 39 - Tel. 03/76.34.05	—

KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Maatschappelijke Zetel: Waterloolaan 16, 1000 Brussel - Tel. 02/13.62.80

Westtoerisme in noord-oost-Frankrijk en Zwitserland

Westtoerisme voerde dit jaar een speciale propaganda-actie in noord-oost-Frankrijk, hoofdzakelijk de streek van Elzas-Lotharingen. Het gaat hier om een der welvarendste streken van Frankrijk, en voor dewelke bovendien de Belgische Kust, de meest nabije kust is. Metz ligt amper 400 km van Oostende en er zijn uitstekende verbindingswegen — rechtstreekse treinen, een zeer goede autoweg, via Luxemburg. De grote slogan die daar gebruikt werd, is: 'La côte belge, la côte la plus proche de chez vous'. Gebleken is dat de bewoners van deze streek meer en meer belang stellen in een vakantie aan zee en dat de Belgische kust er nog niet zo erg bekend is. Om deze redenen heeft Westtoerisme gemeend er goed aan te doen een extra-inspanning te doen in dit gebied.

Deze aktie werd grondig voorbereid, in nauw overleg en samenwerking met de Heer Pierre Moerman, vertegenwoordiger van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme te Straatsburg.

Er werden goede voorbereidende kontakten gelegd met de personaliteiten van de streek, met de bladen en reisagentschappen.

Gestart werd met een perskampagne in de twee grote dagbladen van de streek: 'Est Républicain' en 'Le Républicain Lorrain'.

Met de grote nieuwe stand van Westtoerisme zomede met de Audio Visual werd deelgenomen aan de Foire de Printemps de Metz (9-19 april) en daarna ook aan de Foire Internationale de Strasbourg (25 april-3 mei).

Op 11 april had een Westvlaamse Dag plaats te Nancy. Daar werd in een beperkte kring van notabelen, pers, radio en TV een perskonferentie gehouden met ontvangst en lunch.

De aktie werd afgerond in de loop van de maand mei met een paar prospektiereizen met journalisten en reisagentschappen van de streek naar West-Vlaanderen.

Westtoerisme deed dit jaar onder de leiding van de heren A. Legein, Bestendig afgevaardigde en Ph. Gheysen, directeur, ook bijzondere inspanningen in Zwitserland.

Van 11 februari tot begin april stond gans het bureau van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme te Bazel in het teken van West-Vlaanderen.

Laureaten groenplan West-Vlaanderen

Door de provincie West-Vlaanderen werd de uitslag bekend gemaakt van de provinciale wedstrijd 'Groenplan West-Vlaanderen'.

Bij de 1° categorie, inzendingen van openbare besturen, werd de eerste prijs toegekend aan de heer D. Rommel (10.000 F) en de tweede prijs aan de heer Ch. Vermeersch (5.000 F).

Bij de 2° categorie, inzendingen door groepen, ging de eerste prijs naar het Centrum voor Socio-Religieus onderzoek uit Brugge (10.000 F) en de tweede prijs naar de Volkshogeschool De Blankaart uit Woumen (5.000 F) en naar de heer W. Detailleur uit Roeselare (5.000 F).

In de 3° categorie werd de eerste prijs niet toegekend en de tweede prijs werd in twee gesplitst en toegekend aan de heren H. Peferoen uit Wevelgem en N. Hostens uit Ichtegem (ieder 2.500 F).

Ontwikkelingssamenwerking

In opdracht van de heer R. Scheyven, Minister voor Ontwikkelingssamenwerking, is Dr. O. Vanneste, directeur W.E.R.-W.E.R. op 27 mei voor drie weken afgereisd naar Maleisië en Indonesië. In deze landen treedt hij op als expert voor de lokalisatie van de industriële en toeristische ontwikkeling.

Verkopen van industriegrond

Sinds 1-1-1970 werden ongeveer 20 ha industriegrond verkocht, waarvan hierbijgaand de opsomming:

Industrie-terrein	Koper	Opp. in ha	Aard van het bedrijf
Ieper	n.v. Pidy	0,2	Biscuiterie
Menen	Beyls E.	0,2	Asfaltbedrijf
Poperinge	Fr. Verhaeghe	0,4	Vleesverwerking en -bewerking
St.-Andries	Baekeland	0,4	Automobielen (distributie + diensten)
Diksmuide	Karel Slembrouck	0,2	Bandencentrale
Diksmuide	R. Verheye	3,2	Onderneming openbare werken
St.-Andries	n.v. Precisia	1,6	Televisiefabriek
Izegem	p.v.b.a. Immomar	0,4	Isolatiemateriaal - schuimrubber
Geluwe	Flandrex	0,7	Pluimveeslachterij (uitbreiding)
Veurne I	n.v. Westcab	0,4	Industriële carrosserie
Brugge	C.B.R.T.	5,9	Radio- en T.V.-fabriek
Zeveneke			
Houthulst	A. & A. Decruy	5,0	Meubelfabriek
't Vrijbos			
Izegem-Kachtem	P. & H. Sintobin	1,2	Weverij - konfektie
Mandeldal			

Verhoogde diepvriesruimte te Lendeledede

De p.v.b.a. Volys-Express, Lendeledede, gespecialiseerd in vervoer van diepvries-artikelen, bouwt te Heule, op het industrie-park Leiedal, een opslagplaats voor diepvriesprodukten.

De bedoeling is koelruimte te verhuren aan gespecialiseerde firma's, zoals vleesinvoerders, slachterijen, groenten- en visverwerkende nijverheden, die een tijdelijk tekort aan stockeringsruimte hebben.

Het koelhuis zal een nuttige inhoud hebben van 7.500 m³.

Arbeidsgeneeskundige diensten

Door het Provinciaal Komitee voor de Bevordering van de Arbeid werd op 25 april een informatiezitting georganiseerd over de Arbeidsgeneeskundige diensten in de ondernemingen. De zitting stond onder het voorzitterschap van de heer H. De Fauw, Bestendig Afgevaardigde.

Sinds 1919

De Maatschappij die **U** en **UW STREEK** best kent en zich dan ook het best aanpast aan **UW VERZEKERINGSPROBLEMEN** van

BRAND LEVEN ONGEVALLEN

Zetel en kantoren :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20 (Huyze Ghelinck)
Lekkerbeetstraat 3 en Lange Steenstraat 22
Telefoon : (056) 116.91 (6 lijnen)

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6
Telefoon : (050) 324.40

**Algemeen Agenten te
Antwerpen en Brussel**

Inspecties over het ganse Vlaamse land

Kapitaal : Frs 25.000.000 (volstort)
Premieinkasso : Frs 165.000.000
Reserves : Frs 220.000.000

Konstrakteur van werktuigmachines behaalt succes in de Verenigde Staten

LVD Company p.v.b.a., Gullegem, fabrikant van hydraulische en mechanische machines voor de plaatbewerking, heeft een licentie verkocht aan de groep Veeder Industries, van Hartford, Connecticut, waarvan een van de firmas, Peck, Stow & Wilcox Co (Pexto), hydraulische persen en tafelscharen zal bouwen.

Het licentie-akkoord verleent het exclusief fabricatierecht in de US en een niet-exclusief verkooprecht in alle andere Amerikaanse landen.

De Veeder-groep bestaat uit 14 maatschappijen met 5.000 werknemers en bezit fabrieken in zes staten van de VS, evenals in Zuidamerika, Europa en Australië. Zijn productieprogramma omvat vier sectoren: Veeder-Root (kontroles- en telapparatuur), Holo-Krome en Mac-it (industriële precisiebevestigingsmateriaal), Iseli (Miniatur precisie-onderdelen) en Peck, Stow & Wilcox (plaatbewerkingsmachines).

De licentieovereenkomst volgt uit het streven van de Veeder-groep naar een verdere diversifikatie. Bovendien is zij een nieuwe bevestiging van de duidelijke trend naar het gebruik van hydraulische machines in de Amerikaanse plaatindustrie.

Na een grondige marktstudie en het kontaktnemen met een ruim aantal Europese konstrakteurs, heeft de Amerikaanse firma tenslotte aan LVD voorstellen gedaan, die tot de huidige samenwerking geleid hebben.

LVD Company, die thans 80 % van zijn productie uitvoert, neemt op deze wijze een nog stevigere positie in op de wereldmarkt.

In de jongste vijf jaar boekte LVD de volgende realisaties: overname van de werkhuizen Thomas te Brussel (mechanische scharen en persen), overname van de fabriek van hydraulische balenpersen van de firma Delattre & Paulus (opgericht in 1840), akkoord met de werkhuizen Dutrannoit, Charleroi (mechanische afkantpersen), licentie van McKay Machine Co, U.S.A. (Mechanische persen), oprichting van Deutsche LVD GmbH, LVD Nederland n.v., LVD France Sarl, LVD Hudson Ltd, LVD International n.v. (Vertegenwoordigingen in de Gemeenschappelijke Markt voor komplementaire productie), licentie van Unipunch Products Inc, USA (ponseenheden en ponsmachines), fabrieksovereenkomst met een meerderheidsparticipatie in Beloutil n.v. (matrijzen, gereedschappen). Na twee Amerikaanse licenties genomen te hebben, is LVD Company er nu toe gekomen zijn engineering naar de USA zelf te exporteren. Dit merkwaardig succes is een uiterst zeldzaam en wellicht enig geval in de relaties tussen de Belgische en Amerikaanse werktuigmachine-industriën.

Westvlaamse landbouwprodukten op de jaarbeurs te Rijsel

Op de Internationale Jaarbeurs te Rijsel, welke van 14 tot 25 mei 1970 doorging onder het thema 'Techniques agricoles et alimentaires', werd door het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten te Rumbeke een stand opgericht waarin de voornaamste Westvlaamse land- en tuinbouwprodukten die voor export naar Noord-Frankrijk in aanmerking komen, worden tentoond gesteld.

De meeste aandacht werd geschonken aan de groenten, varkens en kippen en aan het vlas.

Gezamenlijke propaganda in het buitenland

Zoals het vorige jaar heeft Westtoerisme dit jaar opnieuw een 'pool' gevormd met zijn leden, de toeristische centra van West-Vlaanderen, voor de gezamenlijke propaganda in het buitenland.

Dit jaar deden alle kustgemeenten hieraan mee en hebben zich akkoord verklaard om hun integrale bijdrage te storten.

Als gevolg hieraan wordt dit jaar een propagandapool voor het buitenland gevormd, die in totaal 2.750.000 F bedraagt, nl. 1.250.000 F bijdragen van de 31 steden en gemeenten, welke lid zijn van Westtoerisme, en 1.500.000 frank van Westtoerisme.

Op advies van de Commissie voor Publiciteit en Public Relations heeft de Raad van Beheer van Westtoerisme beslist deze gelden dit jaar aldus te besteden:

Markten	Advertenties	Public Rel.	Publicaties	Reserve
Groot-Brittannië	615.000	50.000	100.000	
Frankrijk	350.000	100.000	100.000	
Duitsland	475.000	250.000	100.000	
Nederland	220.000	40.000	50.000	
Luxemburg	40.000	10.000	10.000	
Totaal:	1.700.000	450.000	360.000	240.000

Uit de 'reserve' die gebruikt wordt voor onverwachte activiteiten zowel op het stuk van advertenties als op dit van de public relations werd reeds 80.000 F. geput voor een bijkomende campagne in Groot-Brittannië, waartoe Westtoerisme in overleg en in samenwerking met het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme, met de Sabena, de Belgische Spoorwegen en het Zeewezen, besloten had als gevolg aan de opheffing der deviezenbeperkingen in Groot-Brittannië.

Vraag naar een tweede Hoger Industrieel Instituut voor West-Vlaanderen

In de jongste zitting van de Raad van Beheer van de Westvlaamse Economische Raad (W.E.R.) werd een onderzoek gewijd aan het wetsontwerp tot instelling van de graad van industrieel ingenieur en industrieel kondukteur, en meer speciaal aan de verdeling van het aantal hoger industriële instituten over het grondgebied.

Opvallend is daarbij hoe, op 17 te creëren instituten, er slechts één in West-Vlaanderen wordt voorzien.

Het criterium dat in hoofdorde aan de basis ligt van deze verdeling is de inplanting van de productiecentrales voor elektrische energie, evenals een taalkundige en filosofische dosering.

West-Vlaanderen, dat naar officiële ramingen, 11,1 % van de Belgische bevolking tussen 18 en 25 jaar telt, werd daardoor sterk benadeligd; op basis van deze bevolkingscijfers zijn 2 instituten voor West-Vlaanderen aangewezen. De W.E.R. heeft in een schrijven aan de betrokken minister laten geworden dat twee hogere industriële instituten in West-Vlaanderen dienen opgericht te worden.

Verkopen van bouwgrond en woningen door de W.I.H.

Door de W.I.H. werden sinds 1 januari gronden verkocht te Aartrijke (4 percelen) Geluwe (4), Zedelgem (2), Brugge (29) en Houtem (2).

Enkele huizen werden verkocht te Heist b.p.a. Vuurtoren en te Zedelgem, Groene Meersen.

De W.I.H. verkoopt ook regelmatig, als belangrijke bijdrage tot een gezond grondbeleid in de provincie, bouwgrond aan erkende bouwmaatschappijen en aan gemeenten. Dit gebeurde reeds vroeger voor de gemeenten: Eernegem (Sportterrein), Gistel (Sportplein), Aartrijke, Tielt, Kanegem.

Tevens werd te Langemark een eerste informatievergadering met enkele mogelijke kopers gehouden, teneinde aan te duiden welke richting de aktie van de W.I.H. op deze gemeenten zou kunnen ingaan.

Te Waregem ging op 30 mei een andere voorlichtingsdag door, waarbij informatie werd verstrekt omtrent de 91 percelen, van de verkaveling Noord-Station. Na dit eerste contact werden reeds 21 eenzijdige verkoopovereenkomsten afgesloten. De woningbouw zal kunnen starten begin 1971, terwijl de wegenwerken half augustus zullen worden aangevat. Verder bestaan er nog akkoorden te Brugge (Ter Panne : 0,2 ha), Heist (Vuurtoren : 1,3 ha), Wingene (Lentakermolen : 2,5 ha) en Zandvoorde (Grote-Keygnaert : ongeveer 7 ha).

P.V.B.A. Bospan, te Wielsbeke

In de loop van december 1968 werd gestart met het optrekken van nieuwe gebouwen. Deze zijn nu uitgerust en binnenkort zal met de produktie worden gestart. Het bedrijf zal houtspaanderplaten en spaanderplaten uit hout en vlas met een extra fijne buitenlaag vervaardigen en dit volgens de laatste procédés.

Het bedrijf beslaat een oppervlakte van 9000 m² en zal ongeveer 55 arbeiders en 15 bedienden tewerkstellen.

Nieuwbouw te Roeselare

Een nieuwe stockage- en laadinrichting voor veevoerders is in aanbouw bij de n.v. Versele-Laga te Roeselare.

Het complex bevat 60 eindproduktensilos met een totale inhoud van 1.900 m³. Onder de 60 silos staan 5 automatische snelwegers met ieder een capaciteit van 25 ton/u die zowel zakgoed als bulk kunnen afleveren. Er zijn 3 laadpunten voor zakgoed en 2 afvoerstrengen voor bulkaflevering gepland. De hoge weegcapaciteit laat toe 90 % van de eindprodukten direkt af te zakken en te laden, zodat tussenopslag van zakgoed uitgeschakeld wordt. Op ieder laadpunt is er een automatische weegbrug voorzien voor de eindgewichtskontrolle op de afleveringen.

Het ganse projekt moet toelaten om vlot 350 ton zakgoed en 350 ton bulk per dag te laden.

De n.v. Versele-Laga, momenteel reeds de grootste privé-producent in België van samengestelde voeders voor dieren, breidt ook haar twee andere fabrieken, nl. te Astene-Deinze en te Hasselt, sterk uit.

SPAREN IS GOED

Combi-Sparen

bij de

KREDIETBANK

is

3 X BETER !

N.V. Westvlaamsche Betonwerkerij

69, ST.-PIETERSKAAL

BRUGGE

Tel. : 150.71 - 150.72

BETONPRODUKTEN VOOR

Bouw & Wegeniswerken

Fijnmekaniek te St.-Michiels

Bij het doorvoeren van de omschakeling van haar activiteiten, heeft de n.v. La Brugeoise et Nivelles onlangs een belangrijk resultaat geboekt. In samenwerking met haar Franse partner, de Constructions de Clichy, heeft zij belangrijke opdrachten geboekt voor speciale slijpmachines voor de afwerking van krukassen. Haar klanten liggen zowel bij zeer diverse Europese autofabrikanten als bij de Westvlaamse metaalverwerkende nijverheid.

De toevoeging van de afdeling slijpmachines aan de afdelingen containers en rollend materieel, bevordert de tewerkstellingsmogelijkheden voor hoog geschoold personeel.

De arbeidsbezitting van de n.v. La Brugeoise et Nivelles te St.-Michiels bedraagt ruim 2.000 personen.

Barco bouwt

Vanaf 13 april begint de Barco-groep met de bouw van de nieuwe Barco-meubelafdeling op het industrieterrein te Kuurne-Heule.

Op het terrein van 2 x 26.000 m² zal in de eerste fase 4.000 m² worden bebouwd. Niet alleen zal de bestaande meubelfabriek naar deze gebouwen worden overgebracht, ze zal ook een grote uitbreiding kennen. Tegen begin '71 zullen er een 100-tal Barco-medewerkers werkzaam zijn. Ze zullen niet alleen instaan voor de productie van alle Barco-TV en Hifi-meubels, maar zullen ook nog meer optreden als subcontractant voor industriële klanten en dit langs de industrieel-gerichte n.v. Cobar Electronic.

Internationale samenwerking

De n.v. Bekaert te Zwevegem en de Amerikaanse onderneming Stanwick Corporation (engineering) te Arlington, Virginië, hebben door bemiddeling van hun respectievelijke dochtermaatschappijen: de n.v. Bekaert Engineering en Stanwick International Inc., gezamenlijk onder de benaming Bekaert Stanwick een nieuwe organisatie opgericht voor het verlenen van diensten, systemen en advies met het doel nieuwe activiteiten te creëren of reeds bestaande te moderniseren, te verbeteren of uit te breiden.

De nieuwe maatschappij, met zetel te Zwevegem, zal haar adviserende activiteiten op het gebied van industriële en handelsorganisatie en voor openbare diensten vooral in Europa uitoefenen. Het kapitaal van 1 miljoen Belgische frank werd voor 51 % onderschreven door Bekaert en voor 49 % door de Amerikaanse partner.

Beide ondernemingen die sinds bijna een jaar samenwerken aan een toepassingsprogramma van de technieken van arbeidsstudie en systeemanalyse in verband met productieproblemen en industrieel management, zijn in de loop van hun werkzaamheden tot de bevinding gekomen dat hun gezamenlijke ervaring op het gebied van techniek, engineering en bedrijfsleiding zich dermate aanvulde dat deze aan de steeds toenemende behoeften van de Europese industrie kon tegemoetkomen. De nieuwe maatschappij vormt aldus een uitstekende diversifikatie van de activiteiten van beide ondernemingen.

Industriegebieden van de W.I.E.R.

De totstandbrenging van het haven- en industriegebied te Zeebrugge werd door de heer Minister De Saeger aan de W.I.E.R. toevertrouwd.

De opdracht werd door de W.I.E.R. aanvaard. Er werd besloten over te gaan tot een eerste fase van aankoop van 45 ha. Bij het Gemeentekrediet van België werd daartoe een lening van 60 miljoen frank aangevraagd.

De industriële bestemming werd goedgekeurd van gronden voor een industriezone van Oostrozebeke, Ooigem, Langemark, Oudenburg, waarvoor een onteigeningsplan definitief of voorlopig werd aanvaard.

Ook de uitbreiding van het industrieterrein Galgeveld te Tielt van 33 ha tot 54 ha werd aanvaard, onder voorbehoud van eventuele bezwaren.

Te Beernem werd het plan van een industriezone, met een oppervlakte van circa 40 ha, aanvaard. Deze zone ligt langs het Kanaal Gent-Oostende en wordt doorsneden door de baan Beernem-Sint-Joris.

Tenslotte werd nog een industriezone uitgestippeld te Nieuwpoort en te Meulebeke.

Universitair onderwijs

Na een overleg tussen de regeringspartijen op 28 april, heeft de kabinetsraad op 5 mei de grote lijnen vastgelegd van de toekomstige universitaire expansie. Te Kortrijk worden aan de bestaande kandidaturen toegevoegd: de kandidaturen in de geneeskunde en in de positieve wetenschappen.

De regeringsbeslissing voegt de bovenvermelde disciplines toe aan de bestaande kandidaturen in de rechten, de wijsbegeerte, de geschiedenis, de klassieke, romaans- en germaanse filologie.

Urbanistische en planologische activiteiten van de W.I.T.A.B.

Bij ministeriële beslissing werd de W.I.T.A.B. erkend als urbanist van de gemeente Hoogstade. Daardoor is de W.I.T.A.B. als urbanist erkend van in totaal 46 gemeenten.

Ondertussen hebben de gemeenteraden van Menen, Oostrozebeke, Zarren en Roeselare beslist de W.I.T.A.B. aan te stellen als urbanist.

Gedurende het eerste trimester werd gewerkt aan 95 aanlegplannen voor 41 gemeenten. Van deze 95 b.p.a.'s zijn er 23 in voorbereiding, 13 in schetsontwerp, 46 in voorontwerp, 10 in ontwerp en 3 werden bij K.B. goedgekeurd.

Op vraag van de gemeenten Poperinge, Langemark, Kortemark, Geluwe, Houthulst, Ruiselede en Sint-Eloois-Winkel is de studie aan gang voor het opmaken van de bundel voor inplanting van een sportcentrum.

De bij K.B. goedgekeurde aanlegplannen betreffen: het b.p.a. Hoeyaartstraat te Langemark, het b.p.a.. Sportcentrum te Rumbeke en te Gistel.

Er zijn 17 industrieplannen in voorbereiding of in opmaak, waarbij een industriële of ambachtelijke bestemming van gronden wordt vastgelegd.

In opdracht van de W.I.H. werden tenslotte 10 verkavelingsplannen opgemaakt, waarvan er reeds twee werden goedgekeurd door het Bestuur van Stedebouw.

Drie partikulieren gaven opdracht tot het opmaken van een verkavelingsplan.

Westvlaamse aanwezigheid in de U.S.A.

Diverse Westvlaamse bedrijven zijn zeer actief in de Verenigde Staten.

Eta Plastics (n.v. Robert Tavernier) heeft een eigen verkoopbureau opgericht in Buffalo (N.J.). Ook Picañol heeft een eigen bureel in de U.S.A., bureel dat geleid wordt door een Amerikaan.

De n.v. Bekaert beschikt over een eigen bureel op Park Avenue, maar heeft daarenboven een gans net van Amerikaanse verkopers.

Westvlaamse Commissie voor Brandvoorkoming

Door de heer P. van Outryve d'Ydewalle, goeverneur, en voorzitter van de Westvlaamse Economische Raad, werd onlangs gewezen op het bestaan van een speciale commissie, die de brandvoorkoming moet bestuderen.

Vooreerst werd een inventaris gemaakt van de te bespreken problemen.

Er werd dringend gevraagd 85 analytische steekkaarten omtrent de te nemen maatregelen ingeval van brand of ongeval bij het vervoer van gevaarlijke chemische producten te vertalen en ruim te verspreiden.

Deze kaarten bestaan momenteel niet in het Nederlands.

Daarnaast zal er een gemeentelijk modelbouwreglement uitgewerkt worden i.v.m. de brandbeveiliging.

Tenslotte werd de aandacht van de commissie gevraagd voor het probleem van de watervoorziening bij brand en voor de eenvormigheid en de standaardisatie van kente-kens van aardgasleidingen.

Veiligheidsactie in de zeevisserij

Het Provinciaal Komitee van West-Vlaanderen voor de Bevordering van de Arbeid heeft in zijn programma een bijzondere aktie voorzien tot voorkoming van de arbeidsongevallen in een specifiek Westvlaamse sektor van de nijverheid, nl. de zeevisserij.

In deze belangrijke bedrijfstak van onze nationale economie doen zich immers vooral tijdens de arbeidsuren van de vissers op zee ieder jaar dodelijke ongevallen voor. Het gebrek aan voldoende kennis omtrent het gebruik van automatische en pneumatische reddingsvloten door sommige bemanningsleden is daar niet vreemd aan. Tot verhoging van de veiligheidsmaatregelen in de zeevisserij heeft het Provinciaal Komitee voor de Bevordering van de Arbeid onder het voorzitterschap van de heer Goeverneur en door bemiddeling van de heer Gedeputeerde H. De Fauw, Ondervoorzitter van het komitee, het initiatief genomen een reeks demonstraties te geven met reddingsvloten in de drie zeevisserijcentra, nl. Oostende, Zeebrugge en Nieuwpoort.

Het Kommissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Arbeid samen met het Ministerie van Verkeerswezen verleenden hieraan hun medewerking.

Bedrijfsuitbreiding te Lendelede

De Plumveeslachterij Dewulf Gebr. n.v. te Lendelede breidt haar slachterij sterk uit. Hierdoor zal zij een capaciteit bereiken van 3.000 kippen per uur. Terzelfdertijd vergroot zij ook haar afdeling diepvries.

Een aantal nieuwe produkten, zoals 'kant-en-klaar-ge-rechten' worden aan de gamma produkten toegevoegd.

ook voor een passend

BEROEPSKREDIET

aan officiële tarieven
met rentevermindering
kunt U best terecht
bij de

BANK VAN ROESELARE EN WEST-VLAANDEREN

en wist U dat, bij overlijden door ongeval van de ontleners, de nog te delgen schuld onmiddellijk vereffend wordt?

Zetel: Noordstraat, 38, Roeselare
Succursale te Brugge en te Kortrijk
55 agentschappen in West-Vlaanderen

Vervroegde bedrijfsbeëindiging in West-Vlaanderen

Uit het antwoord op een onlangs gestelde parlementaire vraag bleek dat sinds 1965 128 Westvlaamse landbouwers een vervroegde bedrijfsbeëindiging verkregen, met toelagen van het Saneringsfonds voor de landbouw. Het korresponderend aantal voor het Rijk bedroeg 1.594.

Sedert de oprichting van het Saneringsfonds voor de Landbouw, en tot 31 december 1969, werden 2.365 aanvragen ingediend waarvan 1.594 het voorwerp van een gunstige beslissing hebben uitgemaakt, aldus verdeeld per jaar en per provincie :

	1965	1966	1967	1968	1969
Antwerpen	1	37	52	21	16
Brabant	5	85	96	53	27
Henegouwen	3	37	45	23	17
Luik	—	27	69	32	24
Limburg	—	29	27	15	10
Luxemburg	2	37	43	20	26
Namen	3	26	22	8	23
Oost-Vl.	7	155	184	101	58
West-Vl.	2	31	60	23	12
Totalen	23	464	598	296	213

Buitenlandse reisagenten bezoeken Brugge

In samenwerking met het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme, de Sabena, de N.M.B.S. en het Bestuur van het Zeewezen, ontving het Stadsbestuur van Brugge ruim 220 directeuren van buitenlandse reisbureaus.

De deelnemers aan deze studiereizen, vertegenwoordigden stuk voor stuk belangrijke reisbureaus van Groot-Brittannië, Nederland, Duitsland, Italië, Noorwegen, Zweden, Oostenrijk, Portugal, Luxemburg, Zwitserland, Griekenland, Cyprus, de Verenigde Staten van Amerika en Canada.

Dergelijke studiereizen zijn voor de toeristische zakenrelaties van Brugge van grote betekenis, vooral als men bedenkt welke potentiële massa reisgrage toeristen hiermede onrechtstreeks bereikt worden.

Deze reisagenten, die telkens in groepjes van 10 kwamen, werden door de Dienst voor Toerisme onthaald, rondgeleid en voorgelicht.

Sanering van de Mandel

In uitvoering van de opdracht van de provincie werd het voorontwerp van de studie tot *sanering van de Mandelvallei* door de W.I.T.A.B. voor 15 maart ingediend bij de provincie, die de bundel vóór 30-3-1970 moest indienen bij de bevoegde diensten om de toelage van de E.O.G. F.L. aan te vragen.

Voor de opmaak van het definitief ontwerp wordt minimum om de maand een koördinatievergadering belegd met de provinciale Technische Dienst om de vordering van de studie en eventuele moeilijkheden te bespreken. Dit ontwerp moet ingediend worden voor einde september 1970.

Parijse scholen op bezoek te Brugge

In mei jl. brachten zeven speciale treinen telkens circa 800 studenten van officiële scholen uit Parijs, die in mei jl. een bezoek aan Brugge brachten. Nu wordt een gelijkwaardige trip op touw gezet voor de leerlingen van katoelike onderwijsinstellingen uit de Franse hoofdstad.

Op 17 juni waren derhalve 10 autocars met circa 500 studenten te Brugge op bezoek. Het ligt in de bedoeling van het organiserend comité om vanaf 1971 dergelijke schoolreizen naar Brugge nog te intensifiëren en zo mogelijk ook een soort jumelage tussen Brugse en Parijse onderwijsinstellingen tot stand te brengen.

Met circa 10.000 Parijse scholieren die in twee jaar tijd op bezoek zijn gekomen naar de Westvlaamse hoofdplaats, mede dank zij de prospectie van het Belgisch Toerismebureau te Parijs, schept Brugge zich zeer goede kansen. Scholieren en studenten vormen immers een potentiële cliënteel voor de toekomst.

Goede aanloop tot beloftevol seizoen

Alle omstandigheden in acht genomen, kende de Paasvakantie een zeer gunstig verloop aan de kust; zij is een goede aanloop geworden tot een seizoen, dat hoge verwachtingen wettigt.

De verhuring van villa's en appartementen verloopt op schitterende wijze. Aan de westkust stelt men een sterke terugkeer van Fransen vast, zomede een toename van franstaligen uit eigen land.

Ofschoon de deviezenbeperingen in Frankrijk nog van kracht zijn, blijkt de controle veel minder streng te zijn. De belangstelling uit de noorderdepartementen en uit de streek van Parijs is weer toegenomen, terwijl dit jaar reeds heel wat verwacht wordt van de grope propaganda-actie van Westtoerisme in noord-oost-Frankrijk.

De booking in hotels verloopt zeer vlot en er mag een opvallende verhoging van het aantal Britse vakantie-gangers verwacht worden.

Er mag een sterke terugloop verwacht worden van het verlies dat dit land reeds twee jaar naeen opliep. De opheffingen der deviezenbeperingen heeft een uitermate gunstig klimaat geschapen.

De vooruitzichten uit Duitsland zijn ook zeer goed, terwijl ons land, dank zij de opwaardering van de mark, relatief 'goedkoop' geworden is voor de Duitsers.

De propagandakampagne van Westtoerisme in Nederland heeft een lawine van vragen verwekt.

Export van groentekonserven naar Engeland

Op maandag 1 juni werd te Roeselare in de gebouwen van de s.v. Veiling door de Westvlaamse Economische Raad, in samenwerking met de Economische Raad voor Antwerpen, de B.D.B.H. en de v.z.w. Handel en Nijverheid, een kontaktdag voor de promotie van de afzet van groentekonserven op de Britse markt ingericht.

Deze kontaktdag bood aan de Westvlaamse en Antwerpse exporteurs van groentekonserven de mogelijkheid de meest belangrijke Britse importeurs en afgevaardigden van grootwarenhuizen en distributiekettingen te ontmoeten. De gelegenheidsrede werd gehouden door de heer P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer Westvlaamse Economische Raad.

B.R.T.-uitzendingen

Dr. N. Vanhove, adjunct -directeur W.E.R.-W.E.S. hield volgende lezingen :

- 1) 4 lezingen voor B.R.T.-West-Vlaanderen in verband met economische aspecten van het toerisme in West-Vlaanderen;
- 2) Derde programma, 25 april (Radio): De Europese havens;
- 3) 1 april : T.V.-uitzending : De bezoedeling van de Kust-plaatsen;
- 4) 4-9 april : B.R.T.-uitzending : Vakantiespreiding.

Interieur 1970

Interieur '70, dat van 17 tot 22 oktober te Kortrijk zal doorgaan, werkt niet alleen inzake opvatting over tentoonstellingen baanbrekend; ook inzake gevoerde publiciteit breekt men met de gewoonten : de inzetdatum van de campagne is zeer tijdig, de aanpak van de beeldvorming vooruitstrevend.

Interieur '70 wordt internationaal, met een belangrijke Italiaanse deelname en met inzenders uit Duitsland, Frankrijk, Zwitserland en de Skandinavische landen. Design, kleurenadvies en architectuur zullen aan hun trekken komen gedurende de ganse beurs.

Kursus voor champignontelers

Het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten te Rumbeke organiseert dit jaar zijn derde cursus voor aspirant-champignontelers. Dit initiatief beoogt degene welke met de champignonteelt wensen aan te vangen de onontbeerlijke theoretische en praktische vorming te verschaffen. De leergang wordt door een dertigtal kursisten gevolgd.

Deelname aan vlascolloquium in TsjechoSlowakije

De heren L. Bockstaele en K. Maddens, respectievelijk directeur en e.a. assistent bij het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten te Rumbeke, namen op 14 en 15 mei 1970 deel aan een vlascolloquium te Pisek in Zuid-Bohemen. Beide deskundigen namen er deel aan besprekingen betreffende het vlasonderzoek in beide landen en gaven lezingen over de vlasteel en -vezelbereiding in België en over de resultaten van het onderzoek ter bevordering van de vlaskultuur verricht door het Centrum.

Havencolloquium Europa-Kollege

Van 16 tot 18 april ging te Brugge de zevende week van Brugge door, georganiseerd door het Europa-Kollege. Het thema van het Kongres was gewijd aan de toekomst van de Europese havens. Ruim 300 experts namen er aan deel.

Dr. O. Vanneste, directeur W.E.R.-W.E.S. nam het voorzitterschap waar van de commissie 'Industrialisering van de havengebieden'. Dr. N. Vanhove, adjunct-directeur W.E.R.-W.E.S. sprak er over 'The economic evaluation of port-investments'.

Internationaal contact van vlasonderzoekers te Lambeg

De heren J. Derolez en K. Maddens, respectievelijk werkleider en e.a. assistent bij het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten te Rumbeke, woonden van 4 tot 6 mei 1970 te Lambeg een internationale vergadering bij van vlasonderzoekers waarop de vlasonderzoekprogramma's in de onderscheidene West-Europese landen werden besproken en de bekomen resultaten toegelicht.

Toepassing B.T.W.

Zopas werd door C.E.D. Samson te Brussel het werk 'Hoe U de B.T.W. in praktijk brengt', op de markt gebracht. Het is van de hand van R. Vandelanotte, accountant n.c.a.b.

Op een zestigtal bladzijden toelichting over de B.T.W. volgen er 160 blz. toepassingen, met o.m. de diverse wijzen van faktureren, praktische boekhoudingsaanduidingen voor kleine en grote ondernemingen en volledige boekhoudkundige monografie.

Regionaal gezinsbeleid

Met het vooruitzicht op de komende gemeenteraadsverkiezingen, werd door de B.G.J.G. te Brussel een omstandige lijst opgemaakt van alle denkbare initiatieven inzake gezinsbeleid : vrijwaring van het gezinsinkomen, huisvestingsbeleid, dienstverlening aan de gezinnen, jeugdbeleid, institutionele aspecten. Deze gegevens werden zeer syntetisch behandeld.

Belangstellenden kunnen in de bijlagen terugvinden welke realisaties er voor hun gemeente werden uitgewerkt.

Goede bedrijfsresultaten te Roeselare

De firma Jonckheere, karrosserie, heeft begin 1970 op de R.A.I. te Amsterdam een nieuw model touringautocar voorgesteld. Het is vervaardigd uit gestandaardiseerde polyester-elementen en werd voorzien van een superpanoramische voorruit. Het geheel werd opnieuw bestudeerd wat betreft de air-conditioning, de zetels, en tal van andere details.

De productie werd verhoogd, vooral met het oog op de uitvoer, die nu reeds 49 % bedraagt.

Ook inzake stadsvervoer had de karrosserie Jonckheere de voldoening 30 stadsbussen voor de stad Verviers te kunnen leveren.

Beleid van Gezondheidsinstellingen

Op uitnodiging van het St.-Janshospitaal van de K.O.O. te Brugge, ging de slotzitting van de 7e vervolmakingscyclus voor beleid van gezondheidsinstellingen op 25 april te Brugge door.

De slotzitting was gewijd aan de rol van de ziekenhuisconsulent, zoals deze in de moderne tijd méér en méér naar voor komt. Aan het symposium namen specialisten deel van de zes belangrijkste organisatiebureaus die ook in België op gebied van het ziekenhuiswezen werkzaam zijn.

N.V. Houtindustrie De Coene

De n.v. Houtindustrie De Coene te Kortrijk heeft de vennootschappen Novopan uit Wilrijk en Fibrocit uit Brussel opgeslorpt. Meteen werd het kapitaal verhoogd tot 500 mln F.

Vakantie '70 te Waregem

Van 1 tot 11 mei 1970 ging de 15° Handelsfoor-Vakantie '70 door te Waregem. In totaal legden 157 exposanten beslag op 7.000 m² expositie-oppervlakte, d.i. 1.000 m² meer dan in 1969.

Deze foor werd omlijst met tal van sportieve manifestaties. De vakantie-expo zelf stond in het teken van Tunesië.

Advies en bijstand door de W.I.T.A.B.

Technisch advies of bijstand werd verleend aan de gemeenten Bredene, Gits, Izegem, Lichtervelde, Passendale, Oostrozebeke, Gistel, Heist, Sint-Eloois-Winkel, Veurne en Zandvoorde.

Ook aan enkele K.M.O. werd toelichting verstrekt in verband met ontwerpen of bestaande aanlegplannen. Dit gebeurde in Gits, Kortemark, Meulebeke, Westrozebeke en Ichtegem.

Vrijstaande Nijverheidsgebouwen in West-Vlaanderen

Ten behoeve van de geïnteresseerde industriëlen houdt de W.E.R. systematisch een lijst bij van de vrijstaande nijverheidsgebouwen in West-Vlaanderen.

Voor alle inlichtingen: Westvlaamse Economische Raad, Dijver 7 te Brugge. (Tel. : (050) 381.31).

Provinciaal Technisch Instituut te Kortrijk Spreiding Industriële Instituten —

In het Provinciaal Hof te Brugge kwam op 8 april 1970 een werkgroep bijeen in spoedzitting.

In deze werkgroep waarin alle politieke partijen hun vertegenwoordiging hadden, is de unanimité volledig tot uiting gekomen ten aanzien van de minderwaardige positie van West-Vlaanderen op gebied van spreiding van industriële instituten.

De werkgroep heeft besloten alle argumenten voor een evenwichtige spreiding en tot waardering van het Provinciaal Technisch Instituut te Kortrijk als industrieel instituut, in een memorandum te verwerken.

Dit dokument werd aan de heer Minister van Nationale Opvoeding overhandigd. Tevens werd een dringend onderhoud aangevraagd, opdat het wetsontwerp instellen van de graad van industrieel ingenieur en de graad van industrieel kondukteur in zijn huidige vorm zou worden herzien, ten einde miskennis van de rechtmatige aanspraken van West-Vlaanderen uit de weg te ruimen.

Tenslotte dient vermeld dat de afgestudeerden, technische ingenieurs van het Provinciaal Technisch Instituut te Kortrijk, onlangs opgenomen werden in de Nationale Unie Technische Ingenieurs, hetgeen des te meer de waarde van deze onderwijsinrichting in een juist daglicht stelt.

Wie ogen heeft...

Onder het motto : 'Wie ogen heeft kan uitkijken' werd een synteseverslag gemaakt door de plattelandsjongeren-kursisten van de volkshogeschoolkursus op de Blankaart, begin februari 1970. De deelnemers vonden dat tuinbouw zeer belangrijk wordt in de toekomst, dat in de veeteelt aan schaalvergroting moet gedaan worden, dat 'samenwerking' tussen de bedrijven van levensbelang kan zijn voor een sociaal en familiaal leven. De groep wenste ook meer politiek engagement vanwege de jongere landbouwers, terwijl ook de taalvaardigheid, vernieuwingsdurf, natuurbescherming, landbouwboekhouding om beurten ter sprake kwamen.

Havendagen

Ter gelegenheid van het feit dat 75 jaar geleden de wet werd gestemd in het Belgisch Parlement die de aanleg van de haven van Zeebrugge beoogde, werd door de Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen een internationale havententoonstelling georganiseerd. De aanwezige havens waren : Oostende, Antwerpen, Gent, Duinkerke, Le Havre, Dover, Vlissingen en Terneuzen, Duisburg, Luik, Amsterdam en Londen.

E.R.V.

De Westvlaamse Economische Raad was aanwezig op de bestuurscommissies van 18 maart en 6 mei en op de Algemene Vergadering van 23 maart van de Economische Raad voor Vlaanderen.

Hij werd er vertegenwoordigd door de heren P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer en O. Vanneste, Directeur W.E.R.-W.E.S.

W.E.R.-publicaties

REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper,

door G. Declercq & O. Vanneste, 1958 (207 blz.) — 135 fr.

De Belgische Zeevisserij — Een Economische Studie,

door O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 blz.) — 200 fr.

La Pêche Maritime Belge — Etude Economique,

par O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 pp.) — 200 fr.

Het Arrondissement Brugge — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1961 (436 blz.) — 250 fr.

Het Arrondissement Oostende — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1962 (444 blz.) — 250 fr.

Menen — Een Economische Studie van een Grensstad,

door O. Vanneste & J. Theys, 1962 (256 blz.) — 200 fr.

Het Arrondissement Roeselare — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1963 (336 blz.) — 250 fr.

Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk,

door J. Theys o.l.v. O. Vanneste, 1964 (144 blz.) — 150 fr.

Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France,

par J. Theys s.l.d. O. Vanneste, 1964 (144 pp.) — 150 fr.

Veurne — Een Economische Studie,

door O. Vanneste & J. Theys, 1964 (189 blz.) — 200 fr.

De landbouw in West-Vlaanderen,

door M. Zwaenepoel & N. Vanhove, 1965 (352 blz. plus kaart).

Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek,

door O. Vanneste, 1967, (376 blz.)

Het Arrondissement Tielt — Een Regionaal Economische Studie,

door O. Vanneste & J. Theys, 1968 (410 blz.) — 250 fr.

Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk,

door J. Theys, 1969, (248 blz.), 250 fr.

Vrije Tijd — Een sociologische analyse van het vrijetijdsgebruik en de vrijetijdsbehoeften van de Westvlaamse bevolking,

door M. Zwaenepoel, 1969 (332 blz.), 300 fr.

Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking,

door N. Vanhove, 1969 (264 blz.).

Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge,

par N. Vanhove, 1969, (264 blz.).

Demografische facetstudies,

door Ir. J. M. L. Demeyere, 1969, (144 blz.), 150 fr.

RAPPORTEN W.E.R. (gestencild)

De Textielnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs-Industrie, 1959 (74 blz.) — 35 fr.

De Metaalnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1960 (119 blz.) — 85 fr.

De Schoennijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1961 (67 blz.) — 45 fr.

De Konfektienijverheid in West-Vlaanderen — Contact Technisch en Beroepsonderwijs/Nijverheid (Aanvullend rapport), 1962 (50 blz.) — 100 fr.

De Houtnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1962 (80 blz.) — 125 fr.

REEKS WESTVLAAMSE ONTWIKKELINGSPROBLEMEN W.E.R. — W.E.S.

Plechtige Installatievergadering C.L.E.R. — Regionaal-Economisch Contactcomitee West-Vlaanderen — Henegouwen — Nord — Pas-de-Calais,

1960 (52 blz.) — 25 fr.

Universitair onderwijs in West-Vlaanderen,

1963 (32 blz.) — 20 fr.

Demografisch onderzoek van de departementen Nord, Pas-de-Calais, van Henegouwen en West-Vlaanderen, (53 blz.) — 40 fr.

Jaarverslagen van de Westvlaamse Economische Raad, 1960, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968.

ANDERE PUBLIKATIES

Kust en Hinterland — Proeve van een toeristisch-economische studie,

door O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (226 blz.) — (uitgeput)

Le Littoral et son Hinterland — Essai d'une étude d'économie touristique,

par O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (266 pp.) — (uitgeput)

Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen,

door G. Declercq & O. Vanneste, 1957 (2 delen, 130 blz. + 278 blz.) — 275 fr.

Adresboek van de Westvlaamse Industrie,

1958 (344 blz.) — 150 fr.

West-Vlaanderens economische groei 1954-64, 1965 (98 foto's, 172 blz.) — 280 fr.

TOERISTISCH ABONNEMENT (gestencild)

Rapporten toeristisch-economisch onderzoek 1969

Het prijsniveau van goederen en diensten aan de Belgische kust in vergelijking met het binnenland, (53 blz.).

Motiveringsonderzoek bij de Nederl. Kustvakantiegangers, (138 blz.).

Motiveringsonderzoek bij de Belgische Kustvakantiegangers, (173 blz.).

Analyse van de verblijfsduur van de verblijfstoeristen aan de Kust en Achterland, (33 blz.).

Toeristische Index Kust en Achterland.

De rapporten toeristisch-economisch onderzoek zijn te verkrijgen door storting van 1.070 fr. per jaar-abonnement.

TIJDSCHRIFT 'WEST-VLAANDEREN WERKT'

Driemaandelijke uitgave — abonnement : 128 fr. (taks inbegrepen).

STEUNENDE LEDEN

Steunende leden (268 fr., taks inbegrepen) ontvangen het tijdschrift en de andere publicaties van de W.E.R., de reeks 'Toeristisch Abonnement' uitgezonderd.

ZEEBRUGGE

open poort op de zee

De Belgische snelhaven bij uitstek.
Toegankelijk voor grote Zeeschepen.
Groeipool van industriële bedrijvigheid.

Voor alle inlichtingen, wendt U tot de Handelsdienst van de

MAATSCHAPPIJ VAN DE BRUGSE ZEEVAARTINRICHTINGEN (M.B.Z.)

Louis Coiseaukaai 2, 8000 BRUGGE

Telefoon (050) 330.65